

DIAGNOZA

wyznaczenie obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji
Gminy Poręba

wersja do konsultacji społecznych

luty 2025

Spis treści

1. WPROWADZENIE	3
2. DELIMITACJA JEDNOSTEK ANALITYCZNYCH	5
2.1 Struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Poręba	9
2.2 Uwarunkowania demograficzne.....	11
3. DANE I WSKAŹNIKI DELIMITACYJNE	15
4. METODOLOGIA	19
5. OBSZARY KONCENTRACJI NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH	24
5.1 Demografia	24
5.2 Bezrobocie.....	27
5.3 Ubóstwo.....	32
5.4 Bezpieczeństwo.....	43
5.5 Edukacja.....	52
5.6 Aktywność obywatelska	60
5.7 Podsumowanie negatywnych zjawisk społecznych	68
6. DELIMITACJA (WYZNACZENIE) OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	71
6.1 Analiza negatywnych zjawisk gospodarczych	71
6.2 Analiza negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych	74
6.3 Analiza negatywnych zjawisk technicznych.....	79
6.4 Analiza negatywnych zjawisk środowiskowych	89
6.5 Delimitacja obszaru zdegradowanego	95
7. DELIMITACJA (WYZNACZENIE) OBSZARU REWITALIZACJI	103
8. SPIS TABEL I RYCIN	107

1. WPROWADZENIE

Rewitalizacja jest skoordynowanym procesem, prowadzonym wspólnie przez władzę samorządową, społeczność lokalną i innych uczestników, będącym elementem polityki rozwoju. Stanowi jedno z nieobowiązkowych zadań gminy.

Zgodnie z *ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. 2024 poz. 278)*, rewitalizacja jest procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Cele rewitalizacji mogą się różnić w zależności od specyfiki danego obszaru. Ogólnie rzecz ujmując, rewitalizacja służy przywróceniu funkcjonalności zdegradowanym terenom, poprawie warunków życia mieszkańców, przeciwdziałaniu problemom społeczno-gospodarczym oraz zmianie negatywnego wizerunku obszaru poprzez jak najlepsze wykorzystanie unikalnych cech danego obszaru oraz wzmacnianiu jego lokalnych zasobów. Dzięki temu wspiera rozwój danego miejsca, stwarzając nowe możliwości dla jego mieszkańców.

Poniżej przedstawiono szczegółowe cele rewitalizacji.

Poprawa jakości życia mieszkańców:

Rewitalizacja ma na celu stworzenie lepszych warunków mieszkaniowych, dostępu do usług oraz infrastruktury. Poprawa jakości przestrzeni publicznej, np. poprzez tworzenie parków, placów zabaw, oraz modernizacja budynków mieszkalnych, to kluczowe elementy.

Wzrost gospodarczy:

Działania rewitalizacyjne mają na celu ożywienie gospodarcze obszarów, które tego potrzebują. Mogą one obejmować wspieranie lokalnych przedsiębiorstw, przyciąganie nowych inwestycji, tworzenie miejsc pracy oraz rozwój turystyki.

Integracja społeczna:

Rewitalizacja często koncentruje się na poprawie warunków życia i integracji społecznej mieszkańców, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Celem jest tworzenie społeczności, w których wszyscy mieszkańcy mają równy dostęp do zasobów i usług.

Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego:

W ramach rewitalizacji często podejmuje się działania mające na celu ochronę zabytków i dziedzictwa kulturowego, aby zachować je dla przyszłych pokoleń. Może to obejmować renowację historycznych budynków oraz promocję lokalnej historii i kultury.

Poprawa środowiska naturalnego:

Rewitalizacja może również obejmować działania na rzecz ochrony środowiska, takie jak rekultywacja terenów zanieczyszczonych, rozwój terenów zielonych, a także promocja zrównoważonego rozwoju.

Podniesienie atrakcyjności obszaru:

Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni miejskiej przyciąga zarówno nowych mieszkańców, jak i turystów.

Aby przynieść trwałe i pozytywne zmiany w rewitalizowanych obszarach, powyższe cele powinny być realizowane w sposób kompleksowy i skoordynowany.

Rewitalizacja jest procesem długotrwałym, uwzględniającym udział lokalnej społeczności. W procesie uczestniczą interesariusze, m.in. tacy jak przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, właściciele nieruchomości oraz organy władzy publicznej.

Przed przystąpieniem do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji, który stanowi główne narzędzie procesu rewitalizacji, pozwalające zarządzać i koordynować cały proces, wyznacza się obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Odbywa się to na podstawie odrębnej uchwały rady gminy, co jest uregulowane w rozdziale 3 *ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji*. W tym kontekście konieczne jest sporządzenie diagnozy (zgodnie z *art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy*), w której poprzez analizę wyznaczane są miejsca najbardziej dotknięte zjawiskami kryzysowymi, określając obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Na ten cel wykorzystywane są obiektywne i sprawdzalne wskaźniki oraz metody badawcze, dostosowane do lokalnych warunków.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego oparte jest na szczegółowej analizie obszaru gminy w 5 sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Analiza ma charakter wielokryterialny i odbywa się na podstawie przyjętych obiektywnych i konsekwentnych wskaźników. Za obszar zdegradowany uznawany jest teren w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych (np. bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji itp.) oraz na którym występuje co najmniej jedno negatywne zjawisko gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne.

Następnie, wyznacza się obszar rewitalizacji, tj. obszar, na którym prowadzone będą działania rewitalizacyjne. Obejmuje on część lub całość obszaru zdegradowanego. Cechuje się znaczną koncentracją negatywnych zjawisk, a jednocześnie ma kluczowe znaczenie dla rozwoju lokalnego.

2. DELIMITACJA JEDNOSTEK ANALITYCZNYCH

W celu precyzyjnego zlokalizowania obszarów dotkniętych problemami społecznymi, gospodarczymi, środowiskowymi, technicznymi oraz przestrzennie-funkcjonalnymi, konieczne było podzielenie obszaru Gminy Poręba na jednostki analityczne, które następnie poddano analizie wskaźnikowej.

Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa rekomenduje wykorzystanie jednej z dwóch metod określenia jednostek przestrzennych, do których odnoszone są dane dotyczące poszczególnych zjawisk występujących w gminie. Pierwszą z nich jest metoda przestrzennych jednostek pseudonaturalnych, których granice nawiązują do układów osadniczych oraz granic naturalnych np. dzielnic, osiedli czy obrębów ewidencyjnych. Drugą zaś jest metoda jednostek modularnych (np. GRID - siatka kwadratów lub heksagonów), których istotą jest cyfrowe pokrycie obszaru gminy siatką identycznych figur geometrycznych o przyjętych parametrach¹.

Z uwagi na niedużą powierzchnię Gminy Poręba (40,04 km²) oraz brak podziału miasta na dzielnice czy osiedla² w dokumencie zdecydowano się zastosować metodę jednostek modularnych. Metodę tą charakteryzują następujące zalety:

- ❖ umożliwia dostosowanie wielkości pól odniesienia, pozwalając na bardziej precyzyjne przedstawienie rozkładu przestrzennego analizowanych zjawisk,
- ❖ podkreśla uwarunkowania rozwoju przestrzennego na poziomie bardziej szczegółowym niż podział na jednostki naturalne (administracyjne).
- ❖ stanowi obiektywny sposób gromadzenia danych³.

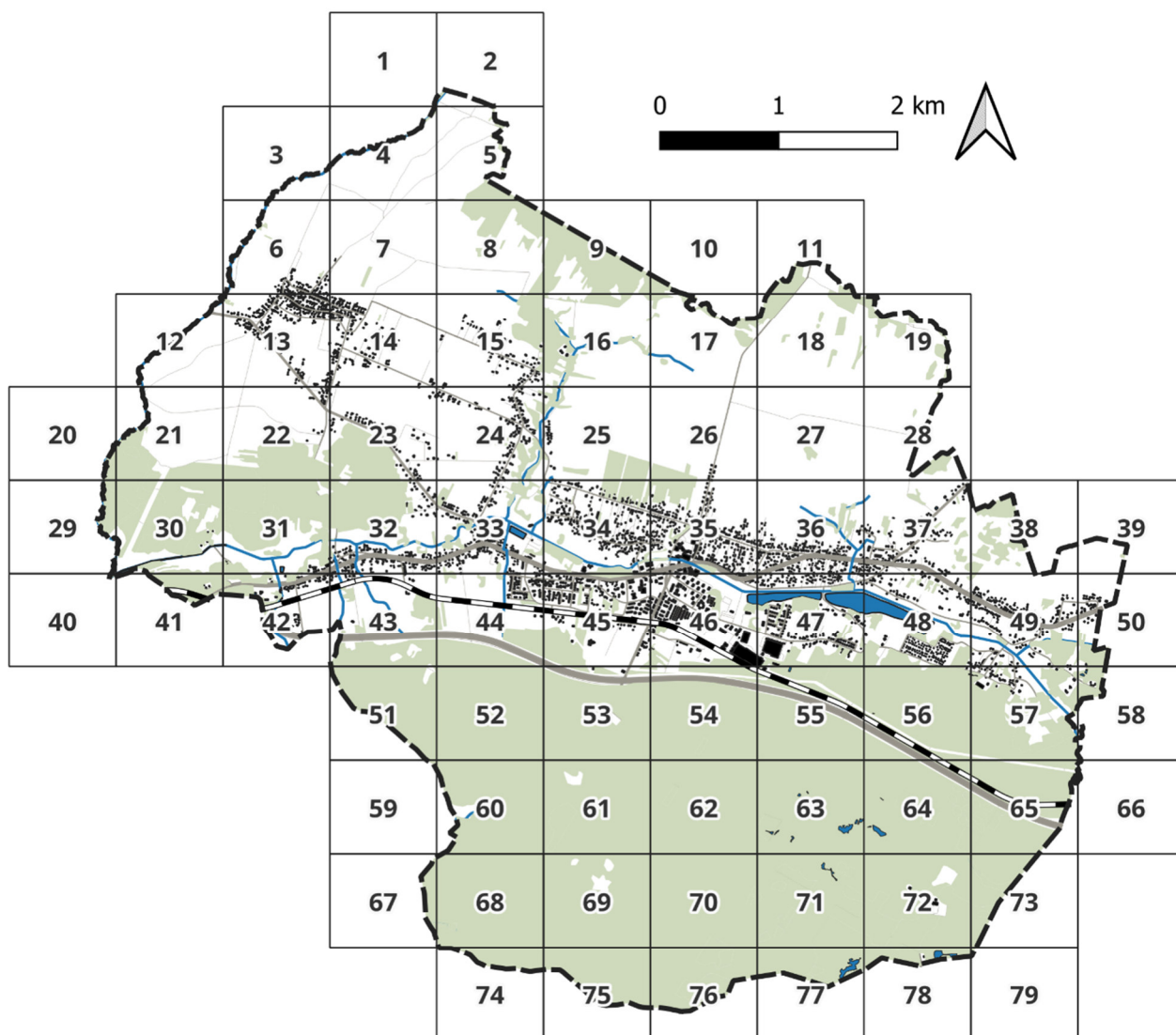
Podczas doboru rozmiaru kwadratów w siatce GRID kluczowe było znalezienie optymalnej równowagi między dokładnością lokalizacji zjawisk kryzysowych a ochroną danych osobowych. Zbyt małe komórki siatki umożliwiłyby precyzyjniejsze określenie miejsca występowania zjawisk, jednak mogłyby jednocześnie zwiększyć ryzyko identyfikacji osób, do których odnoszą się zgromadzone dane. Aby zapobiec uznaniu tych informacji za dane osobowe w rozumieniu art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, przyjęto odpowiednio dobrany rozmiar pól odniesienia. Takie podejście zapewniło pełną anonimizację danych, jednocześnie pozwalając na skuteczną analizę i mapowanie zjawisk kryzysowych.

Obszar Gminy Poręba został podzielony na 79 równych kwadratów o boku długości 800 m. Podział gminy na przestrzenne jednostki analityczne przedstawia poniższa grafika.

¹ Delimitacja krok po kroku. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji. Praca zbiorowa pod redakcją Wojciecha Jarczewskiego.

² Gmina Poręba dzieli się na 5 obrębów ewidencyjnych, jednak z powodu znacznego zróżnicowania ich wielkości oraz liczby mieszkańców w każdym z obrębów nie zdecydowano się na zastosowanie takiego podziału.

³ Jadach-Sepiolo, A., & Spadło, K. (2018). Metodyka delimitacji obszarów rewitalizacji na potrzeby opracowania gminnych programów rewitalizacji w Małopolsce. *Studia komitetu przestrzennego zagospodarowania kraju PAN*, 192, 83-106.

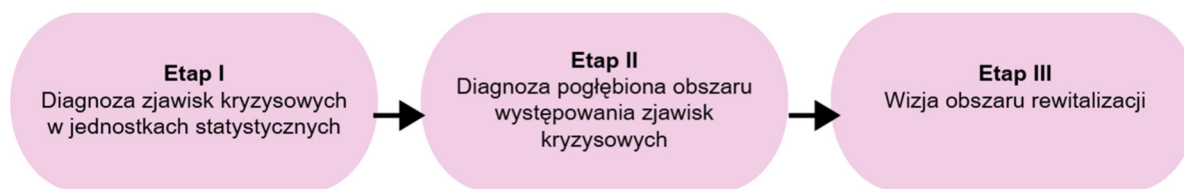
OZNACZENIA:

GRANICA GMINY	WODY POWIERZCHNIOWE
TERENY ZABUDOWANE	TORY KOLEJOWE
TEREN LEŚNY, ZADRZEWIONY, ROŚLINNOŚĆ KRZEWIASTA	DROGI

Ryc. 1. Podział Gminy Poręba na jednostki statystyczne – 79 kwadratów. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k).

Prace diagnostyczne nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Poręba zostały podzielone na III etapy. Niniejsze opracowanie stanowi Etap I, natomiast Etap II i III zostaną uwzględnione w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Poręba.

Ryc. 2. Etapy prac diagnostycznych przeprowadzonych na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Poręba. Źródło: opracowanie własne.

Etap I (diagnoza zjawisk kryzysowych w jednostkach analitycznych) obejmował następujące działania:

- Przeprowadzenie diagnozy w zakresie sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej Gminy Poręba.
- Określenie obszarów koncentracji negatywnych zjawisk w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.
- Analiza jednostek statystycznych z wykorzystaniem 30 wskaźników, którym nadano odpowiednią wagę. Ilość oraz intensywność występowania negatywnych zjawisk określonych za pomocą wskaźników przedstawiono w postaci kartogramów.
- Synteza intensywności poszczególnych wskaźników w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. W analizie wykorzystano metodę bazującą na obliczeniu wskaźnika syntetycznego dla każdej z analizowanych sfer.
- Przeprowadzenie konsultacji społecznych, których celem było uzyskanie informacji dotyczących głównych problemów w Gminie Poręba.
- Zakończenie etapu wyznaczeniem obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

Etap II (diagnoza pogłębiona obszaru występowania zjawisk kryzysowych)

W Etapie II zostanie przeprowadzona diagnoza pogłębiona dla wskazanego w niniejszym opracowaniu obszaru rewitalizacji. Będzie to podstawą do monitorowania oraz oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych w przyszłości, co umożliwi weryfikację, czy podjęte interwencje przynoszą zamierzone rezultaty. Dodatkowo, etap ten pozwoli na identyfikację podobszarów wymagających zastosowania różnych form interwencji.

Etap III (wizja obszaru rewitalizacji)

Etap III stanowić będzie finalizację dotychczasowych działań. W ramach tej części, na podstawie przeprowadzonych wcześniej analiz określona zostanie skala potrzeb

rewitalizacyjnych obszaru. Wynikiem będzie natomiast opracowanie wizji przyszłego stanu obszaru, tj. po przeprowadzeniu rewitalizacji. Na tej podstawie zostaną zaplanowane kolejne działania w części strategicznej Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Poręba.

2.1 Struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Poręba

Poręba jest gminą miejską położoną w skrajnej, zachodniej części powiatu zawierciańskiego w województwie śląskim. Miasto należy do Związku Gmin i Powiatów Centralnego Województwa Śląskiego oraz do Związku Gmin Jurajskich.

Miasto podzielone jest przez rzekę Czarna Przemsza oraz biegnącą do niej równolegle drogę krajową DK nr 78 na dwie części: północną i południową. W północnej części miasta dominuje zabudowa jednorodzinna i zagrodowa, a także rolnicza, z zabudową rozproszoną. W południowej części Gminy Poręba, na terenach położonych w pobliżu drogi krajowej, występuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz jednorodzinna. Poniżej obszarów zurbanizowanych dominują lasy i tereny o minimalnym stopniu zabudowy, z nielicznymi obiektami takimi jak leśniczówka czy zakład karny.

W skład gminy – oprócz części śródmiejskiej (obręb Poręba) – wchodzi kilka obrębów administracyjnych o charakterze wiejskim.

Są to: Niwki, Krawce, Dziechciarze, Krzemenda. Powoduje to, że na terenie gminy krajobraz miejskiej zabudowy współistnieje z krajobrazem typowo wiejskim, co nadając jej zróżnicowany charakter.

Centralna część miasta, czyli **obręb Poręba**, obejmuje przede wszystkim zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i zabudowę usługową (w tym usług publicznych tj. Urząd Miasta, szkoła, dom kultury, biblioteka). W tym obszarze znajduje się także zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna o układzie szachownicowym o zróżnicowanej architekturze i standardach wykończeniowych, oraz obiekty przemysłowe o dużych kubaturach.

Zabudowa mieszkaniowa koncentruje się w szczególności wzdłuż drogi krajowej DK78, nadając Gminie Poręba charakter ulicówki. W centralnej części miasta znajduje się zespół obiektów przemysłowych, w tym zabytkowa wieża wyciągowa, która służyła do transportu wsadu wielkopiecowego. Wieża usytuowana jest pomiędzy dwoma budynkami produkcyjnymi przy ul. Fabrycznej.

W **obrębach Niwki** i **Krzemenda** dominują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zlokalizowane na wąskich działkach dzielonych prostopadle do głównych dróg.

Obręby Dziechciarze i **Krawce** charakteryzują się głównie zabudową mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową.

Ryc. 1. Struktura osadnicza i funkcjonalna Gminy Poręba. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k).

2.2 Uwarunkowania demograficzne

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (BDL), w 2023 roku Gminę Poręba zamieszkiwało łącznie 8 143 osób, z czego 52% stanowiły kobiety, a 48% mężczyźni. W przeciągu ostatnich 10 lat liczba ludności gminy zmniejszyła się o ok. 8%. Spadek liczby ludności w gminie nie jest dynamiczny, jednak ma charakter ciągły.

Ryc. 2. Liczba ludności w gminie Poręba w latach 2013 – 2023. Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Według Banku Danych Lokalnych GUS współczynnik gęstości zaludnienia w Gminie Poręba w 2023 r. wynosił 202,7 os./km². Relatywnie niska gęstość zaludnienia, jak na miasto, wynika z dużego udziału terenów rolniczych oraz leśnych w ogólnej powierzchni gminy.

Struktura ludności pod względem wieku i płci w Gminie Poręba nie zmieniła się znacząco na przestrzeni lat 2013-2023. Co więcej, jest ona zbliżona na obszarze całego województwa śląskiego. W Gminie Poręba, w 2023 roku dominującą grupą byli mężczyźni w przedziale wiekowym 40- 45 lata. Następną pod względem liczebności grupą wiekową były osoby w wieku 50-54 oraz 45-49, wśród których w pierwszej grupie przeważały kobiety, w drugiej zaś przeważali mężczyźni. Dość duży udział w liczbie ludności stanowią kobiety powyżej 70 roku życia.

Na wartość liczby mieszkańców w gminie wpływają dwa czynniki – przyrost naturalny oraz migracje. Przyrost naturalny w Gminie Poręba, według danych na koniec 2023 r. przyjmował wartość ujemną, wynoszącą -70. Oznacza to, że w mieście odnotowano o 70 mniej urodzeń niż zgonów (w 2023 roku w Gminie Poręba odnotowano 50 urodzeń żywych oraz 120 zgonów). Przechodząc do kwestii migracyjnej, w 2023 r. w Gminie Poręba odnotowano 42 zameldowania na pobyt czasowy, 195 zameldowań na pobyt stały, 51 wymeldowań z pobytu tymczasowego oraz 250 wymeldowań

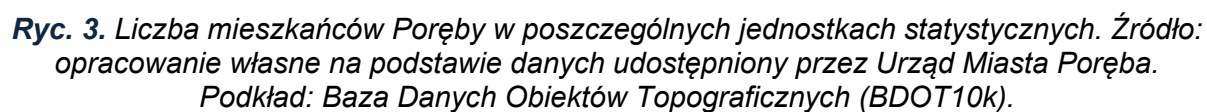

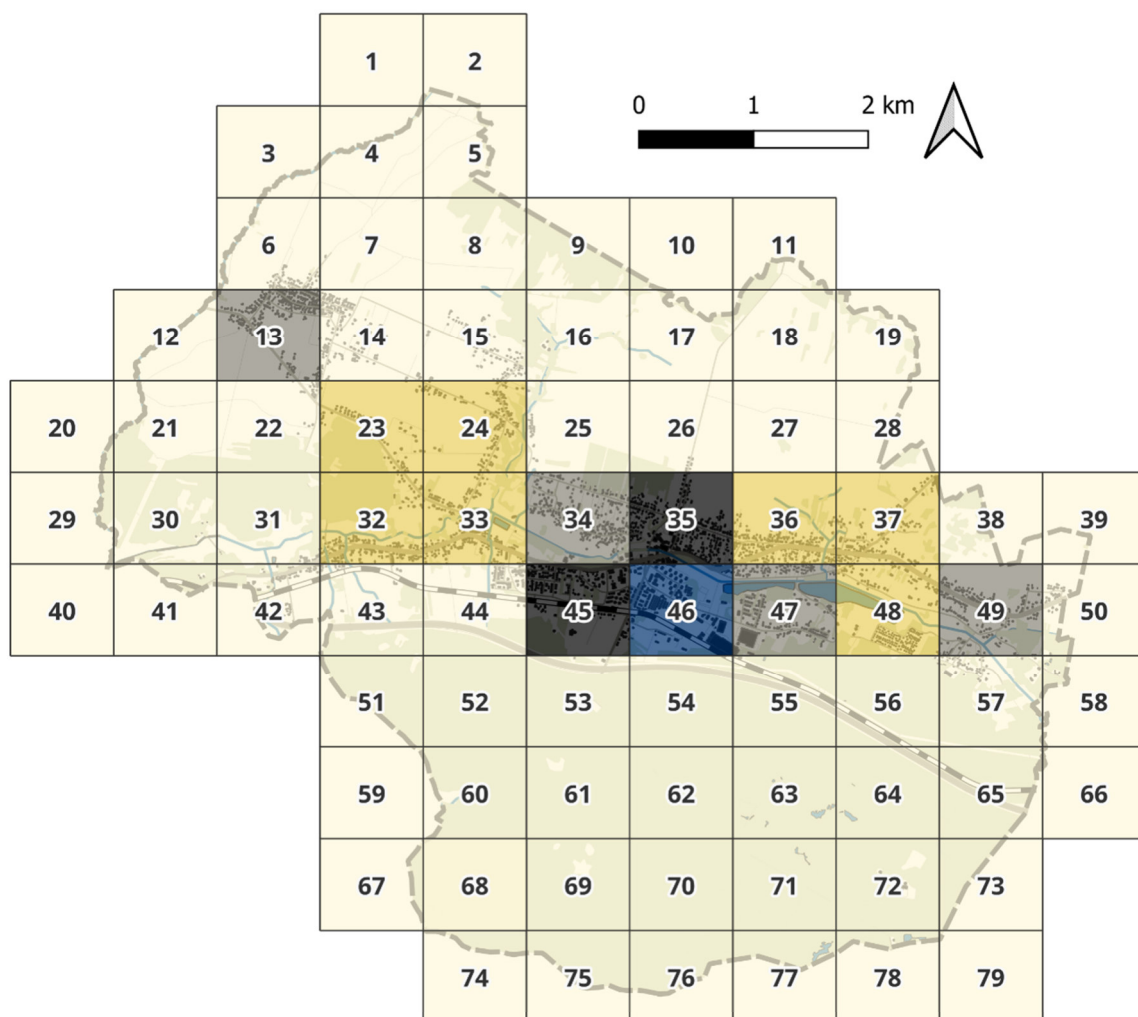
z pobytu stałego, co skutkowało saldem migracji wynoszącym -64 oraz współczynnikiem salda migracji na poziomie -7,86.

Zgodnie z wymogami *ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji*, obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. W celu zachowania zgodności z ustawą niezbędna była analiza demograficzna w poszczególnych jednostkach analitycznych (kwadratach), na które podzielono obszar Gminy Poręba.

Analizę demograficzną poszczególnych jednostek analitycznych (kwadratów) przeprowadzono na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Poręba, obejmujących liczbę osób zameldowanych według stanu na dzień 31.10.2024 r.

Według stanu na koniec października 2024 roku, w Gminie Poręba zameldowanych było 7 802 mieszkańców. Wśród nich, ponad połowa zamieszkuje centralną część miasta. Rozmieszczenie ludności koncentruje się wzdłuż układu komunikacyjnego.

OZNACZENIA:

	GRANICA GMINY		osoby 65+ 0 - 50
	TERENY ZABUDOWANE		51 - 200
	TEREN LEŚNY, ZADRZEWIONY, ROŚLINNOŚĆ KRZEWIASTA		201 - 500
	WODY POWIERZCHNIOWE		501 - 750
	TORY KOLEJOWE		751 - 1000
	DROGI		

Ryc. 4. Osoby powyżej 65 roku życia zamieszkałe w Gminie Poręba w dniu 31.10.2024.
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Poręba.
Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k).

3. DANE I WSKAŹNIKI DELIMITACYJNE

Ustawa o rewitalizacji wskazuje na występowanie na obszarze zdegradowanym intensyfikacji negatywnych zjawisk w sferze społecznej, takich jak bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego oraz niewystarczający udział w życiu publicznym i kulturalnym. Ponadto warunkiem wskazania obszaru jako zdegradowanego jest wystąpienie negatywnych zdarzeń w co najmniej jednej dodatkowej sferze (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Według zapisów ww. ustawy, w ramach pozostałych sfer, można zdiagnozować następujące zjawiska:

- Sfera gospodarcza (niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- Sfera środowiskowa (przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna (w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziomu obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niskiej jakości tereny publiczne)
- Sfera techniczna (w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Powyższe zjawiska są jedynie wskazówką i mogą zostać zamienione lub rozszerzone o inne dane.

Poniżej przedstawiono zestaw wskaźników wybranych dla Gminy Poręba, uwzględniając dostępność danych oraz specyfikę miasta. Analiza przestrzenna wybranych wskaźników umożliwiła zidentyfikowanie obszarów borykających się w największym stopniu z różnorodnymi problemami. W dalszej kolejności, po przeprowadzeniu dodatkowych analiz, wyznaczone zostały obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji.

Łącznie wyodrębniono 30 wskaźników, z czego:

- 20 wskaźniki dotyczą sfery społecznej,
- 1 wskaźnik odnoszący się do sfery gospodarczej,
- 2 wskaźniki odnoszą się do sfery przestrzenno-funkcjonalnej,
- 5 wskaźników dotyczy sfery technicznej,
- 2 wskaźniki dotyczące sfery środowiskowej.

Tabela 1. Lista wskaźników wybranych w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Poręba.

	Nazwa wskaźnika	Jedn.	Okres danych	Źródło danych
WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE SFERY SPOŁECZNEJ				
W1	Udział osób w wieku poprodukcyjnym spośród wszystkich mieszkańców obszaru	%	grudzień 2024 r.	Urząd Miasta Poręba
W2	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	os.	luty 2025 r.	Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu
W3	Liczba osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w odniesieniu do ogólnej liczby osób bezrobotnych	os.	luty 2025 r.	Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu
W4	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	os.	2023 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Porębie
W5	Liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	os.	2023 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Porębie
W6	Liczba osób pobierających zasiłki okresowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	os.	2023 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Porębie
W7	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię	os.	2023 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Porębie
W8	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	os.	2023 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Porębie
W9	Występowanie rodzin pobierających dodatek mieszkaniowy	-	2023 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Porębie
W10	Liczba dokonywanych przestępstw (tj. bójki, pobicia i uszkodzenia ciała oraz pozostałe*)	szt.	2023 r.	Posterunek Policji w Porębie
W11	Liczba zgłaszanych kradzieży oraz włamań	szt.	2023 r.	Posterunek Policji w Porębie
W12	Liczba interwencji policji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz w sprawach narkotykowych	szt.	2023 r.	Posterunek Policji w Porębie
W13	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty	szt.	2023 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Porębie
W14	Udział uczniów uczęszczających na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów	%	rok szkolny 2023/2024	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Wojska Polskiego w Porębie oraz

	Nazwa wskaźnika	Jedn.	Okres danych	Źródło danych
				Szkoła Podstawowa nr 2 – im. Jana Pawła II w Porębie
W15	Udział uczniów osiągających niskie wyniki w nauce w odniesieniu do liczby wszystkich uczniów	%	rok szkolny 2023/2024	Szkoły podstawowe w Porębie
W16	Udział uczniów wykazujących wysoką absencję na zajęciach szkolnych w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów	%	rok szkolny 2023/2024	Szkoły podstawowe w Porębie
W17	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru.	szt.	luty 2025 r.	Urząd Miasta Poręba
W18	Udział dzieci uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku Kultury w Porębie w odniesieniu do ogólnej liczby dzieci	%	luty 2025 r.	Urząd Miasta Poręba Miejski Ośrodek Kultury w Porębie
W19	Liczba osób dorosłych uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku Kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	os.	luty 2025 r.	Urząd Miasta Poręba Miejski Ośrodek Kultury w Porębie
W20	Liczba seniorów uczęszczających do klubu NESTOR oraz klubu SENIOR w Miejskim Domu Kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru w wieku 65+	os.	luty 2025 r.	Urząd Miasta Poręba, Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów "Nestor" w Porębie, Klub Senior+ w Porębie
WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE SFERY GOSPODARCZEJ				
W1	Liczba podmiotów gospodarczych, które zakończyły swoją działalność	szt.	grudzień 2024 r	Urząd Miasta Poręba
WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE SFERY PRZESTRZENNEJ				
W1	Liczba obiektów publicznych nieprzystosowanych dla osób z niepełnosprawnością	szt.	grudzień 2024 r	Urząd Miasta Poręba
W2	Liczba przystanków komunikacji miejskiej przypadająca na 100 mieszkańców obszaru	szt.	2019 r.	Uchwała nr IV/32/19 Rady Miasta Poręba z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXV/209/13 z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Poręba oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków
WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE SFERY TECHNICZNEJ				
W1	Występowanie budynków gminnych w złym stanie technicznym	-	grudzień 2024 r	Urząd Miasta Poręba
W2	Występowanie obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym	-	grudzień 2024 r	Urząd Miasta Poręba
W3	Liczba pustostanów w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	szt.	grudzień 2024 r	Urząd Miasta Poręba
W4	Liczba lokali niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej	szt.	grudzień 2024 r	Urząd Miasta Poręba

	Nazwa wskaźnika	Jedn.	Okres danych	Źródło danych
W5	Liczba zgłaszanych awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej	szt.	2020 - 2024 r	Urząd Miasta Poręba
WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE SFERY ŚRODOWISKOWEJ				
W1	Liczba osób korzystających z dofinansowań na OZE w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	os.	grudzień 2024 r	Urząd Miasta Poręba
W2	Udział mieszkańców wykorzystujących węgiel jako nośnik ciepła	%	grudzień 2024 r	Urząd Miasta Poręba

4. METODOLOGIA

Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba oparta została o kompleksową diagnozę problemów społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych oraz środowiskowych. Analiza ta została przeprowadzona z wykorzystaniem różnych metod badawczych, co pozwoliło na rzetelne określenie obszarów wymagających interwencji rewitalizacyjnej.

- **Analiza danych zastanych** (*desk research*) stanowiła pierwszy etap wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba. W ramach tego procesu dokonano przeglądu kluczowych dokumentów strategicznych i planistycznych gminy, takich jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, strategia rozwoju oraz poprzedni lokalny program rewitalizacji. Ponadto wykonana została analiza danych demograficznych i społeczno-gospodarczych dostępnych w ramach Banku Danych Lokalnych GUS. Zastosowanie tej metody pozwoliło na wstępną, obiektywną diagnozę problemów oraz identyfikację potencjałów rozwojowych Gminy Poręba.
- **Analiza kartograficzna** oparta na przetwarzaniu i interpretacji danych przestrzennych w formie zobrazowań kartograficznych. Metoda ta umożliwiła kompleksową ocenę struktury przestrzennej gminy oraz identyfikację obszarów problemowych. Do wizualizacji negatywnych zjawisk wykorzystano mapy tematyczne, analizy przestrzenne oraz narzędzia GIS (*Geographic Information Systems*). Pozwoliło to na precyzyjne określenie rozmieszczenia miejsc ich występowania oraz zobrazowanie stopnia nasilenia poszczególnych zjawisk.
- **Analiza wskaźnikowa** umożliwiła obiektywną ocenę stopnia degradacji poszczególnych jednostek analitycznych wyznaczonych na obszarze gminy, poprzez zastosowanie mierzalnych wskaźników diagnostycznych. Diagnoza z wykorzystaniem wskaźników opierała się na analizie danych ilościowych, które zostały zestawione i porównane przy użyciu odpowiednich metod standaryzacji i wskaźników syntetycznych. Analiza wskaźnikowa obejmowała następujące etapy:

Etap 1 – Zbieranie i standaryzacja danych

W pierwszej kolejności, dla każdego z wskaźników zgromadzone zostały wartości liczbowe w odniesieniu do poszczególnych jednostek analitycznych.

Bezpośrednie porównanie danych w ich pierwotnej formie mogłoby prowadzić do błędnych wniosków ze względu na różnice w jednostkach

i przedziałach poszczególnych wskaźników. W celu uzyskania rzetelnej oceny natężenia zjawisk kryzysowych zastosowano metodę Perkala⁴.

Zgodnie z niniejszą metodą, na pierwszym etapie przeprowadzono normalizację poszczególnych zmiennych, polegającą na odjęciu od każdej wartości średniej arytmetycznej, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe, zgodnie z poniższym wzorem:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{S_j}$$

gdzie:

- t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
- x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
- $\bar{x}_j$ – średnia arytmetyczna wskaźnika j ,
- S_j – odchylenie standardowe wskaźnika j

Otrzymana wartość standaryzowana „0” oznacza średnią dla całej gminy. Im wyższa wartość wskaźnika przed standaryzacją, tym większe nasilenie problemów społecznych na danym obszarze.

Etap 2 – Klasyfikacja wskaźników i przekształcenie stymulant

Kolejny etap dotyczył klasyfikacji wskaźników jako:

- **Destymulanty** – ich wysokie wartości wskazują na sytuację negatywną (np. wysoki udział osób bezrobotnych lub korzystających ze świadczeń pomocy społecznej);
- **Stymulanty** – ich wysokie wartości świadczą o występowaniu i wysokim natężeniu zjawiska o charakterze pozytywnym (np. wysoka liczba organizacji pozarządowych czy wysoka liczba osób korzystających z dofinansowań na OZE).

W przypadku destymulant wartości wskaźnika pozostały bez zmian. Jeśli dany wskaźnik był stymulantą zastosowano przekształcenie według poniższego wzoru:

$$z_{ij} = x_{ij} * (-1)$$

gdzie:

- z_{ij} – wartość wskaźnika (stymulanty) po przekształceniu
- x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

⁴ „Delimitacja krok po kroku. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji”

Etap 3 – Wyznaczenie wartości wskaźników syntetycznych

W kolejnym etapie obliczeniowym określono wartości wskaźników syntetycznych, które pozwoliły na kompleksową ocenę stopnia degradacji poszczególnych obszarów w Gminie Poręba.

Analiza sfery społecznej została podzielona na kilka kluczowych obszarów: demografia, bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, poziom edukacji, uczestnictwo w życiu publicznym.

Każdy z tych obszarów składał się ze wskaźników częściowych, które zestawiono w jedną wartość liczbową za pomocą wskaźników syntetycznych. **Syntetyczny wskaźnik został obliczony jako sumowa ważona zestandaryzowanych wskaźników częściowych.**

Każdemu ze wskaźników częściowych przypisano wagę, przy czym suma wag dla wszystkich wskaźników w danym obszarze wynosiła 1.

- W przypadku równorzędnej ważności wskaźniki częściowe otrzymywały taką samą wagę.
- Wskaźnikom częściowym uznanym za kluczowe (tj. mających szczególnie wpływ na degradację obszaru) przypisano wagę dwukrotnie większą niż pozostałym.

Analogiczny schemat postępowania zastosowano w pozostałych sferach, tj. gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej. W tych obszarach jednak nie wyodrębniano dodatkowych kategorii, a wskaźnik syntetyczny obliczono zbiorczo dla całej sfery.

Etap 4 – Obliczenie zbiorczego wskaźnika degradacji

Dla każdej z jednostek analitycznych (kwadratów), na które został podzielony obszar Gminy Poręba obliczono zbiorczy wskaźnik degradacji. Wskaźnik ten został obliczony poprzez zsumowanie uzyskanych dotychczas wartości wskaźników syntetycznych dla danej jednostki. Uzyskana wartość wskaźnika zbiorczego określa czy dana jednostka analityczna znajduje się w stanie kryzysowym, przy czym:

- Wysoka wartość wskaźnika zbiorczego świadczy o występowaniu licznych zjawisk kryzysowych o dużym natężeniu;
- Niska wartość wskaźnika zbiorczego wskazuje na pozytywną sytuację w badanych sferach.

Obliczenia przeprowadzono zgodnie z następującym wzorem:

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

P_i – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk

n – liczba wskaźników (cech)

t_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

Etap 5 – Wskazanie obszaru zdegradowanego

Na podstawie uzyskanych wartości wskaźnika zbiorczego **wytypowano cztery kwadraty o najwyższych wartościach**, które zostały uznane za obszar zdegradowany. Zgodnie z *Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278)*, obszar zdegradowany musi spełniać następujące kryteria:

- koncentracja negatywnych zjawisk społecznych,
- występowanie problemów w co najmniej jednej innej sferze – gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej.

Przeprowadzona weryfikacja potwierdziła, iż wskazany obszar zdegradowany spełnia kryteria określone w ww. ustawie.

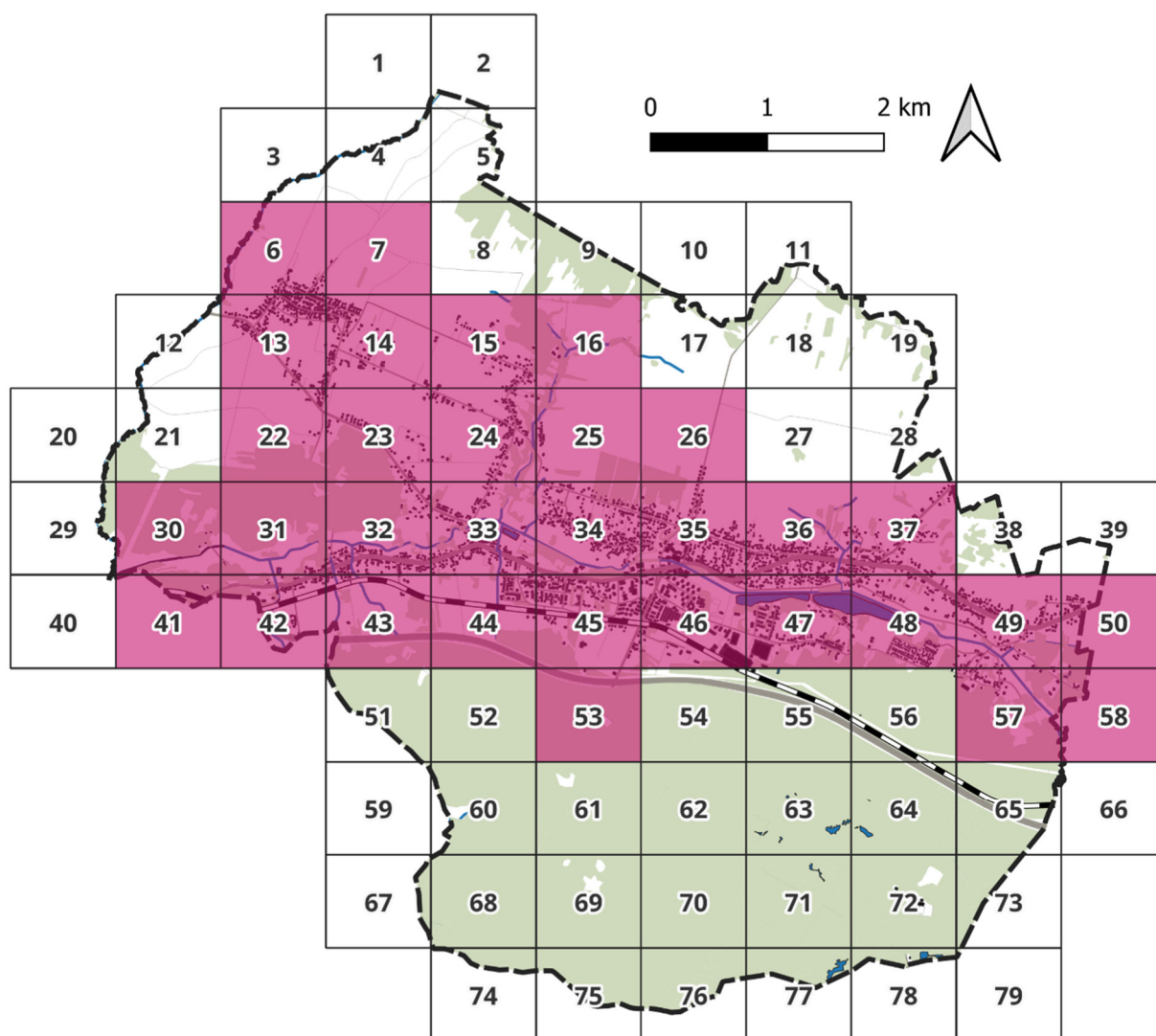
Etap 6 – Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Ostatni etap analizy polega na wyznaczeniu obszaru rewitalizacji, który stanowi część obszaru zdegradowanego o kluczowym znaczeniu dla rozwoju lokalnego gminy, na którym planowane są inwestycje poprawiające sytuację społeczno-gospodarczą mieszkańców.

UWAGA

Analizy prowadzone były wyłącznie dla jednostek analitycznych, na obszarze których zameldowani są mieszkańcy Gminy Poręba. Ze względu na znaczną powierzchnię obszarów nieurbanizowanych, tereny otwarte nie zostały uwzględnione w obliczeniach, aby uniknąć zaburzenia wyników. Wyłączenie z analiz nieurbanizowanych terenów gminy nie wpłynęło na ich rzetelność, ponieważ na obszarach tych nie odnotowano występowania żadnego z analizowanych wskaźników degradacji.

Poniższy schemat przedstawia jednostki analityczne (kwadraty), dla których prowadzono analizy.

OZNACZENIA:

GRANICE GMINY	DROGI
TERENY ZABUDOWANE	TERENY ZURBANIZOWANE, KTÓRE ZOSTAŁY Poddane ANALIZIE W CELU WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI
TERENY LEŚNE, ZADRZEWIONE, POKRYTE ROŚLINNOŚCIĄ KRZEWIASTĄ	
WODY POWIERZCHNIOWE	
TORY KOLEJOWE	

Ryc. 5. Obszary zurbanizowane w Gminie Poręba. Źródło: opracowanie własne. .
Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

5. OBSZARY KONCENTRACJI NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH

5.1 Demografia

W celu oceny negatywnych zjawisk społecznych w zakresie sytuacji demograficznej analizę oparto na następującym wskaźniku:

W1: Udział osób w wieku poprodukcyjnym
w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru

W1: Wskaźnik ten przedstawia procentowy udział osób w wieku poprodukcyjnym (po 65. roku życia) w danym kwadracie, w odniesieniu do całkowitej liczby mieszkańców tego obszaru. Ze względu na rozmieszczenie miejsc zamieszkania osób starszych na terenie całej gminy, trudno wskazać jedno konkretne miejsce o najwyższej ich koncentracji. Analiza wykazała, że w ośmiu kwadratach (7, 13, 16, 32, 34, 47, 48, 49) udział osób po 65. roku życia przekracza 70%. Wysoki odsetek osób starszych w tych obszarach wskazuje na problem starzejącego się społeczeństwa w Gminie Poręba, co może mieć wpływ na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy gminy.

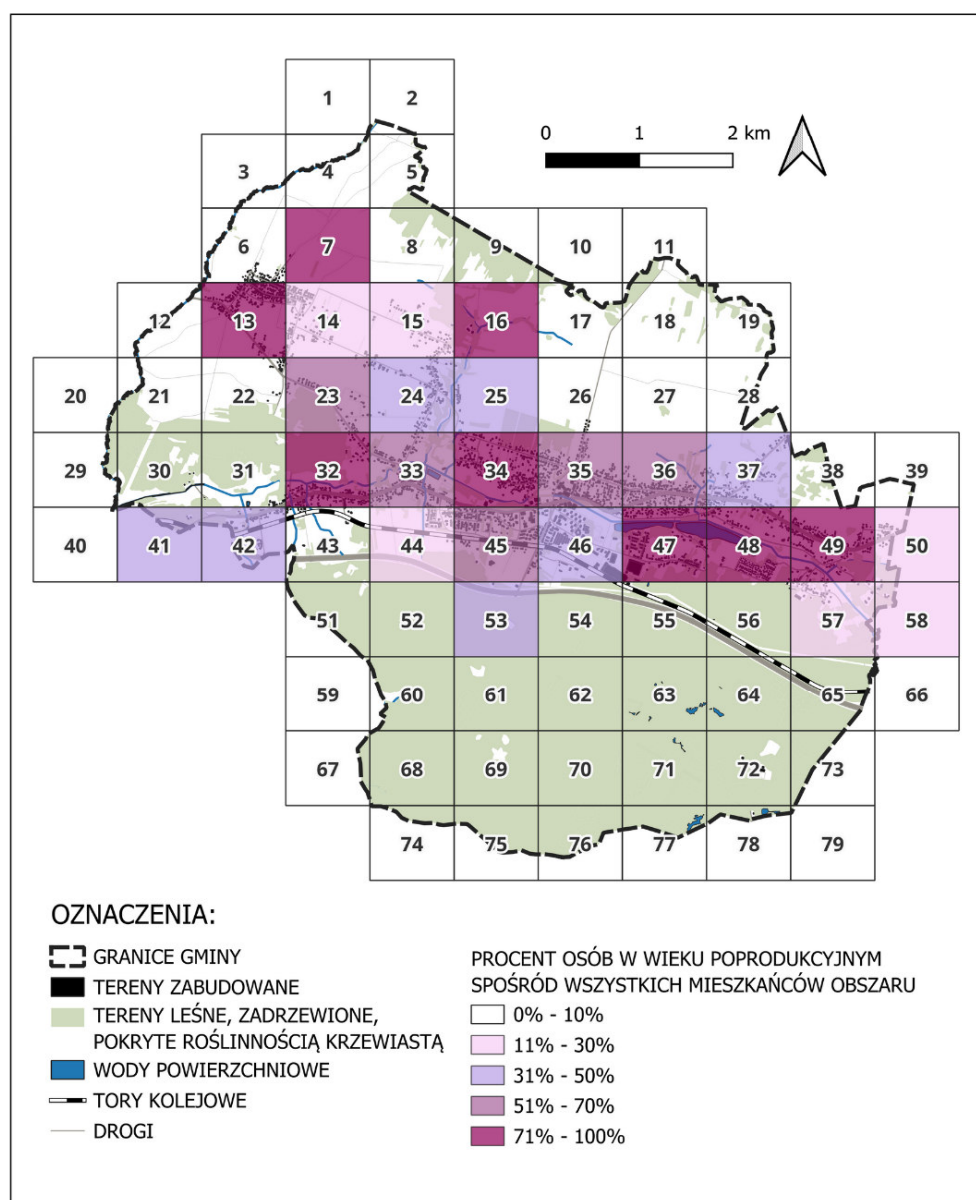

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W1: Udział osób w wieku poprodukcyjnym spośród wszystkich mieszkańców obszaru

Ryc. 6. Udział osób w wieku poprodukcyjnym spośród wszystkich mieszkańców obszaru.
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Poręba.
Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k).

Tabela 2. Wartości wskaźnika oraz znormalizowane wartości wskaźnika dla obszaru „Demografia” ze sfery społecznej. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba.

DEMOGRAFIA		
Nr kwadratu	Udział osób w wieku poprodukcyjnym spośród wszystkich mieszkańców obszaru	Wartość standaryzowana procenta osób w wieku poprodukcyjnym spośród wszystkich mieszkańców obszaru
6	6	-1,21
7	100	1,54
13	100	1,54
14	16	-0,92
15	10,7	-1,07
16	100	1,54
22	6,7	-1,19
23	58	0,31
24	35	-0,36
25	33	-0,42
26	8	-1,15
30	0	-1,38
31	133	2,51
32	70	0,66
33	55	0,23
34	78	0,90
35	70	0,66
36	55	0,23
37	39	-0,24
41	33	-0,42
42	33	-0,42
43	4	-1,27
44	14	-0,97
45	67	0,58
46	32	-0,45
47	90	1,25
48	82	1,02
49	70	0,66
50	24	-0,68
53	50	0,08
57	16	-0,92
58	25	-0,65

W obszarze demografia analizie podlegał 1 wskaźnik, dlatego obliczenie wartości wskaźnika syntetycznego nie było konieczne.

Wskaźnik W1 jest **destymulantą**, co oznacza, że jego wysoka wartość świadczy o negatywnej sytuacji demograficznej. Najwyższe wartości świadczące o niekorzystnej sytuacji zaobserwowano w kwadratach o numerach: 7, 13, 16, 31 i 47.

5.2 Bezrobocie

W celu oceny negatywnych zjawisk społecznych w zakresie bezrobocia analizę oparto na następujących wskaźnikach:

- W2:** Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru
- W3:** Liczba osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w odniesieniu do ogólnej liczby osób bezrobotnych

Wskaźniki dotyczące bezrobocia stanowią jeden z kluczowych wskaźników, który ma silny wpływ na sferę społeczną, prowadząc do ubóstwa, marginalizacji i izolacji jednostek.

Posługując się danymi udostępnionymi przez Bank Danych Lokalnych GUS w 2023 r. zdiagnozowano znacznie niższą aktywność zawodową mieszkańców Poręby w porównaniu do danych ogólnych dla całego województwa i kraju. Warto jednak zauważyć, że w mniejszych miastach, takich jak Poręba, wskaźnik ten może być naturalnie niższy, ze względu na ograniczoną liczbę miejsc pracy i mniejszy rynek pracy. Niemniej jednak, niski wskaźnik liczby osób pracujących w odniesieniu do liczby ludności może sugerować trudności na rynku pracy w gminie, ograniczoną liczbę dostępnych miejsc pracy, jak również migracje mieszkańców do innych, większych miejscowości w poszukiwaniu lepszych możliwości zatrudnienia. Analiza wartości tego wskaźnika uwidacznia konieczność podjęcia działań na rzecz poprawy dostępności miejsc pracy oraz wsparcia dla rozwoju lokalnej gospodarki.

W2: Na kartogramie przedstawiającym wskaźnik W2 można zauważyć, że najwyższe bezrobocie w Gminie Poręba odnotowano w kwadracie nr 6, czyli w północno-zachodniej części gminy. Stosunkowo wysokie bezrobocie występuje również w centralnej części gminy oraz w okolicy ulicy Leszczynowej w Krawcach i ulicy Armii Krajowej (kwadraty nr: 15, 35, 45, 46, 48, 49).

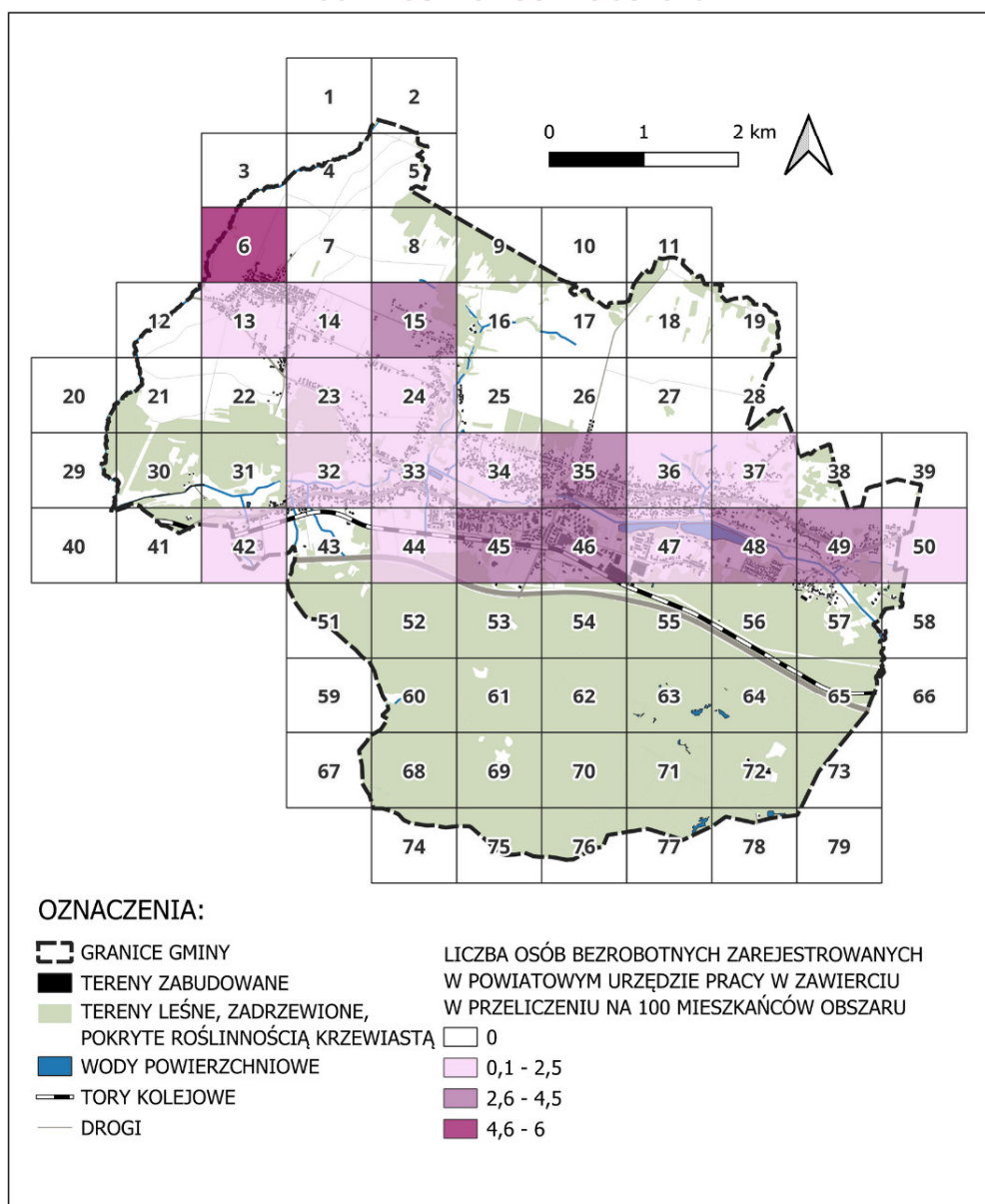
W3: Wskaźnik W3 dotyczący osób długotrwale bezrobotnych również wykazuje najwyższe wartości w kwadracie nr 6. Długotrwale bezrobocie występuje w wielu innych miejscach w centralnym pasie Gminy Poręba, jednak należy zaznaczyć, że w części obszarów miasta nie odnotowano tego zjawiska. Tereny, na których długotrwale bezrobocie nie występuje, obejmują kwadraty nr 14, 33, 43, 47 oraz 48.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W2: Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru

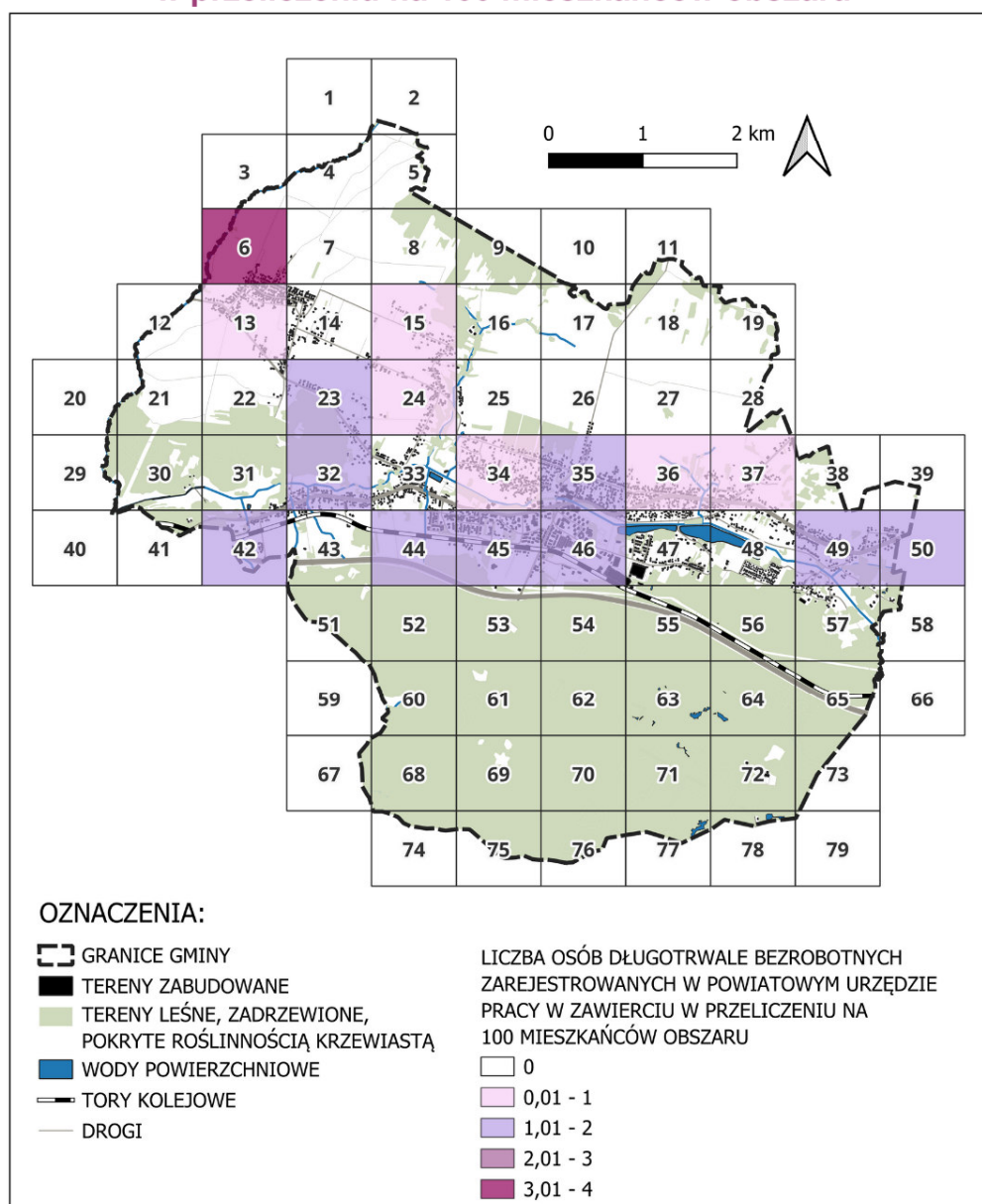
Ryc. 7. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W3: Liczba osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru

Ryc. 8. Liczba osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w odniesieniu do ogólnej liczby osób bezrobotnych. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miejskiego w Zawierciu. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Tabela 3. Wartości wskaźników, znormalizowane wartości wskaźników dla obszaru „Bezrobocie” ze sfery społecznej oraz wskaźnik syntetyczny. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba.

BEZROBOCIE					
Nr kwadratu	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	Wartość standaryzowana liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w odniesieniu do ogólnej liczby osób bezrobotnych	Wartość standaryzowana liczby osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Syntetyczny wskaźnik
6	5,56	3,33	3,70	3,95	3,64
7	0,00	-0,92	0,00	-0,71	-0,81
13	1,71	0,39	0,29	-0,35	0,02
14	0,44	-0,58	0,00	-0,71	-0,64
15	2,68	1,13	0,89	0,42	0,77
16	0,00	-0,92	0,00	-0,71	-0,81
22	0,00	-0,92	0,00	-0,71	-0,81
23	2,08	0,67	1,04	0,61	0,64
24	0,51	-0,53	0,51	-0,07	-0,30
25	0,00	-0,92	0,00	-0,71	-0,81
26	0,00	-0,92	0,00	-0,71	-0,81
30	0,00	-0,92	0,00	-0,71	-0,81
31	0,00	-0,92	0,00	-0,71	-0,81
32	2,01	0,61	1,21	0,81	0,71
33	0,94	-0,20	0,00	-0,71	-0,45
34	0,80	-0,31	0,20	-0,45	-0,38
35	2,86	1,26	1,01	0,56	0,91
36	0,84	-0,28	0,28	-0,35	-0,32
37	1,22	0,01	0,82	0,32	0,17
41	0,00	-0,92	0,00	-0,71	-0,81
42	1,28	0,06	1,28	0,91	0,48
43	0,00	-0,92	0,00	-0,71	-0,81
44	1,72	0,40	1,15	0,74	0,57
45	2,94	1,33	1,18	0,77	1,05
46	2,79	1,22	1,02	0,58	0,90
47	1,20	0,00	0,00	-0,71	-0,35
48	2,72	1,16	0,00	-0,71	0,23
49	2,64	1,10	1,76	1,51	1,30
50	1,61	0,31	1,61	1,32	0,82
53	0,00	-0,92	0,00	-0,71	-0,81

BEZROBOCIE					
Nr kwadratu	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	Wartość standaryzowana liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w odniesieniu do ogólnej liczby osób bezrobotnych	Wartość standaryzowana liczby osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Syntetyczny wskaźnik
57	0,00	-0,92	0,00	-0,71	-0,81
58	0,00	-0,92	0,00	-0,71	-0,81

W obszarze bezrobocia wyodrębniono dwa wskaźniki stanowiące destymulanty.

Żaden z wyodrębnionych wskaźników nie został określony jako kluczowy pod względem wpływu na sytuację społeczną w Gminie Poręba, dlatego podczas obliczania wskaźnika syntetycznego zastosowano równą wagę dla obu wskaźników, według wzoru:

$$\text{Wskaźnik syntetyczny} = W2 * 0,5 + W3 * 0,5$$

Wskaźnik syntetyczny w zakresie bezrobocia osiągnął największą wartość w kwadratach nr 6, 45, 46 oraz 49.

5.3 Ubóstwo

W celu oceny negatywnych zjawisk społecznych w zakresie ubóstwa analizę oparto na następujących wskaźnikach:

- W4:** Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru
- W5:** Liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru
- W6:** Liczba osób pobierających zasiłki okresowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru
- W7:** Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię
- W8:** Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru
- W9:** Występowanie rodzin pobierający dodatek mieszkaniowy

W4: W Gminie Poręba w 2023 r. ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa korzystało 85 osób. Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa mieszka na obszarze kwadratów nr 31 oraz 35. Z kolei, na ok. 1/3 terenów zabudowanych nie odnotowano żadnych osób pobierających świadczenia pomocy społecznej z tego tytułu.

W5: Kolejny wskaźnik świadczył o liczbie pobieranych zasiłków w danej jednostce statystycznej w odniesieniu do 100 mieszkańców. Najwyższą wartość wskaźnika zaobserwowano w kwadracie nr 23. Miejsca, w których wartość wskaźnik przybiera średnie nasilenie to centralna część miasta oraz zabudowa mieszkaniowa występująca w pobliżu stawów Poręba I i Poręba II. W odniesieniu do jednostek analitycznych są to kwadraty nr: 35, 36, 45, 46 oraz 48. Zasiłków stałych nie pobierają mieszkańcy zachodniej części miasta.

W6: W Gminie Poręba zasiłek okresowy w 2023 r. pobierało 27 osób. Na kartogramie (ryc. 11) przedstawiono liczbę pobieranych zasiłków w odniesieniu do jednostek statystycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców. W tym przypadku wskaźnik osiągnął najwyższą wartość w kwadracie nr 31. Również nasilone występowanie wskaźnika odnotowano w centralnej części miasta.

W7: W Gminie Poręba w 2023 r. ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na alkoholizm i narkomanię skorzystały łącznie 23 osoby. Największa wartość wskaźnika dotyczy kwadratu nr 31. Stosunkowo wysokie wartości wskaźnika zarejestrowano również w centralnej części miasta – na obszarze kwadratów nr 45 oraz 46.

W większości jednostek analitycznych świadczenia te nie występowały, co wskazuje, że alkoholizm i narkomania nie są dominującymi problemami wśród mieszkańców Poręby.

W8: Świadczenia socjalne z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego to formy wsparcia finansowego przyznawane osobom lub rodzinom, które mają trudności w samodzielnym zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, szczególnie w zakresie opieki nad dziećmi i prowadzenia gospodarstwa domowego. Największe natężenie omawianego wskaźnika zaobserwowano w kwadracie nr 46. Zjawisko zdiagnozowano jedynie w centralnej części Gminy Poręby, w kwadratach o numerach: 34, 35, 45.

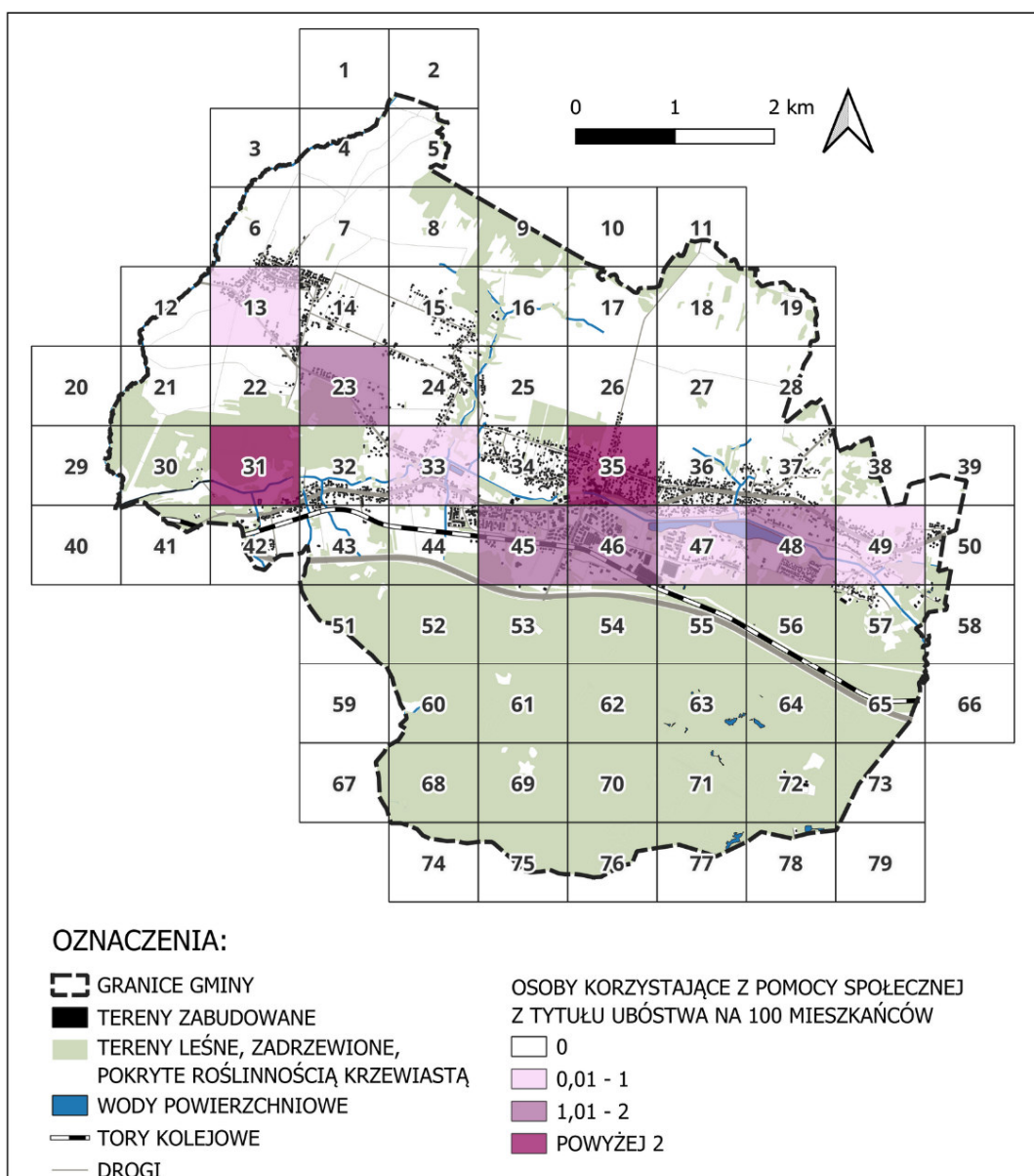
W9: W 2023 r. 71 rodzin skorzystało z dodatku mieszkaniowego. Są to rodziny zamieszkujące ściśle centrum Poręby – tj. obszar kwadratu nr 45 oraz 46 (obszary występowania zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej).

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W4: LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ Z TYTUŁU UBÓSTWA W PRZELICZENIU NA 100 MIESZKAŃCÓW

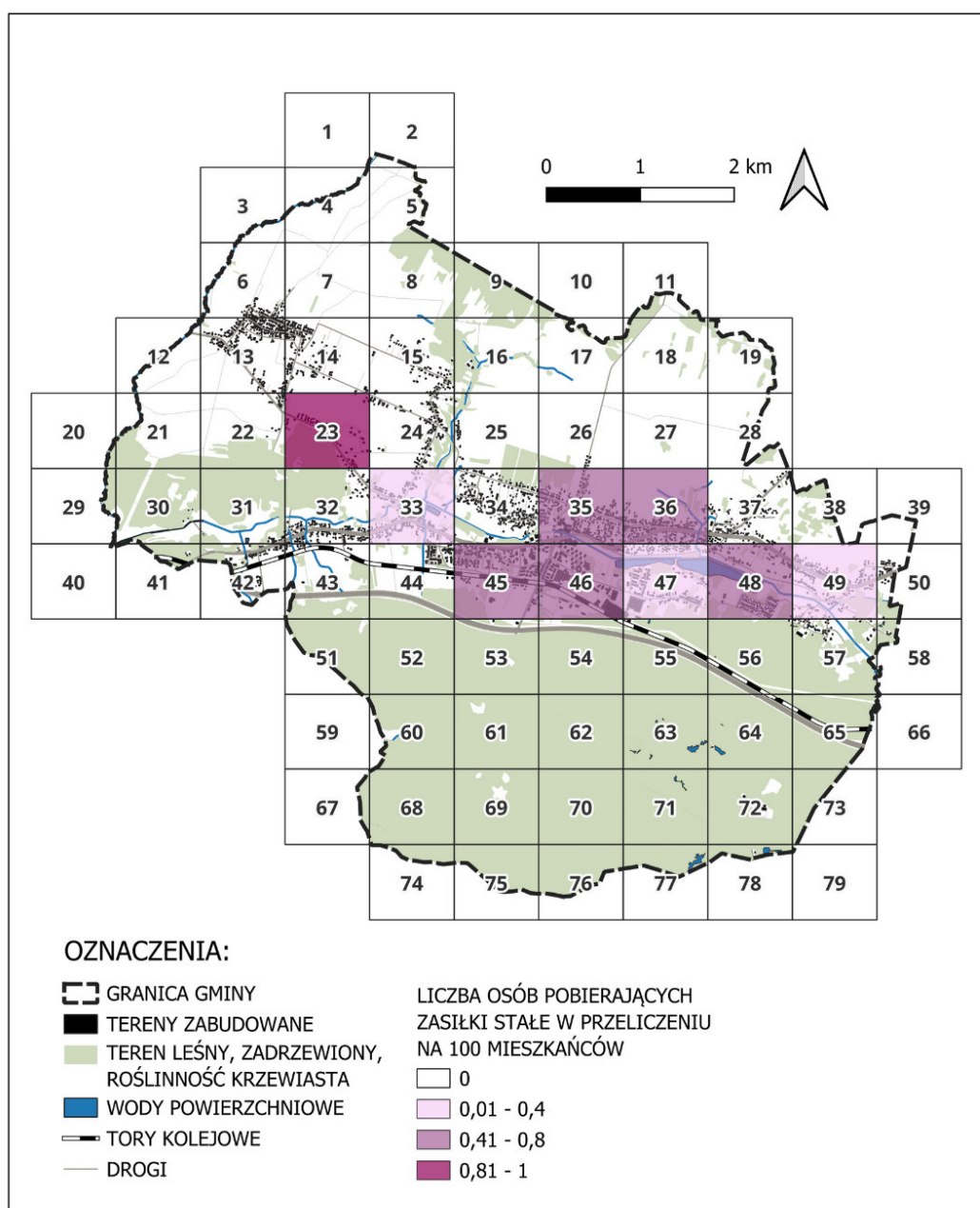
Ryc. 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porębie. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W5: Liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru

Ryc. 10. Liczba osób korzystających z zasiłków stałych w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porębie. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

P PHENO
HORIZON

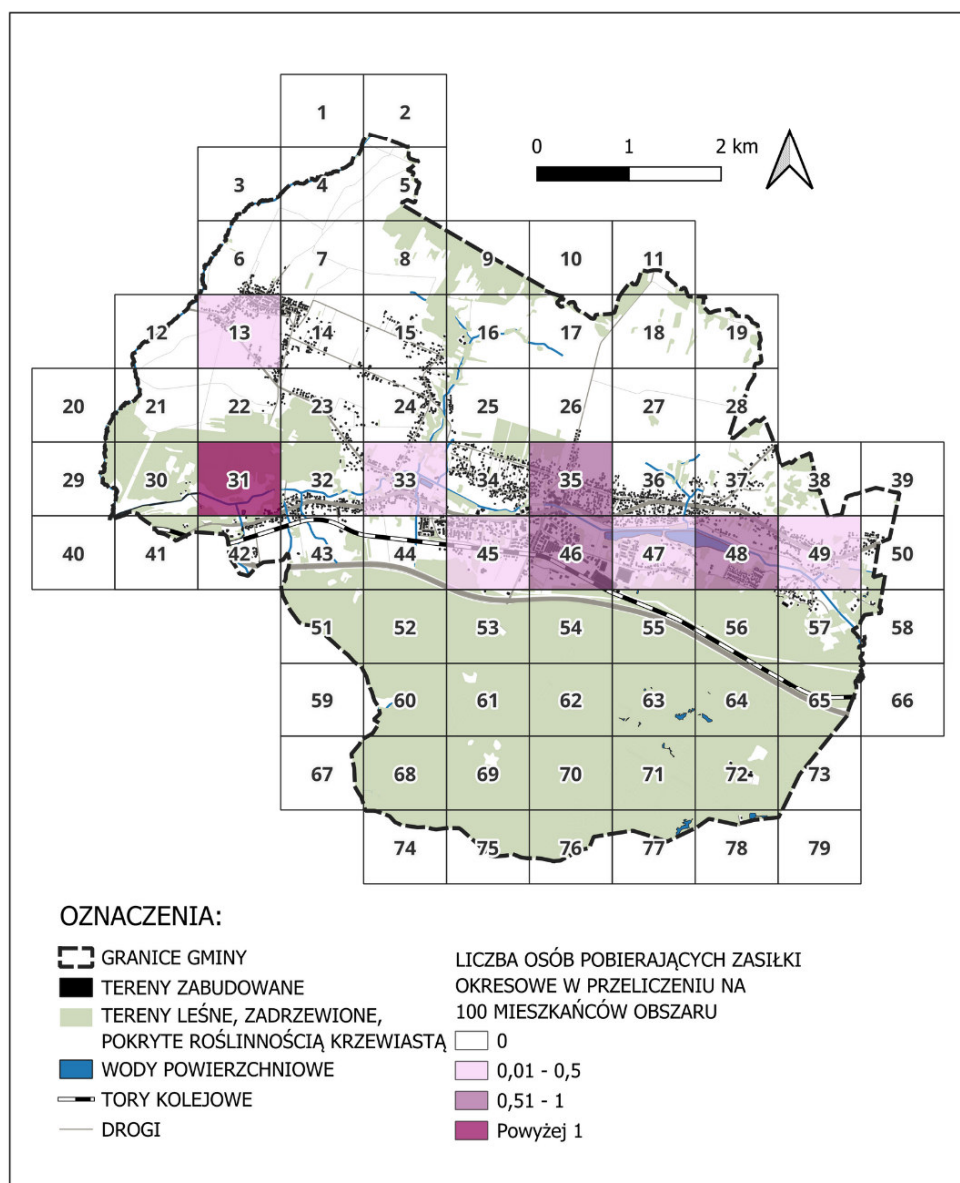
A PORĘBA

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W6: Liczba osób pobierających zasiłki okresowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru

Ryc. 11. Liczba osób korzystających z zasiłków okresowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porębie. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

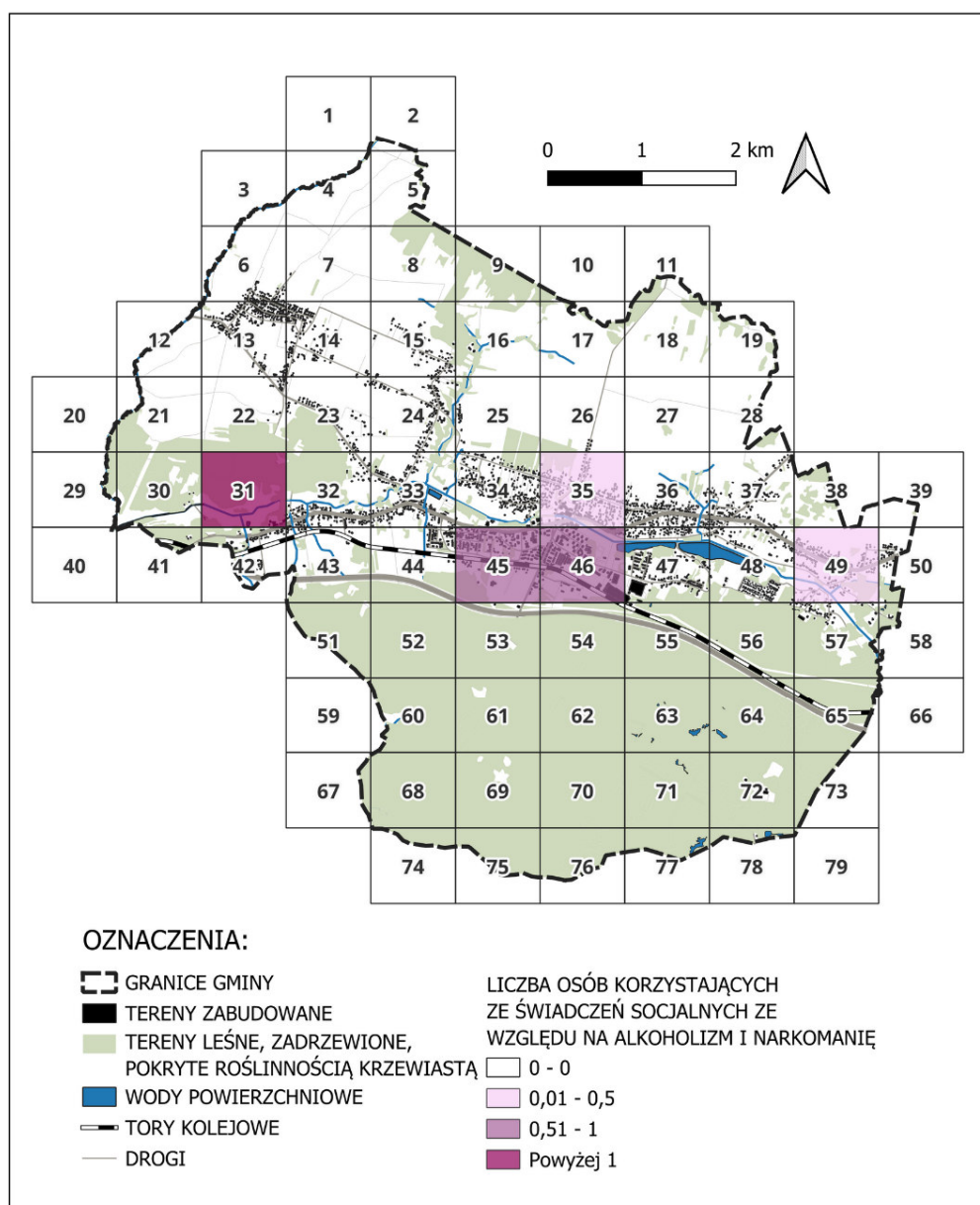

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W7: Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię

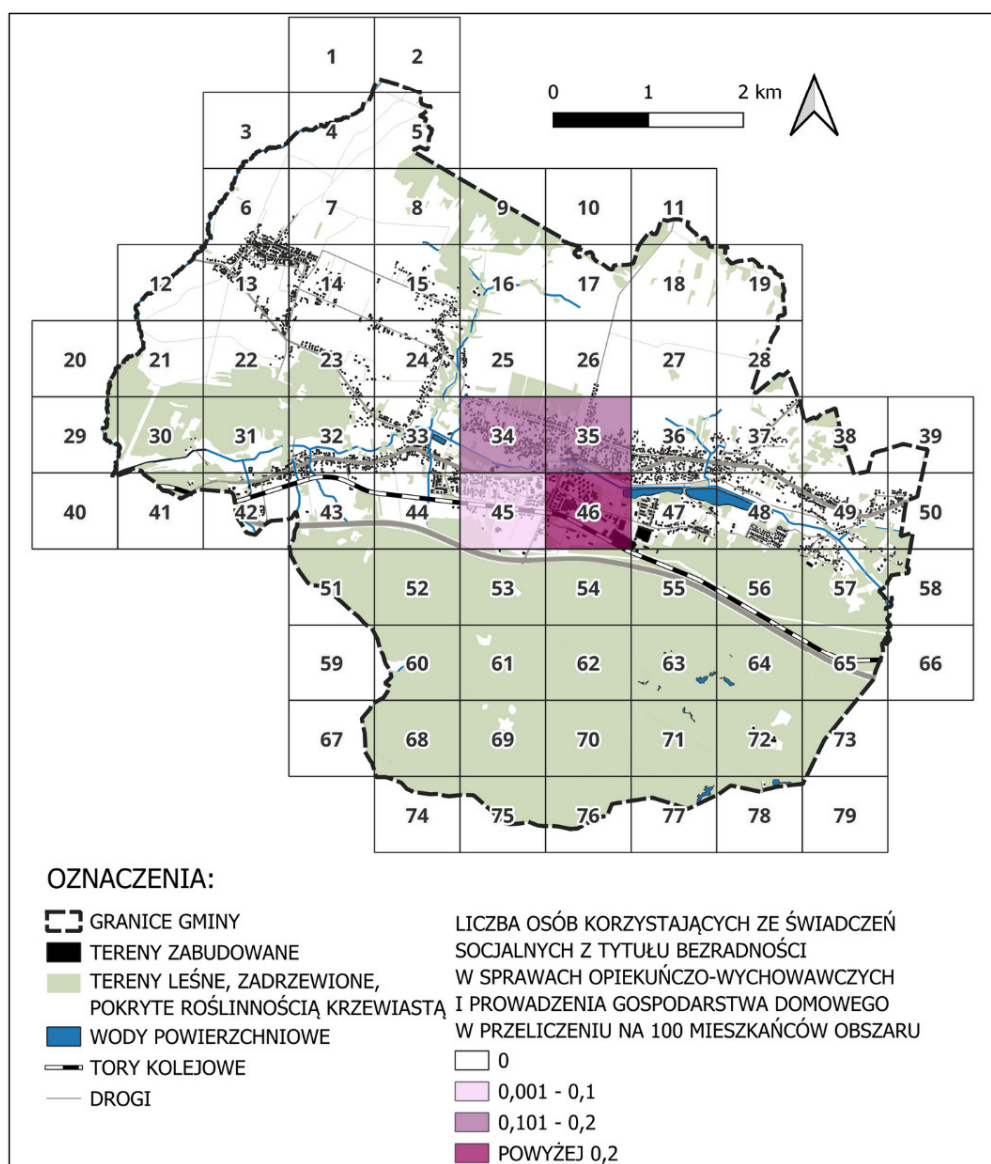
Ryc. 12. Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porębie. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W8: Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru

Ryc. 13 Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru.

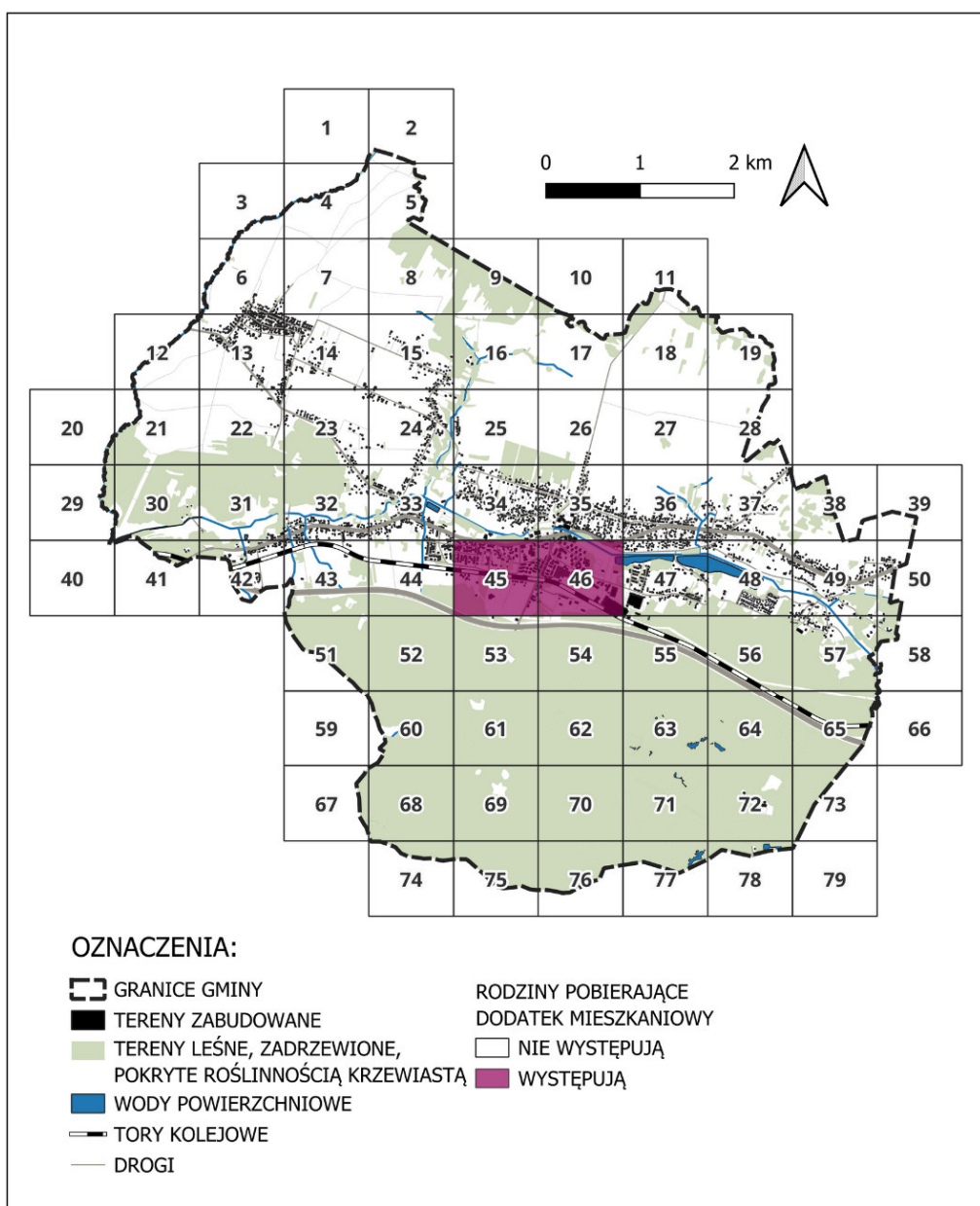
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porębie. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W9: Występowanie rodzin pobierających dodatek mieszkaniowy

Ryc. 14. Występowanie rodzin pobierających dodatek mieszkaniowy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porębie. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Tabela 4. Wartości wskaźników obszaru dla obszaru „Ubóstwo” ze sfery społecznej. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porębie.

UBÓSTWO						
	W4	W5	W6	W7	W8	W9
Nr kwadratu	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	Liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 100 mieszkań w obszarze	Liczba osób pobierających zasiłki okresowe w przeliczeniu na 100 mieszkań w obszarze	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	Rodziny pobierający dodatek mieszkaniowy
6	0	0	0	0	0	0
7	0	0	0	0	0	0
13	0,29	0	0,28	0	0	0
14	0	0	0	0	0	0
15	0	0	0	0	0	0
16	0	0	0	0	0	0
22	0	0	0	0	0	0
23	1,04	1,04	0	0	0	0
24	0	0	0	0	0	0
25	0	0	0	0	0	0
26	0	0	0	0	0	0
30	0	0	0	0	0	0
31	22,22	0	11,11	11,11	0	0
32	0	0	0	0	0	0
33	0,63	0,31	0	0	0	0
34	0	0	0	0	0,6	0
35	2,35	0	0,67	0,168	0,84	0
36	0	0,6	0	0	0	0
37	0	0	0	0	0	0
41	0	0	0	0	0	0
42	0	0	0	0	0	0
43	0	0	0	0	0	0
44	0	0	0	0	0	0
45	1,85	0	0,33	0,84	0,08	10
46	1,93	0,64	0,65	0,53	1,24	21
47	0,72	0,24	0,48	0	0	0
48	1,36	0,68	0,68	0	0	0

UBÓSTWO						
	W4	W5	W6	W7	W8	W9
Nr kwadratu	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	Liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 100 mieszkańcó w obszarze	Liczba osób pobierających zasiłki okresowe w przeliczeniu na 100 mieszkańcó w obszarze	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	Rodziny pobierający dodatek mieszkaniowy
49	0,58	0,29	0,29	0,29	0	0
50	0	0	0	0	0	0
53	0	0	0	0	0	0
57	0	0	0	0	0	0
58	0	0	0	0	0	0

W obszarze Ubóstwo wyodrębniono sześć wskaźników, z których każdy jest destymulantą.

Dwa wskaźniki w tym obszarze, tj. liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru oraz liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru zostały wskazane jako wskaźniki kluczowe, co oznacza, że ich waga przy obliczaniu wskaźnika syntetycznego została podwojona.

Formuła obliczenia wskaźnika syntetycznego przyjęła zatem następujący wzór:

$$\text{Wskaźnik syntetyczny} = W4 * 0,25 + W5 * 0,25 + W6 * 0,125 + \\ + W7 * 0,125 + W8 * 0,125 + W9 * 0,125$$

Najwyższe wartości wskaźnika syntetycznego wystąpiły w kwadratach o numerach: 23, 31 oraz 46, wskazując na obszary o największym nasileniu problemów związanych z ubóstwem w Gminie Poręba.

Tabela 5. Znormalizowane wartości wskaźników dla obszaru Ubóstwo ze sfery społecznej oraz wskaźnik syntetyczny. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porębie.

UBÓSTWO							
Nr kwadratu	W4	W5	W6	W7	W8	W9	Wskaźnik syntetyczny
6	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
7	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
13	-0,19	-0,46	-0,09	-0,21	-0,32	-0,24	-0,27
14	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
15	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
16	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
22	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
23	0,00	3,60	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	0,77
24	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
25	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
26	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
30	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
31	5,49	-0,46	5,53	5,54	-0,32	-0,24	2,57
32	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
33	-0,10	0,75	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	0,04
34	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	1,89	-0,24	-0,03
35	0,34	-0,46	0,11	-0,12	2,77	-0,24	0,28
36	-0,27	1,88	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	0,28
37	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
41	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
42	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
43	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
44	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
45	0,21	-0,46	-0,06	0,23	-0,02	2,26	0,24
46	0,23	2,03	0,10	0,07	4,24	5,01	1,74
47	-0,08	0,47	0,01	-0,21	-0,32	-0,24	0,00
48	0,09	2,19	0,12	-0,21	-0,32	-0,24	0,49
49	-0,12	0,67	-0,08	-0,06	-0,32	-0,24	0,05
50	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
53	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
57	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31
58	-0,27	-0,46	-0,24	-0,21	-0,32	-0,24	-0,31

5.4 Przestępczość

W celu oceny negatywnych zjawisk społecznych w zakresie przestępczości analizę oparto na następujących wskaźnikach:

- W10:** Liczba dokonywanych przestępstw
(tj. bójki, pobicia i uszkodzenia ciała oraz pozostałe)
- W11:** Liczba zgłaszanych kradzieży oraz włamań
- W12:** Liczba interwencji policji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz w sprawach narkotykowych
- W13:** Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru

Na terenie Poręby funkcjonuje posterunek policji, który wchodzi w skład Komendy Powiatowej Policji w Zawierciu (KPP). Komenda Powiatowa Policji oraz jej jednostki organizacyjne odpowiadają za ochronę bezpieczeństwa mieszkańców, utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz reagowanie na zagrożenia.

Funkcjonariusze pełnią służbę prewencyjną, reagując na bieżące incydenty, egzekwując przepisy ruchu drogowego i przeciwdziałając potencjalnym zagrożeniom, co pozytywnie wpływa na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

W10: Z danych za 2023 rok⁵ wynika, że liczba zatrzymanych na gorącym uczynku sprawców przestępstw w Gminie Poręba wyniosła 7, co stanowi relatywnie niski wynik. Mimo stosunkowo niskiego poziomu przestępczości, szczególną uwagę należy zwrócić na rejon bloków mieszkalnych przy ul. Chopina 6, 7, 8 i 8A, który według danych z pozyskanych z Posterunku Policji kształtuje się jako najbardziej zagrożony pod względem zakłócania porządku publicznego oraz innych wykroczeń szczególnie uciążliwych społecznie.

Analiza przestrzenna przestępstw dokonywanych w Gminie Poręba wskazuje na ich koncentrację w centrum miasta, co jest typowe dla obszarów o większej gęstości zaludnienia i intensywniejszym życiu społecznym. Jednakże, zauważalne są również pojedyncze incydenty w północno-zachodniej części miasta (kwadraty 13, 23, 32 — rejon ulic Kopernika, Baśniowej, Niweckiej i Górnośląskiej) oraz wschodniej części (kwadraty 48, 49, 57 — rejon ulic Armii Krajowej, Czarnej Przemszy i Zielonej).

W11: Kolejny wskaźnik dotyczy liczby kradzieży i włamań, które miały miejsce na terenie Gminy Poręba w 2023 roku. Liczba tych zdarzeń jest stosunkowo niska, co może sugerować, że Poręba jest obszarem o relatywnie wysokim poziomie bezpieczeństwa. Maksymalna liczba interwencji związanych z kradzieżami i włamaniami w obrębie jednej jednostki analitycznej (kwadratu) wynosiła 2, co jest wartością stosunkowo niewielką.

Zjawiska te wystąpiły w 10 różnych kwadratach, a ich największa koncentracja dotyczy centrum miasta.

W12: Interwencje policyjne związane z alkoholem oraz narkomanią obejmują m.in. zakłócanie porządku publicznego, agresywne zachowanie osób pod wpływem substancji, czy też posiadanie i handel nielegalnymi środkami.

Analiza przestrzennego rozkładu liczby interwencji policyjnych w tym zakresie umożliwia identyfikację obszarów o wyższym ryzyku występowania zachowań społecznych oraz zagrożeń dla bezpieczeństwa publicznego.

Dane uzyskane bezpośrednio od Posterunku Policji w Porębie wskazują na stosunkowo niski poziom tego rodzaju incydentów na terenie gminy.

Największe zagęszczenie interwencji odnotowano w centrum miasta, co wskazuje na potrzebę szczególnej uwagi w tym rejonie, z uwagi na podwyższone ryzyko związane z używaniem substancji psychoaktywnych. Kwadrat nr 46, obejmujący ulice Przemysłową, Chopina, Modrzewiową i Orzechową był miejscem 5 interwencji. Kolejne kwadraty, tj. nr 45 (ulice: Pędzicha, Niepodległości, Działkowa, Chopina) oraz 47 (ulice: Zakładowa, Orzechowa, Rieczna) odnotowały od 3 do 4 interwencji, co również wskazuje na potrzebę monitorowania tych obszarów.

Pojedyncze zdarzenia, w liczbie od 1 do 2, wystąpiły na obszarze kwadratu nr 35 (ulice: Wyzwolenia, Wiejska, Roździeńskiego). W pozostałych częściach gminy nie zgłoszono interwencji związanych z alkoholem i narkomanią, co sugeruje, że problem ma charakter lokalny, skoncentrowany głównie w rejonach o większej aktywności miejskiej i wyższej gęstości zaludnienia.

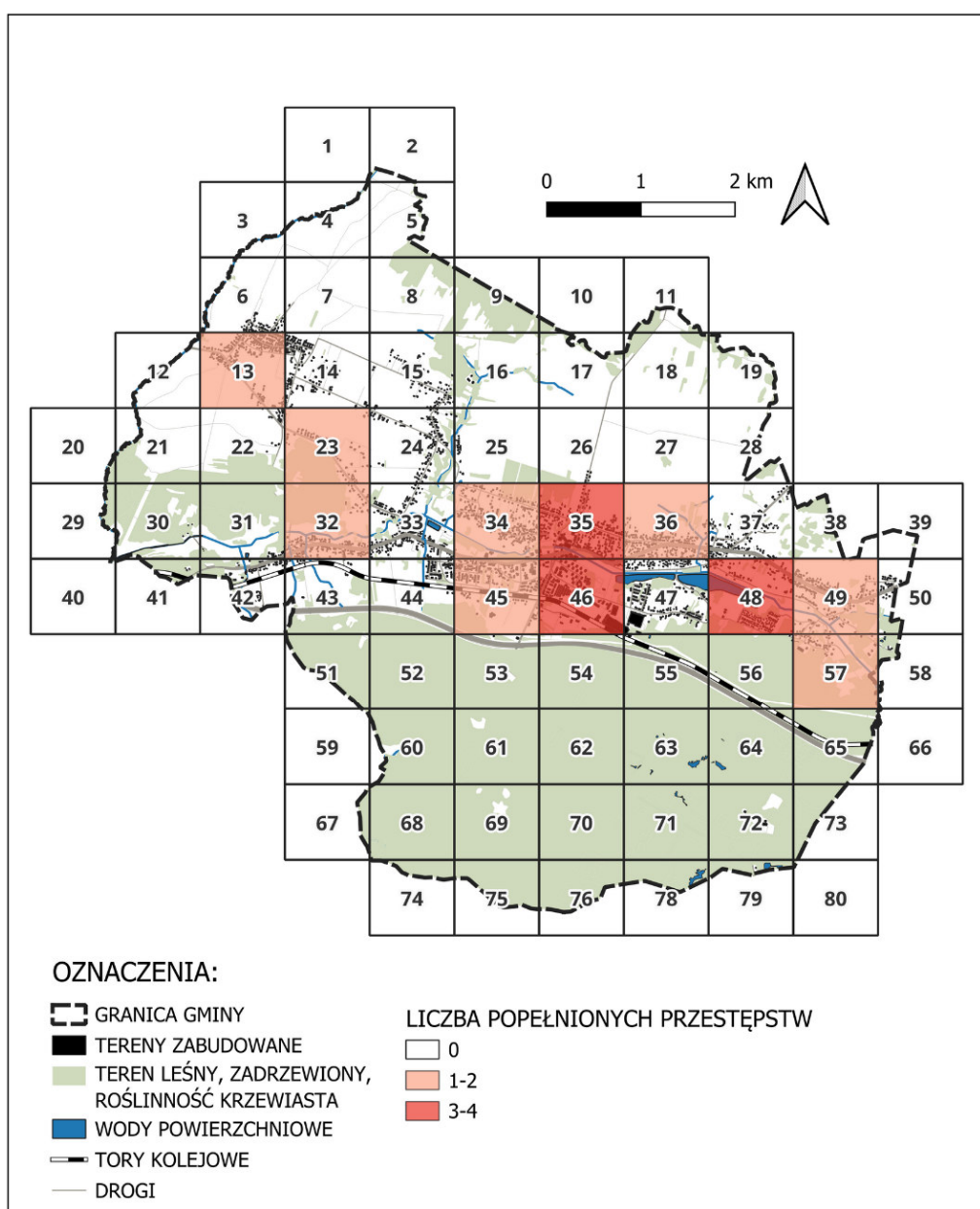
W13: Zjawisko przemocy domowej, choć również nie jest powszechne, jest obecne w gminie. Na kartogramie (*ryc. 18*) zaprezentowano liczbę wydanych niebieskich kart w 2023 r. w odniesieniu do poszczególnych jednostek analitycznych. Maksymalna liczba kart zakładanych na obszarze jednego kwadratu wynosiła 2 - taka sytuacja wystąpiła w kwadracie nr 46 oraz 47.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W10: Liczba dokonywanych przestępstw (tj. bójki, pobicia i uszkodzenia ciała oraz pozostałe)

Ryc. 15. Liczba dokonywanych przestępstw takich jak bójki, pobicia i uszkodzenia ciała.
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Posterunku Policji w Porębie. Podkład:
Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

P PHENO
HORIZON

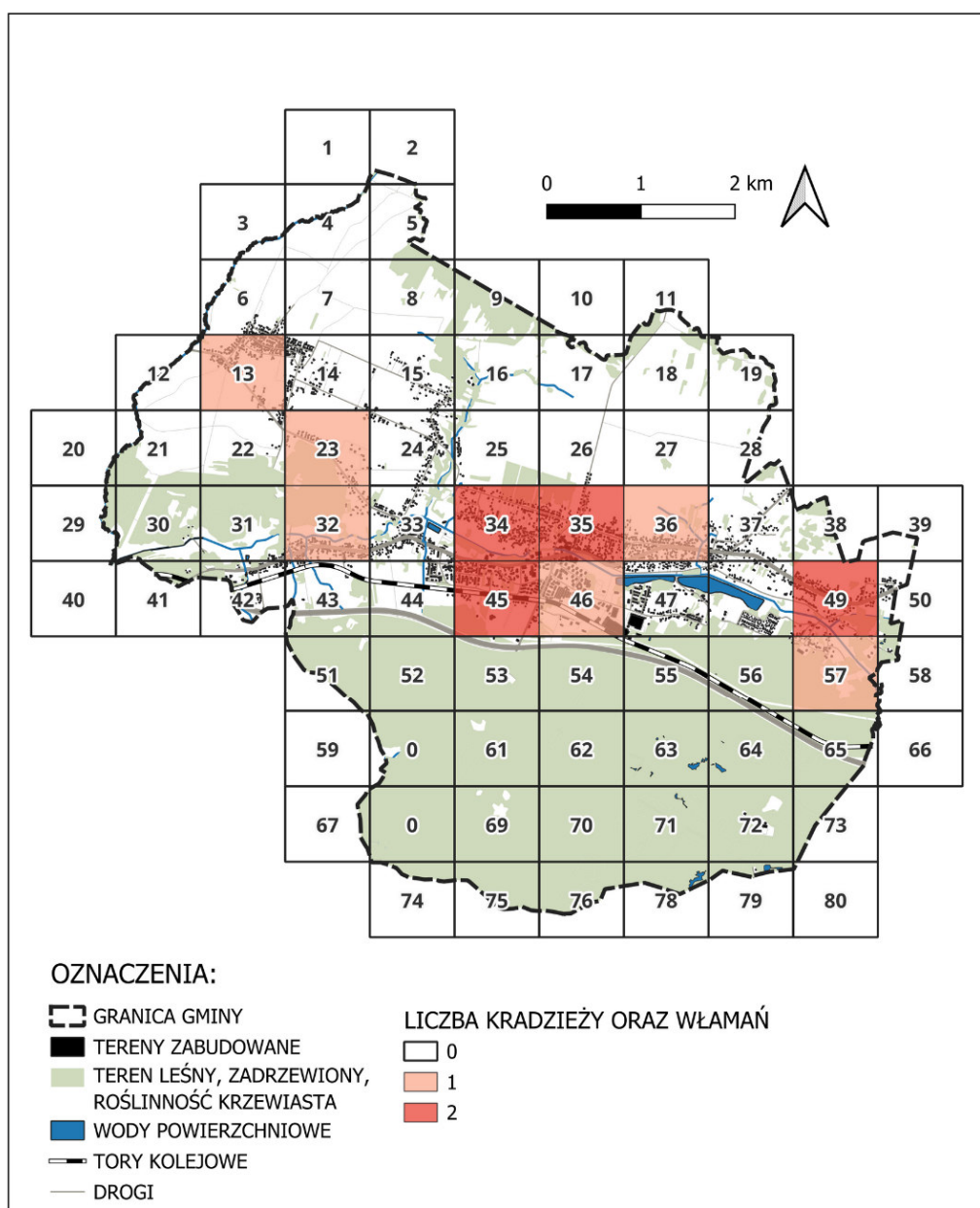
A PORĘBA

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W11: Liczba zgłaszanych kradzieży oraz włamań

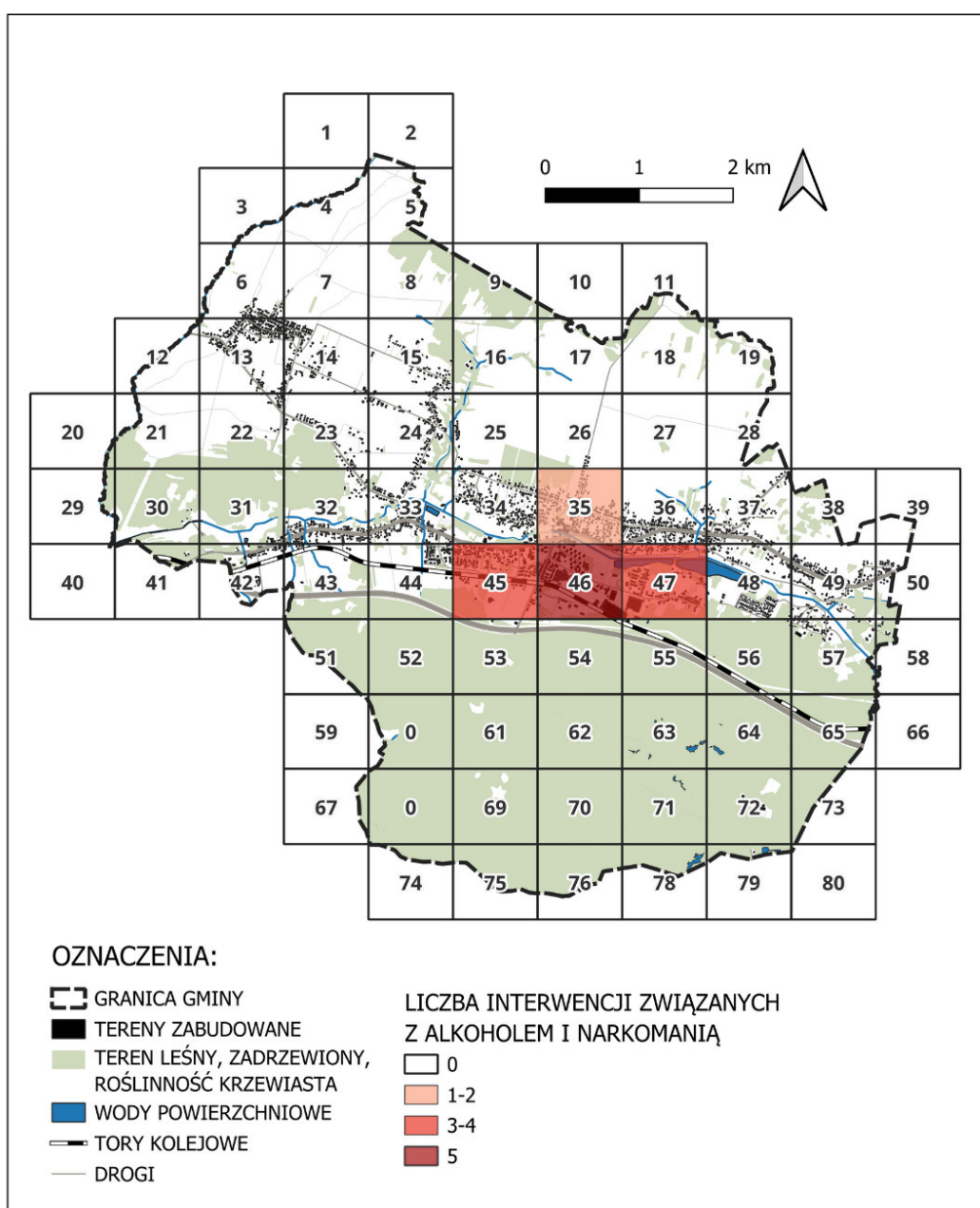
Ryc. 16. Liczba zgłaszanych kradzieży oraz włamań w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Posterunku Policji w Porębie. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W12: Liczba interwencji policji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz w sprawach narkotykowych

Ryc. 17. Liczba interwencji policji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz w sprawach narkotykowych. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Posterunku Policji w Porębie. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

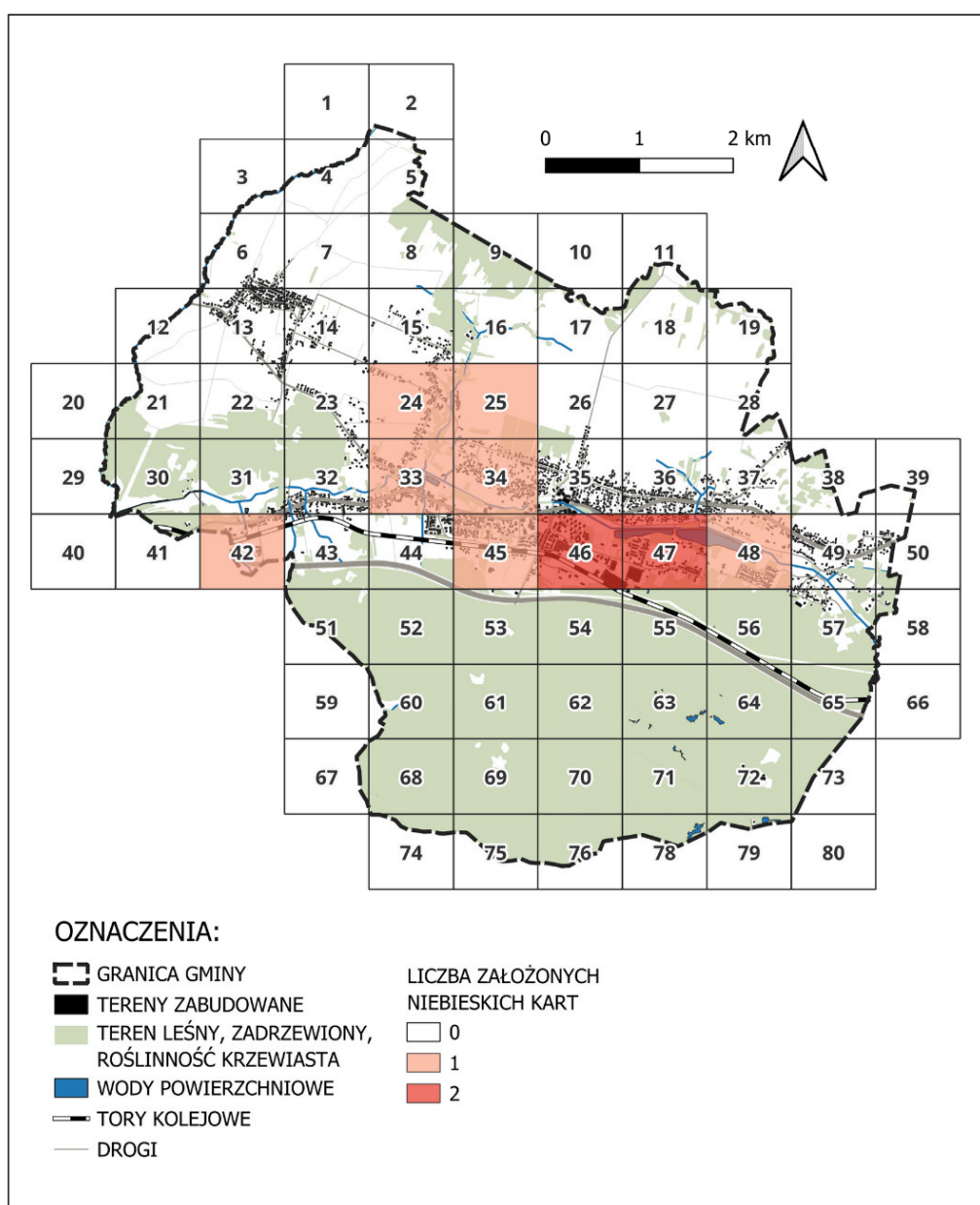

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W13: Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty

Ryc. 18. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porębie. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Tabela 6. Wartości wskaźników dla obszaru „Przestępczość” ze sfery społecznej. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Posterunku Policji w Porębie.

PRZESTĘPCZOŚĆ				
Nr kwadratu	Liczba dokonywanych przestępstw (tj. bójki, pobicia i uszkodzenia ciała oraz pozostałe*)	Liczba zgłaszanych kradzieży oraz włamań	Liczba interwencji policji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz w sprawach narkotykowych	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty
6	0	0	0	0
7	0	0	0	0
13	2	1	0	0
14	0	0	0	0
15	0	0	0	0
16	0	0	0	0
22	0	0	0	0
23	1	1	0	0
24	0	0	0	1
25	0	0	0	1
26	0	0	0	0
30	0	0	0	0
31	0	0	0	0
32	1	1	0	0
33	0	0	0	1
34	2	2	0	1
35	3	2	1	0
36	1	1	0	0
37	0	0	0	0
41	0	0	0	0
42	0	0	0	1
43	0	0	0	0
44	0	0	0	0
45	2	2	4	1
46	4	1	5	2
47	0	0	3	2
48	3	3	0	1
49	2	2	0	0
50	0	0	0	0
53	0	0	0	0
57	1	1	0	0
58	0	0	0	0

Tabela 7. Znormalizowane wartości wskaźników dla obszaru „Przestępczość” ze sfery społecznej oraz wskaźnik syntetyczny. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Posterunku Policji w Porębie.

PRZESTĘPCZOŚĆ					
Nr kwadratu	Wartość standaryzowana liczby dokonywanych przestępstw (tj. bójki, pobicia i uszkodzenia ciała oraz pozostałe*)	Wartość standaryzowana liczby zgłaszanych kradzieży oraz włamań	Wartość standaryzowana liczby interwencji policji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz w sprawach narkotykowych	Wartość standaryzowana liczby rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty	Wskaźnik syntetyczny
6	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
7	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
13	1,19	0,57	-0,34	-0,58	0,41
14	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
15	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
16	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
22	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
23	0,28	0,57	-0,34	-0,58	0,04
24	-0,62	-0,64	-0,34	1,11	-0,22
25	-0,62	-0,64	-0,34	1,11	-0,22
26	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
30	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
31	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
32	0,28	0,57	-0,34	-0,58	0,04
33	-0,62	-0,64	-0,34	1,11	-0,22
34	1,19	1,77	-0,34	1,11	0,98
35	2,10	1,77	0,50	-0,58	1,18
36	0,28	0,57	-0,34	-0,58	0,04
37	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
41	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
42	-0,62	-0,64	-0,34	1,11	-0,22
43	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
44	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
45	1,19	1,77	3,01	1,11	1,65
46	3,01	0,57	3,84	2,80	2,64
47	-0,62	-0,64	2,17	2,80	0,62
48	2,10	2,98	-0,34	1,11	1,59
49	1,19	1,77	-0,34	-0,58	0,65
50	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
53	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56
57	0,28	0,57	-0,34	-0,58	0,04

PRZESTĘPCZOŚĆ					
Nr kwadratu	Wartość standaryzowana liczby dokonywanych przestępstw (tj. bójki, pobicia i uszkodzenia ciała oraz pozostałe*)	Wartość standaryzowana liczby zgłaszanych kradzieży oraz włamań	Wartość standaryzowana liczby interwencji policji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz w sprawach narkotykowych	Wartość standaryzowana liczby rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty	Wskaźnik syntetyczny
58	-0,62	-0,64	-0,34	-0,58	-0,56

W obszarze przestępczości wyodrębniono cztery wskaźniki, z których każdy stanowi destymulantę. Oznacza to, że wyższa wartość wskaźnika wskazuje na gorszą sytuację w danym obszarze.

W procesie obliczania wskaźnika syntetycznego jako wskaźnik mający kluczowy wpływ na degradację obszaru wskazano W10: liczba dokonywanych przestępstw (tj. bójki, pobicia i uszkodzenia ciała oraz pozostałe). W związku z tym, podczas podliczeń, jego waga była dwukrotnie większa względem pozostałych wskaźników.

Do obliczeń wskaźnika syntetycznego wykorzystano następujący wzór:

$$\text{Wskaźnik syntetyczny} = W10 * 0,4 + W11 * 0,2 + W12 * 0,2 + W13 * 0,2$$

Na podstawie wyników analizy, najwyższą wartość wskaźnika syntetycznego przestępczości odnotowano w następujących kwadratach: 34, 35, 45, 46 oraz 48. Wysoka wartość wskaźnika w tych obszarach wskazuje na podwyższone ryzyko występowania przestępczości, które wymaga dalszej uwagi i działań prewencyjnych.

5.5 Poziom edukacji

W celu oceny występowania negatywnych zjawisk społeczne w zakresie poziomu edukacji, przeprowadzono analizę opartą na następujących wskaźnikach:

- W14:** Udział uczniów uczęszczających na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów
- W15:** Udział uczniów osiągających niskie wyniki w nauce w odniesieniu do liczby wszystkich uczniów
- W16:** Udział uczniów wykazujących wysoką absencję na zajęciach szkolnych w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów

Na terenie gminy funkcjonują dwie szkoły podstawowe. Liczba ta na przestrzeni lat utrzymuje się na stałym poziomie. Szkoły działające w Gminie Poręba to:

- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Wojska Polskiego w Porębie, ul. Wojska Polskiego 4
- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Jana Pawła II w Porębie, ul. Wiedzy 3 wraz z oddziałami przedszkolnymi.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych w Porębie wykazuje tendencję wzrostową, zwiększając się w 2022 roku do 500 uczniów (względem 2018 wzrost wyniósł ok. 2,5%).

Tabela 8. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Porębie w 2023 r. Źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://waszaedukacja.pl/> (dostęp: 08.10.2024).

	język polski	matematyka	język angielski
Szkoła Podstawowa nr. 1	64,08%	45,29%	72,71%
Szkoła Podstawowa nr 2	59,39%	49,04%	78,57%
Średnia krajowa	66%	53%	66%

Analiza wyników egzaminów ósmoklasisty w Porębie wskazuje, że uczniowie obu szkół podstawowych osiągnęli wyniki z języka polskiego i matematyki poniżej średniej krajowej. Natomiast w przypadku języka angielskiego uzyskali rezultaty ponad 5 punktów procentowych powyżej średniej, co świadczy o skutecznej metodologii nauczania. Na poziomie wojewódzkim szkoły te plasują się w połowie rankingu, odzwierciedlając stabilny poziom edukacji. W 2023 r. PSP Nr 1 im. Wojska Polskiego zajęła 13. miejsce w powiecie zawierciańskim, a PSP Nr 2 im. Jana Pawła II – 8. miejsce.

W14: W roku szkolnym 2023/2024 na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w obu szkołach podstawowych w Porębie uczęszczało łącznie 116 uczniów. Największy odsetek uczestników w stosunku do liczby dzieci zamieszkałych w danej jednostce statystycznej odnotowano w kwadratach nr 6, 26, 35, 37 i 42. Z kolei najmniejszy udział uczniów na tych zajęciach zaobserwowano w obrębie Dziechciarze (kwadraty: 14, 15, 24).

W15: Wskaźnik określający odsetek uczniów osiągających niskie wyniki w nauce dotyczy udziału uczniów ze średnią ocen poniżej 3,5 w stosunku do ogólnej liczby uczniów. Pod względem przestrzennym najwyższy odsetek uczniów z niską średnią ocen odnotowano w kwadracie nr 6, natomiast pojedyncze przypadki występowały w centrum Poręby. Zjawisko to nie zostało zaobserwowane w obrębie Dziechciarze.

W16: Ostatnim wskaźnikiem oceny jakości edukacji oraz potencjalnych problemów uczniów była liczba osób z wysoką absencją w stosunku do ogólnej liczby uczniów. Wysoka absencja może wskazywać na trudności edukacyjne, problemy rodzinne, brak motywacji do nauki, a także czynniki społeczno-ekonomiczne utrudniające regularne uczęszczanie na zajęcia.

Analiza przestrzenna wykazała, że najwyższy odsetek uczniów z wysoką absencją odnotowano w obszarze kwadratu nr 48, a następnie w sąsiadujących kwadratach 37 i 49, zlokalizowanych w zachodniej części miasta. Zjawisko to występowało wyłącznie wśród mieszkańców obrębu ewidencyjnego Poręba, co może sugerować lokalne uwarunkowania wpływające na frekwencję szkolną.

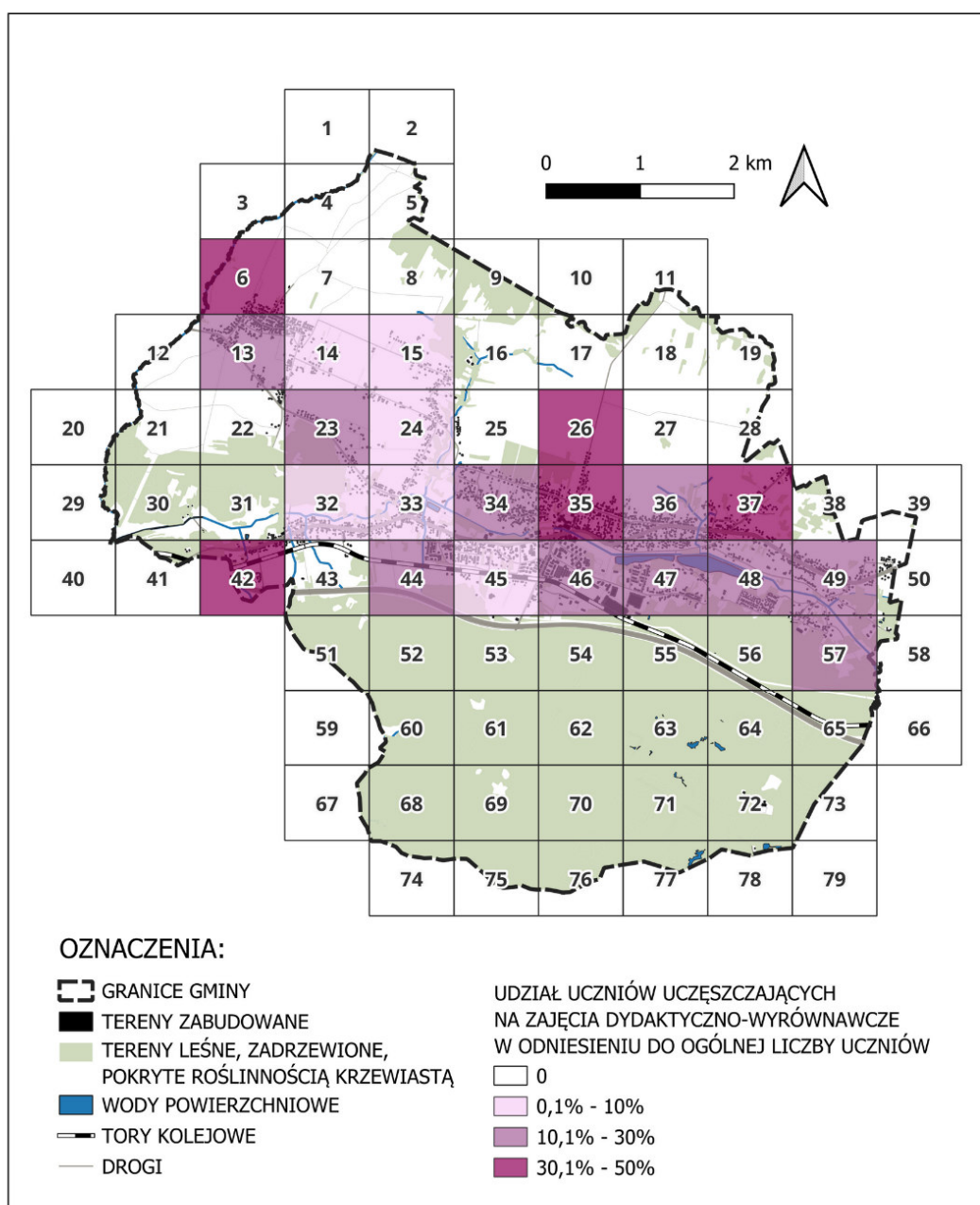

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W14: Udział uczniów uczęszczających na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów

Ryc. 19. Udział uczniów wykazujących wysoką absencję na zajęciach szkolnych w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Szkół Podstawowych w Porębie. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

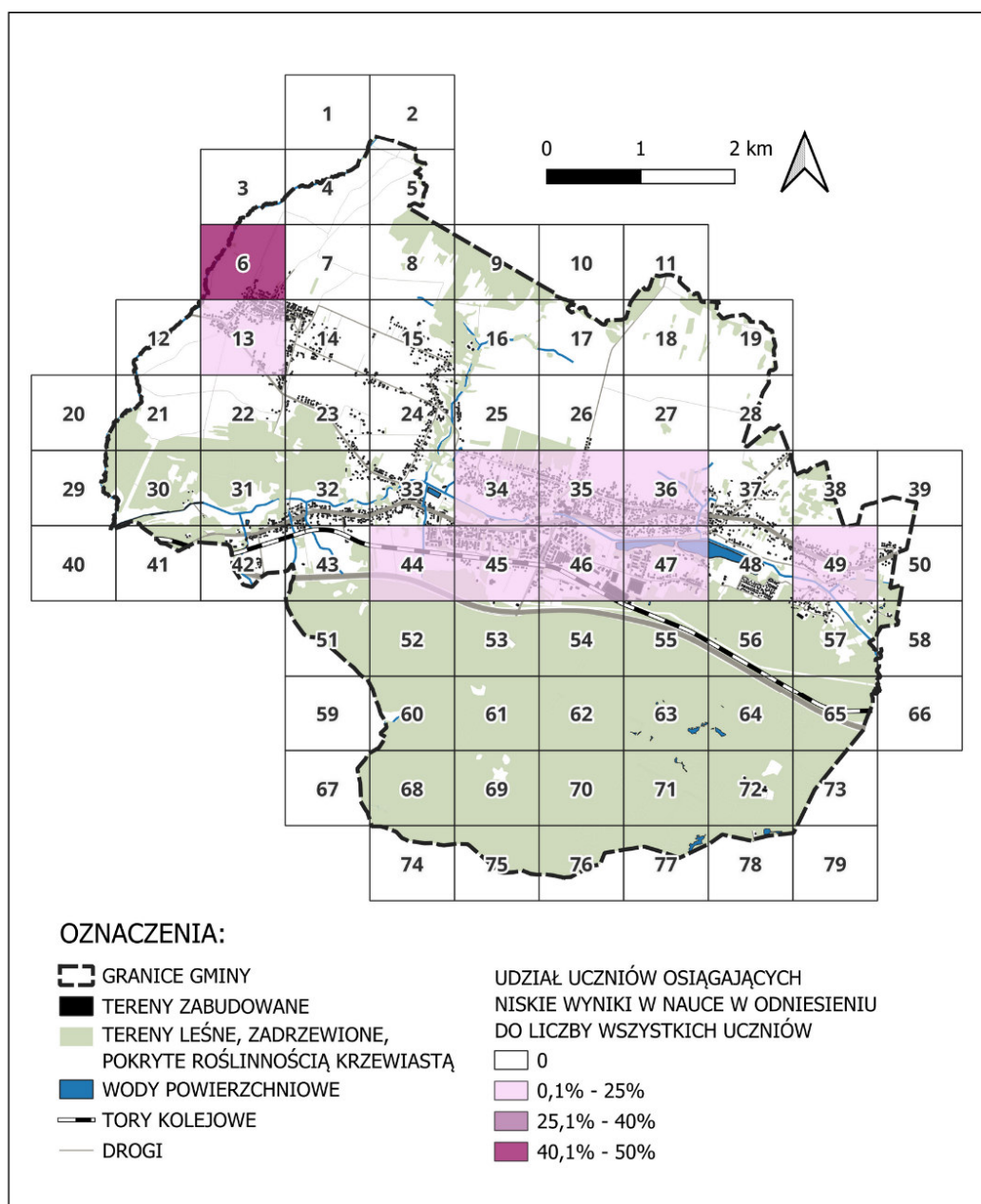

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W15: Udział uczniów osiągających niskie wyniki w nauce w odniesieniu do liczby wszystkich uczniów

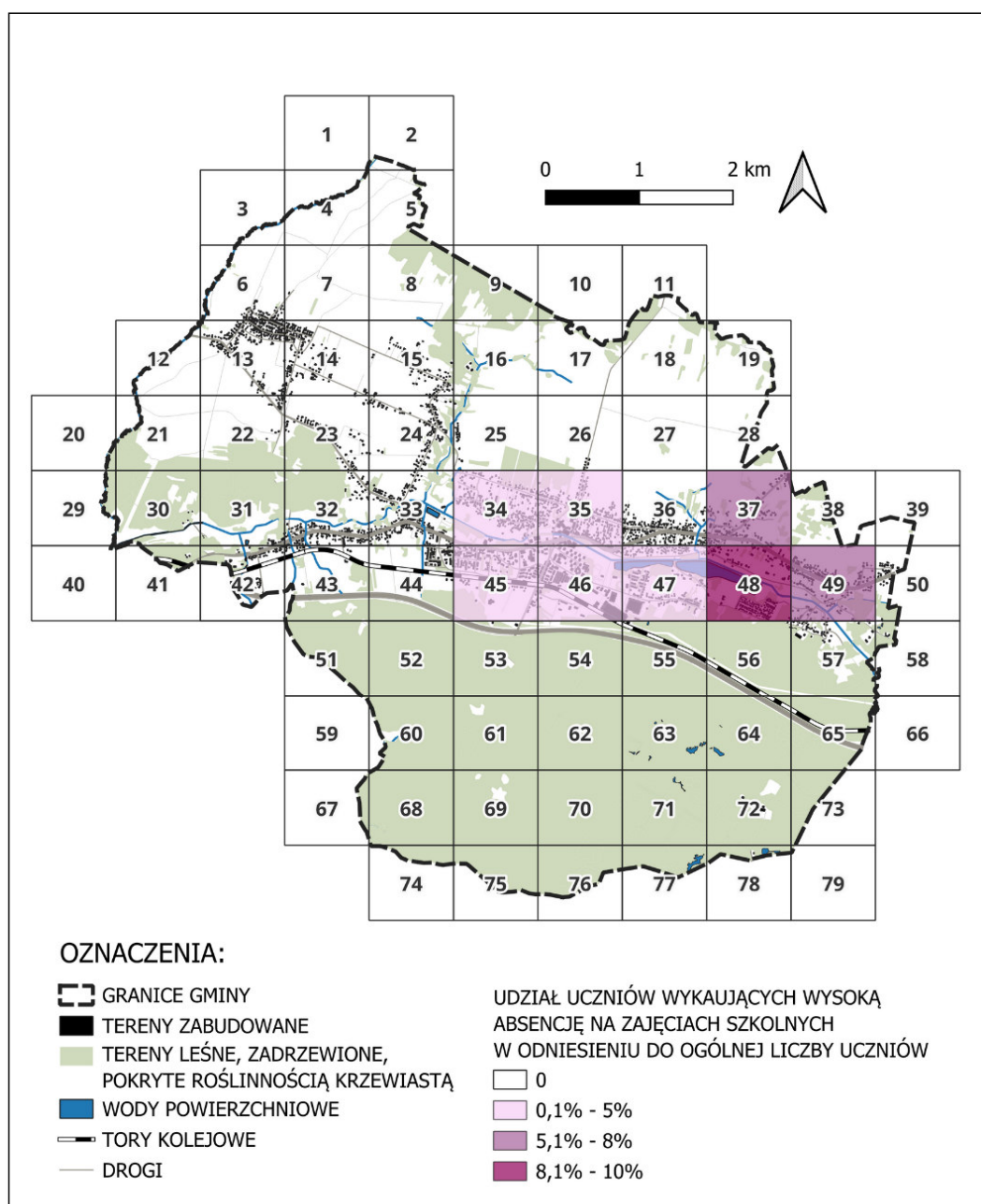
Ryc. 20. Udział uczniów osiągających niskie wyniki w nauce w odniesieniu do liczby wszystkich uczniów. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Szkół Podstawowych w Porębie. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W16: Udział uczniów wykazujących wysoką absencję na zajęciach szkolnych w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów

Ryc. 21. Udział uczniów wykazujących wysoką absencję na zajęciach szkolnych w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Szkół Podstawowych w Porębie. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Tabela 9. Wartości wskaźników dla obszaru „Poziom edukacji” ze sfery społecznej. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Szkół Podstawowych w Porębie.

POZIOM EDUKACJI			
Nr kwadratu	Udział uczniów uczęszczających na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów	Udział uczniów osiągających niskie wyniki w nauce w odniesieniu do liczby wszystkich uczniów	Udział uczniów wykazujących wysoką absencję na zajęciach szkolnych w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów
6	50	50	0
7	0	0	0
13	24	16	0
14	8	0	0
15	7	0	0
16	0	0	0
22	0	0	0
23	25	0	0
24	5	0	0
25	0	0	0
26	33	0	0
30	0	0	0
31	0	0	0
32	6	0	0
33	8	0	0
34	19	13	3
35	33	6	2
36	23	3	0
37	50	0	7
41	0	0	0
42	40	0	0
43	0	0	0
44	11	5	0
45	7	5	5
46	25	7	2
47	22	2	2
48	20	0	10
49	30	7	7
50	0	0	0
53	0	0	0
57	13	0	0
58	0	0	0

Tabela 10. Znormalizowane wartości wskaźników dla obszaru „Poziom edukacji” ze sfery społecznej oraz wskaźnik syntetyczny. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Szkół Podstawowych w Porębie.

POZIOM EDUKACJI				
Nr kwadratu	Wartość standaryzowana udziału uczniów uczęszczających na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów	Wartość standaryzowana udziału uczniów osiągających niskie wyniki w nauce w odniesieniu do liczby wszystkich uczniów	Wartość standaryzowana udziału uczniów wykazujących wysoką absencję na zajęciach szkolnych w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów	Wskaźnik syntetyczny
6	2,37	5,04	-0,48	2,99
7	-0,95	-0,39	-0,48	-0,55
13	0,64	1,35	-0,48	0,72
14	-0,42	-0,39	-0,48	-0,42
15	-0,49	-0,39	-0,48	-0,43
16	-0,95	-0,39	-0,48	-0,55
22	-0,95	-0,39	-0,48	-0,55
23	0,71	-0,39	-0,48	-0,14
24	-0,62	-0,39	-0,48	-0,47
25	-0,95	-0,39	-0,48	-0,55
26	1,24	-0,39	-0,48	0,00
30	-0,95	-0,39	-0,48	-0,55
31	-0,95	-0,39	-0,48	-0,55
32	-0,55	-0,39	-0,48	-0,45
33	-0,42	-0,39	-0,48	-0,42
34	0,31	1,02	0,73	0,77
35	1,24	0,26	0,33	0,52
36	0,57	-0,06	-0,48	-0,01
37	2,37	-0,39	2,33	0,98
41	-0,95	-0,39	-0,48	-0,55
42	1,70	-0,39	-0,48	0,11
43	-0,95	-0,39	-0,48	-0,55
44	-0,22	0,16	-0,48	-0,10
45	-0,49	0,16	1,53	0,34
46	0,71	0,37	0,33	0,44
47	0,51	-0,17	0,33	0,12
48	0,38	-0,39	3,53	0,78
49	1,04	0,37	2,33	1,03
50	-0,95	-0,39	-0,48	-0,55
53	-0,95	-0,39	-0,48	-0,55

POZIOM EDUKACJI				
Nr kwadratu	Wartość standaryzowana udziału uczniów uczęszczających na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów	Wartość standaryzowana udziału uczniów osiągających niskie wyniki w nauce w odniesieniu do liczby wszystkich uczniów	Wartość standaryzowana udziału uczniów wykazujących wysoką absencję na zajęciach szkolnych w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów	Wskaźnik syntetyczny
57	-0,09	-0,39	-0,48	-0,33
58	-0,95	-0,39	-0,48	-0,55

Poziom edukacji w Gminie Poręba został oceniony za pomocą trzech różnych wskaźników, z których każdy pełnił rolę destymulanta. Jeden z tych wskaźników, odnoszący się do udziału uczniów osiągających niskie wyniki w nauce w stosunku do ogólnej liczby uczniów, uznany został za kluczowy w diagnozie jakości edukacji.

W celu obliczenia wskaźnika syntetycznego zastosowano następujący wzór:

$$\text{Wskaźnik syntetyczny} = W14 * 0,25 + W15 * 0,5 + W16 * 0,25.$$

Z analizy wyników wynika, że najwyższą wartość wskaźnika syntetycznego w zakresie poziomu edukacji zdiagnozowano w kwadratach nr 6, 37 i 49. Te obszary charakteryzują się szczególnymi wyzwaniami edukacyjnymi, które mogą wymagać dodatkowych działań interwencyjnych lub wsparcia.

5.6 Uczestnictwo w życiu publicznym

Uczestnictwo w życiu publicznym pozwala ocenić poziom zaangażowania mieszkańców w rozwój lokalny i budowanie kapitału społecznego.

W celu oceny negatywnych zjawisk społecznych w zakresie uczestnictwa w życiu publicznym analizę oparto na następujących wskaźnikach:

- W17:** Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru.
- W18:** Udział dzieci uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku Kultury w Porębie w odniesieniu do ogólnej liczby dzieci
- W19:** Liczba osób dorosłych uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku Kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru
- W20:** Liczba seniorów uczęszczających do klubu NESTOR oraz klubu SENIOR w Miejskim Domu Kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru w wieku 65+

Na kartogramach (ryc. 22-25) przedstawiono dane w sposób odwrotny do dotychczasowych, gdzie najintensywniejszym kolorem oznaczone zostały obszary charakteryzujące się najwyższym poziomem aktywności obywatelskiej. Mieszkańców tych obszarów charakteryzuje wysokie zaangażowanie w życie społeczne i silne uczestnictwo w życiu publicznym. Z kolei obszary o minimalnej aktywności lub jej braku sygnalizują występowanie zjawisk negatywnych, które mogą wymagać szczególnej uwagi i działań interwencyjnych.

W17: Największa liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców występuje w kwadracie nr 42, co wskazuje na wysoką aktywność obywatelską w tym obszarze. Stosunkowo wysoka aktywność odnotowana została także wzdłuż Drogi Krajowej nr 78, w kwadratach: 32, 35, 37, 48).

W18 oraz **W19** odnoszące się do aktywności dzieci i dorosłych uczęszczających na zajęcia organizowane przez Miejski Ośrodek Kultury pozwalają określić obszary zamieszkania mieszkańców zaangażowanych w życie kulturalne.

Największa aktywność dzieci została odnotowana w kwadracie nr 46. Z kolei wśród dorosłych najwyższy poziom aktywności wystąpił w kwadracie nr 23.

W20: Analiza aktywności osób powyżej 65. roku życia wskazuje na największy udział aktywnych seniorów w kwadracie nr 22, a następnie w kwadracie nr 43. Warto podkreślić, że seniorzy uczęszczający do klubów SENIORA i NESTOR zamieszkują niemal cały zurbanizowany obszar miasta, z wyjątkiem kwadratów nr 6, 24 i 31, gdzie zjawisko aktywności seniorów jest mniej widoczne. To może wskazywać na potrzebę wzmocnienia oferty i działań skierowanych do tej grupy wiekowej w tych rejonach.

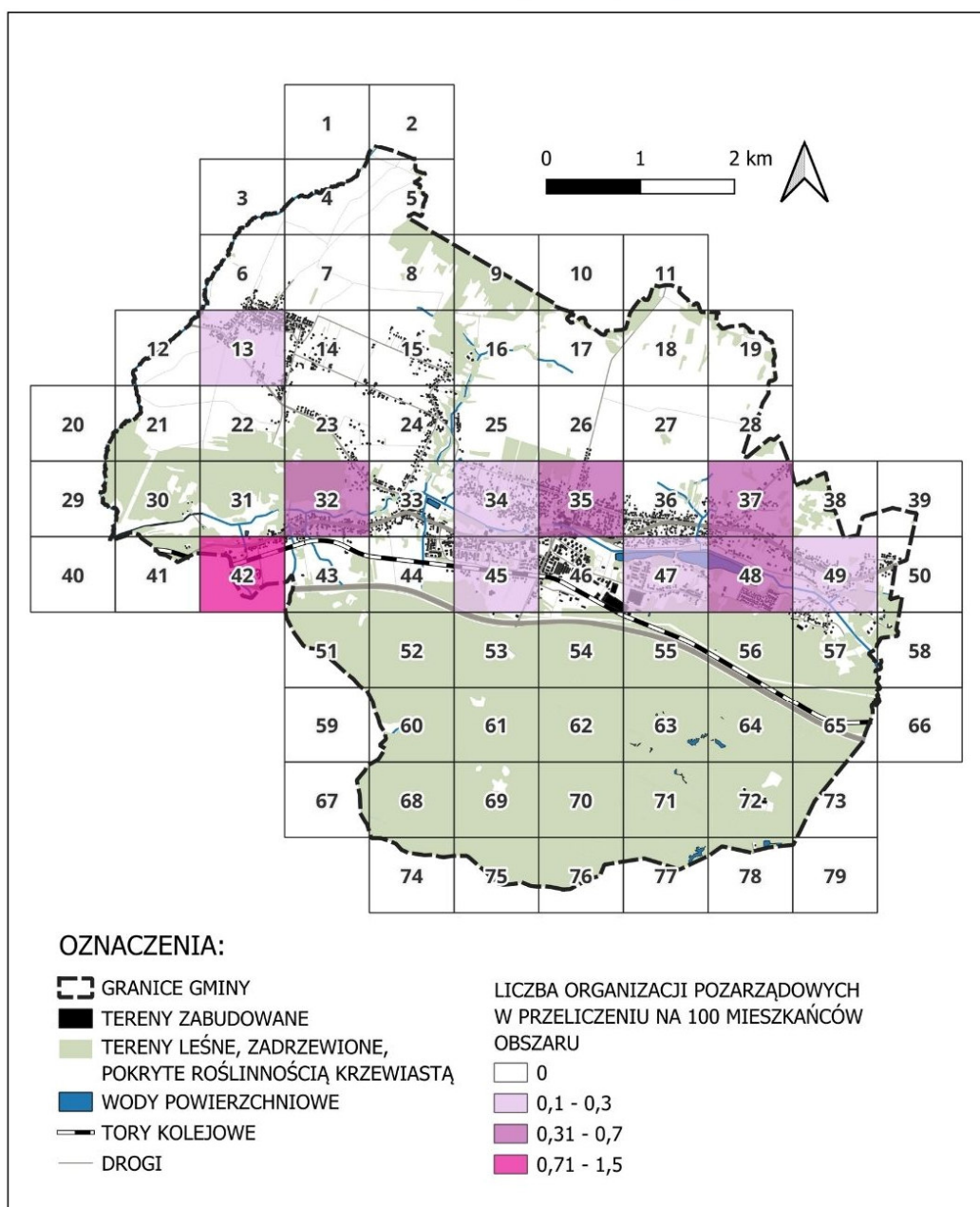

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W17: Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru

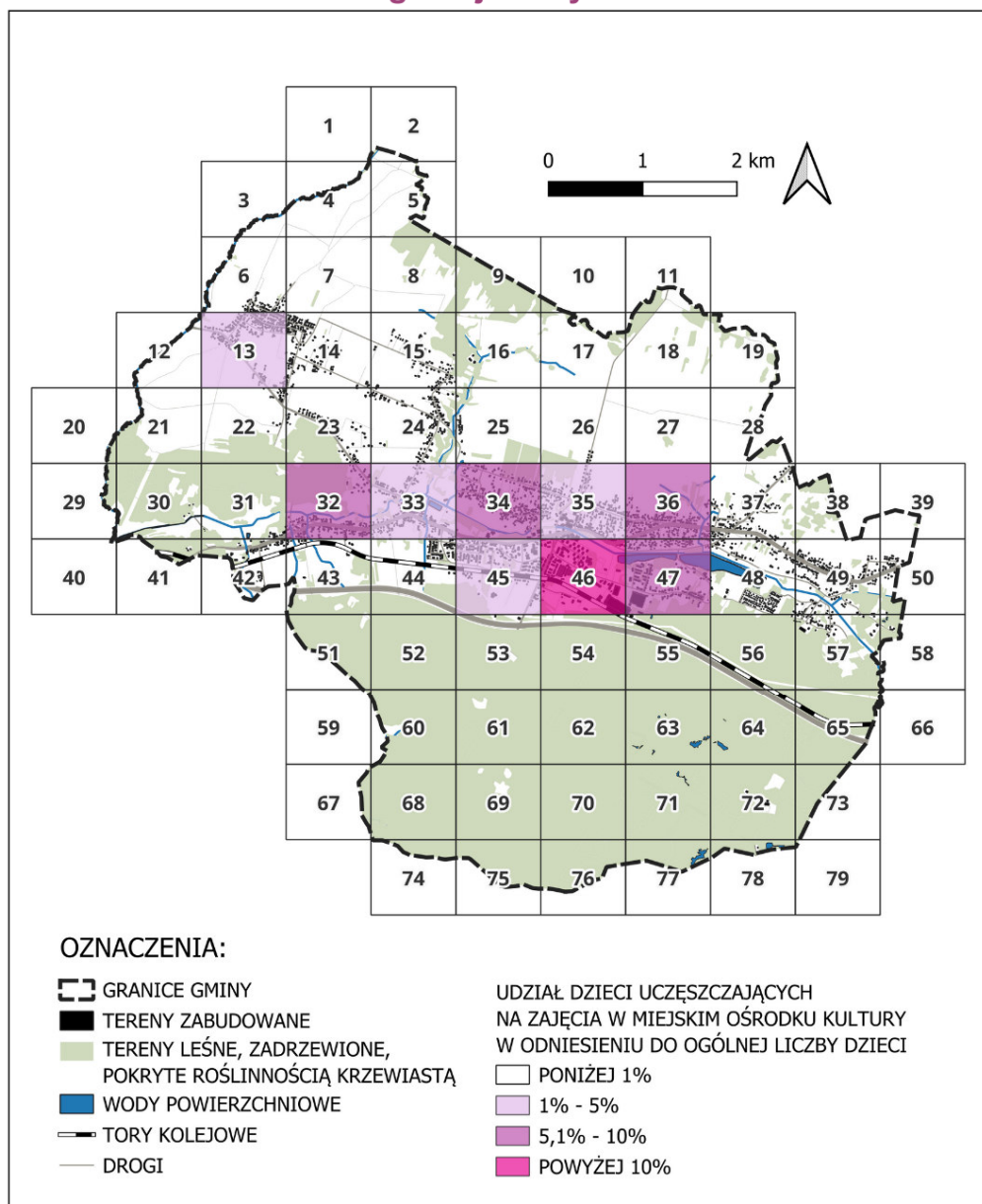
Ryc. 22. Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W18: Udział dzieci uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku Kultury w Porębie w odniesieniu do ogólnej liczby dzieci

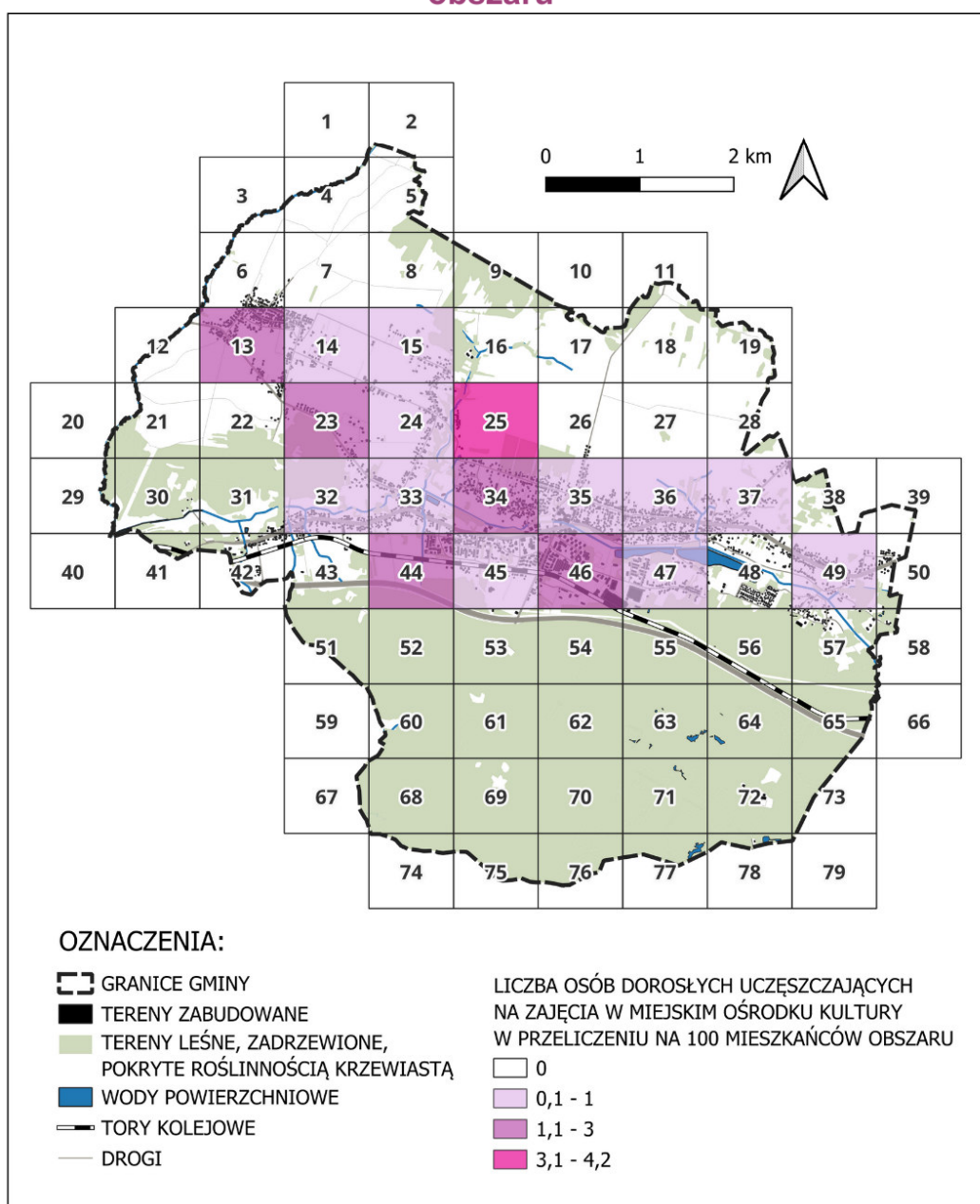
Ryc. 23. Udział dzieci uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku Kultury w odniesieniu do ogólnej liczby dzieci. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W19: Liczba osób dorosłych uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru

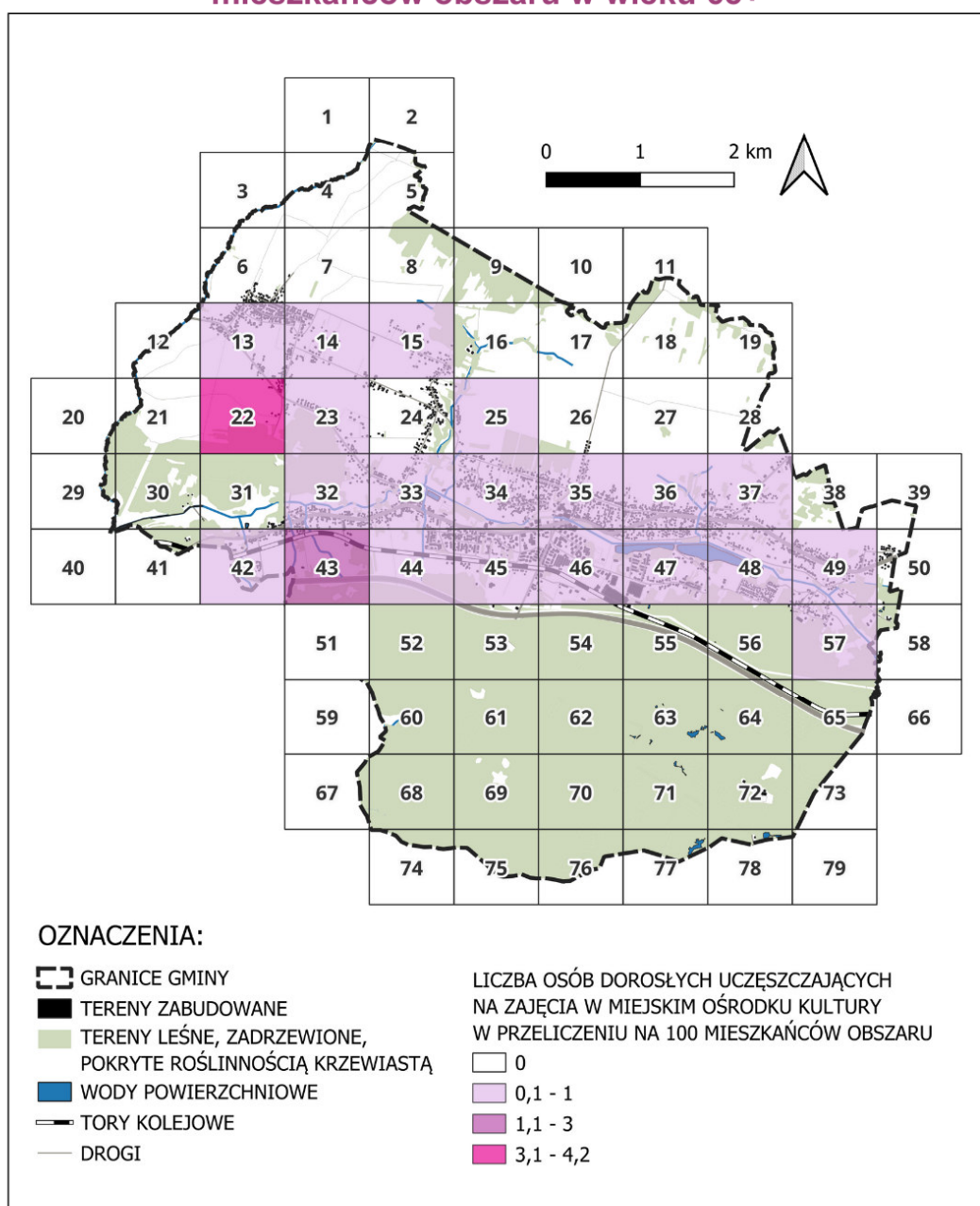
Ryc. 24. Liczba osób dorosłych uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W20: Liczba seniorów uczęszczających do klubu NESTOR oraz klubu SENIOR w Miejskim Domu Kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru w wieku 65+

Ryc. 25. Liczba seniorów uczęszczających do klubu NESTOR oraz klubu SENIOR w Miejskim Domu Kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru w wieku 65+.

Tabela 11. Wartości wskaźników dla obszaru „Przestępczość” ze sfery społecznej. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba.

UCZESTNICTWO W ŻYCIU PUBLICZNYM				
Nr kwadratu	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru.	Udział dzieci uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku Kultury w odniesieniu do ogólnej liczby dzieci	Liczba osób dorosłych uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	Liczba seniorów uczęszczających do klubu NESTOR oraz klubu SENIOR w Miejskim Domu Kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru w wieku 65+
6	0	0	0	0
7	0	0	0	0
13	0,29	4	2,57	1,43
14	0	0	0,44	10,81
15	0	0	0,89	8,33
16	0	0	0	0
22	0	0	0	166,67
23	0	0	1,04	3,57
24	0	0	0,51	0
25	0	0	4,17	12,5
26	0	0	0	0
30	0	0	0	0
31	0	0	0	0
32	0,4	6	0,4	1,7
33	0	4	0,31	6,78
34	0,2	10	1,61	2,82
35	0,5	2	0,67	0,91
36	0	6	0,56	2,53
37	0,41	0	0,41	3,13
41	0	0	0	0
42	1,28	0	0	7,69
43	0	0	0	100
44	0	0	1,15	16,67
45	0,17	5	0,84	6
46	0	50	2,1	9
47	0,27	10	0,72	3,2
48	0,68	0	0	2,5
49	0,29	0	0,29	3,33
50	0	0	0	0
53	0	0	0	0
57	0	0	0	13,33

UCZESTNICTWO W ŻYCIU PUBLICZNYM				
Nr kwadratu	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru.	Udział dzieci uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku Kultury w odniesieniu do ogólnej liczby dzieci	Liczba osób dorosłych uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	Liczba seniorów uczęszczających do klubu NESTOR oraz klubu SENIOR w Miejskim Domu Kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru w wieku 65+
58	0	0	0	0

W celu zdiagnozowania sfery społecznej w zakresie uczestnictwa w życiu publicznym, przeprowadzono analizę za pomocą czterech wskaźników. Każdy z nich pełnił rolę stymulanty, co oznacza, że wyższa wartość wskaźnika świadczyła o zjawisku pozytywnym, wskazując na wyższy poziom aktywności obywatelskiej.

Podczas obliczania wskaźnika syntetycznego przyjęto, że wszystkie wskaźniki mają równą wagę, co oznacza, że każde z analizowanych zjawisk zostało uznane za równie istotne.

Wzór do obliczenia wskaźnika syntetycznego przedstawia się następująco:

$$\text{Wskaźnik syntetyczny} = W17 * 0,25 + W18 * 0,25 + W19 * 0,25 + W20 * 0,25$$

Ponieważ każdy z uwzględnionych wskaźników stanowił stymulantę, obliczenie wskaźnika syntetycznego zostało dokonane na końcowym etapie analizy. Po odpowiednim przekształceniu wyników uzyskano podobną sytuację jak w przypadku poprzednich wskaźników, gdzie najwyższa wartość wskaźnika syntetycznego, odnotowana w kwadratach o numerach: 6, 7, 16, 26, 30, 31, 41, 50, 53 oraz 58, wskazuje na zjawiska negatywne. Zatem obszary te charakteryzują się niskim poziomem aktywności obywatelskiej i uczestnictwa w życiu publicznym, co wymaga podjęcia działań mających na celu poprawę zaangażowania społecznego.

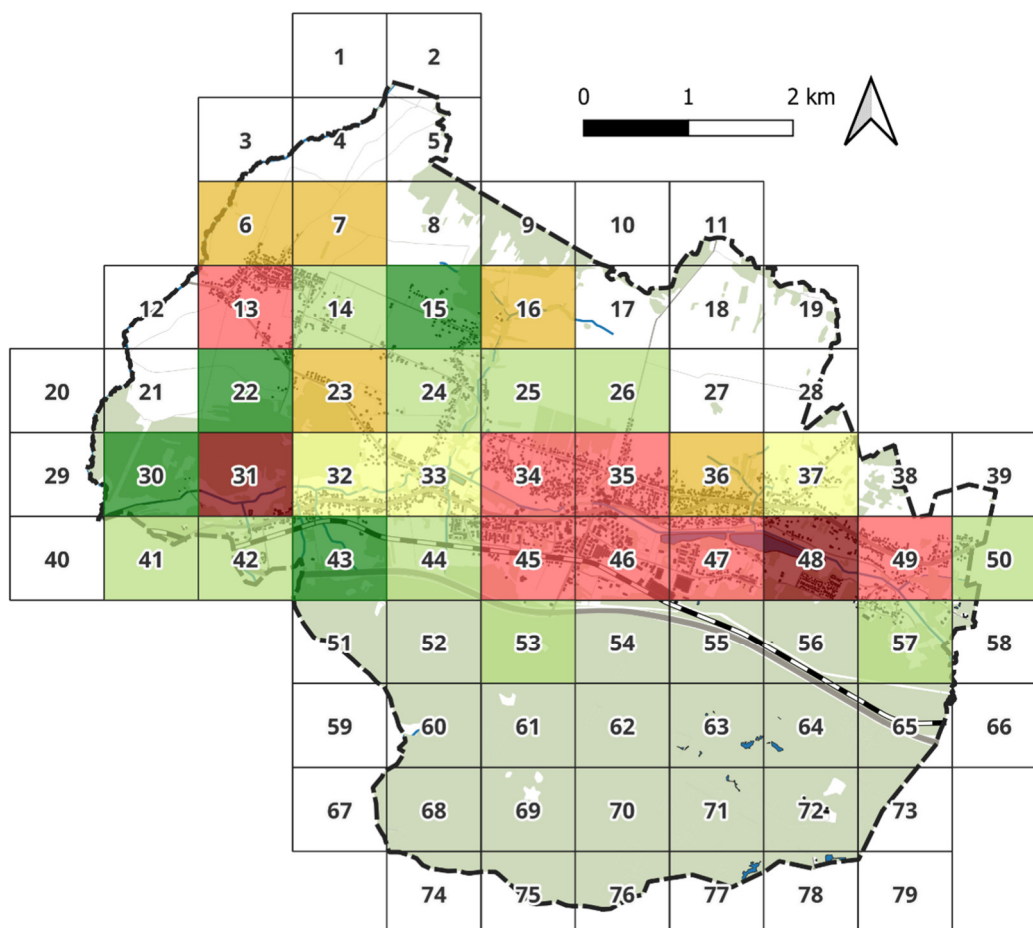
Tabela 12. Znormalizowane wartości wskaźników dla obszaru „Uczestnictwo w życiu publicznym” ze sfery społecznej oraz wskaźnik syntetyczny i stymulanta. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba.

UCZESTNICTWO W ŻYCIU PUBLICZNYM						
	W17	W18	W19	W20	Wskaźnik syntetyczny	Stymulanta wskaźnika syntetycznego
6	-0,52	-0,34	-0,64	-0,37	-0,47	0,47
7	-0,52	-0,34	-0,64	-0,37	-0,47	0,47
13	0,55	0,11	2,19	-0,32	0,63	-0,63
14	-0,52	-0,34	-0,16	-0,04	-0,26	0,26
15	-0,52	-0,34	0,34	-0,11	-0,16	0,16
16	-0,52	-0,34	-0,64	-0,37	-0,47	0,47
22	-0,52	-0,34	-0,64	4,73	0,81	-0,81
23	-0,52	-0,34	0,50	-0,26	-0,15	0,15
24	-0,52	-0,34	-0,08	-0,37	-0,33	0,33
25	-0,52	-0,34	3,96	0,02	0,78	-0,78
26	-0,52	-0,34	-0,64	-0,37	-0,47	0,47
30	-0,52	-0,34	-0,64	-0,37	-0,47	0,47
31	-0,52	-0,34	-0,64	-0,37	-0,47	0,47
32	0,96	0,33	-0,20	-0,31	0,19	-0,19
33	-0,52	0,11	-0,30	-0,16	-0,22	0,22
34	0,22	0,78	1,13	-0,28	0,46	-0,46
35	1,32	-0,12	0,10	-0,34	0,24	-0,24
36	-0,52	0,33	-0,03	-0,29	-0,12	0,12
37	0,99	-0,34	-0,19	-0,27	0,05	-0,05
41	-0,52	-0,34	-0,64	-0,37	-0,47	0,47
42	4,20	-0,34	-0,64	-0,13	0,77	-0,77
43	-0,52	-0,34	-0,64	2,69	0,30	-0,30
44	-0,52	-0,34	0,63	0,14	-0,02	0,02
45	0,11	0,22	0,28	-0,18	0,11	-0,11
46	-0,52	5,27	1,67	-0,09	1,59	-1,59
47	0,48	0,78	0,15	-0,27	0,29	-0,29
48	1,99	-0,34	-0,64	-0,29	0,18	-0,18
49	0,55	-0,34	-0,32	-0,26	-0,09	0,09
50	-0,52	-0,34	-0,64	-0,37	-0,47	0,47
53	-0,52	-0,34	-0,64	-0,37	-0,47	0,47
57	-0,52	-0,34	-0,64	0,04	-0,37	0,37
58	-0,52	-0,34	-0,64	-0,37	-0,47	0,47

5.7 Podsumowanie negatywnych zjawisk społecznych

W ramach procesu rewitalizacji kluczowym elementem jest zrozumienie i identyfikacja negatywnych zjawisk społecznych, które mogą utrudniać rozwój oraz poprawę jakości życia mieszkańców. Analiza problemów społecznych pozwala na ukierunkowanie działań rewitalizacyjnych w taki sposób, aby skutecznie odpowiadały na rzeczywiste potrzeby społeczności lokalnej.

OZNACZENIA:

- GRANICE GMINY
- TERENY ZABUDOWANE
- TERENY LEŚNE, ZADRZEWIONE,
POKRYTE ROŚLINNOŚCIĄ KRZEWIASTĄ
- WODY POWIERZCHNIOWE
- TORY KOLEJOWE
- DROGI

PODSUMOWANIE NEGATYWNYCH ZJAWISK W SFERZE SPOŁECZNEJ

- 4 - -2,5
- 2,5 - -0,5
- 0,5 - 0,5
- 0,5 - 2
- 2 - 3,5
- 3,5 - 5,7

Ryc. 26. Podsumowanie wskaźników syntetycznych w sferze społecznej. Źródło:
opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Tabela 13. Zestawienie wskaźników syntetycznych dla każdego z obszarów sfery społecznej. Źródło opracowanie własne.

Nr kwadratu	DEMOGRAFIA	BEZROBOCIE	UBÓSTWO	PRZESTĘPCZOŚĆ	POZIOM EDUKACJI	UCZESTNICTWO W ŻYCIU PUBLICZNYM	SUMA
6	-1,21	-0,60	-0,31	-0,56	2,99	0,47	0,78
7	1,54	0,77	-0,31	-0,56	-0,55	0,47	1,36
13	1,54	0,77	-0,27	0,41	0,72	-0,63	2,53
14	-0,92	-0,46	-0,31	-0,56	-0,42	0,26	-2,40
15	-1,07	-0,54	-0,31	-0,56	-0,43	0,16	-2,75
16	1,54	0,77	-0,31	-0,56	-0,55	0,47	1,36
22	-1,19	-0,59	-0,31	-0,56	-0,55	-0,81	-4,01
23	0,31	0,16	0,77	0,04	-0,14	0,15	1,30
24	-0,36	-0,18	-0,31	-0,22	-0,47	0,33	-1,21
25	-0,42	-0,21	-0,31	-0,22	-0,55	-0,78	-2,49
26	-1,15	-0,58	-0,31	-0,56	0,00	0,47	-2,13
30	-1,38	-0,69	-0,31	-0,56	-0,55	0,47	-3,03
31	2,51	1,25	2,57	-0,56	-0,55	0,47	5,69
32	0,66	0,33	-0,31	0,04	-0,45	-0,19	0,09
33	0,23	0,11	0,04	-0,22	-0,42	0,22	-0,05
34	0,90	0,45	-0,03	0,98	0,77	-0,46	2,61
35	0,66	0,33	0,28	1,18	0,52	-0,24	2,74
36	0,23	0,11	0,28	0,04	-0,01	0,12	0,78
37	-0,24	-0,12	-0,31	-0,56	0,98	-0,05	-0,30
41	-0,42	-0,21	-0,31	-0,56	-0,55	0,47	-1,58
42	-0,42	-0,21	-0,31	-0,22	0,11	-0,77	-1,82
43	-1,27	-0,63	-0,31	-0,56	-0,55	-0,30	-3,62
44	-0,97	-0,49	-0,31	-0,56	-0,10	0,02	-2,41
45	0,58	0,29	0,24	1,65	0,34	-0,11	2,99
46	-0,45	-0,22	1,74	2,64	0,44	-1,59	2,58
47	1,25	0,63	0,00	0,62	0,12	-0,29	2,33
48	1,02	0,51	0,49	1,59	0,78	-0,18	4,21
49	0,66	0,33	0,05	0,65	1,03	0,09	2,82
50	-0,68	-0,34	-0,31	-0,56	-0,55	0,47	-1,98
53	0,08	0,04	-0,31	-0,56	-0,55	0,47	-0,83
57	-0,92	-0,46	-0,31	0,04	-0,33	0,37	-1,61
58	-0,65	-0,33	-0,31	-0,56	-0,55	0,47	-1,93

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że obszarami o największym natężeniu występowania negatywnych zjawisk w sferze społecznej we wszystkich badanych obszarach są kwadraty o numerach: 31, 34, 35, 45, 46, 47, 48 oraz 49.

6. DELIMITACJA (WYZNACZENIE) OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, obszar gminy, na którym występuje kumulacja negatywnych zjawisk społecznych, czyli znajdujący się w stanie kryzysowym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z negatywnych zjawisk: środowiskowych, gospodarczych, technicznych lub przestrzenno-funkcjonalnych.

W celu dokładnego zbadania sytuacji kryzysowych, a w szczególności ich rozmieszczenia przestrzennego w Gminie Poręba, analizie poddano każdy z wyżej wymienionych obszarów.

6.1 Analiza negatywnych zjawisk gospodarczych

Diagnoza sfery gospodarczej Gminy Poręba obejmuje kryteria związane z podmiotami gospodarczymi. Do analizy wybrano następujący wskaźnik:

W1: Liczba podmiotów gospodarczych, które zakończyły działalność w odniesieniu do ogólnej liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru

W1: O kondycji lokalnej gospodarki oraz stabilności sektora przedsiębiorstw świadczy m.in. liczba podmiotów gospodarczych, które zamykają swoją działalność na obszarze gminy. Najwięcej podmiotów, które zakończyły działalność w 2024 r. znajdowało się na obszarze kwadratu numer 35 oraz 46, czyli w centralnej części miasta, w pobliżu drogi krajowej DK78.

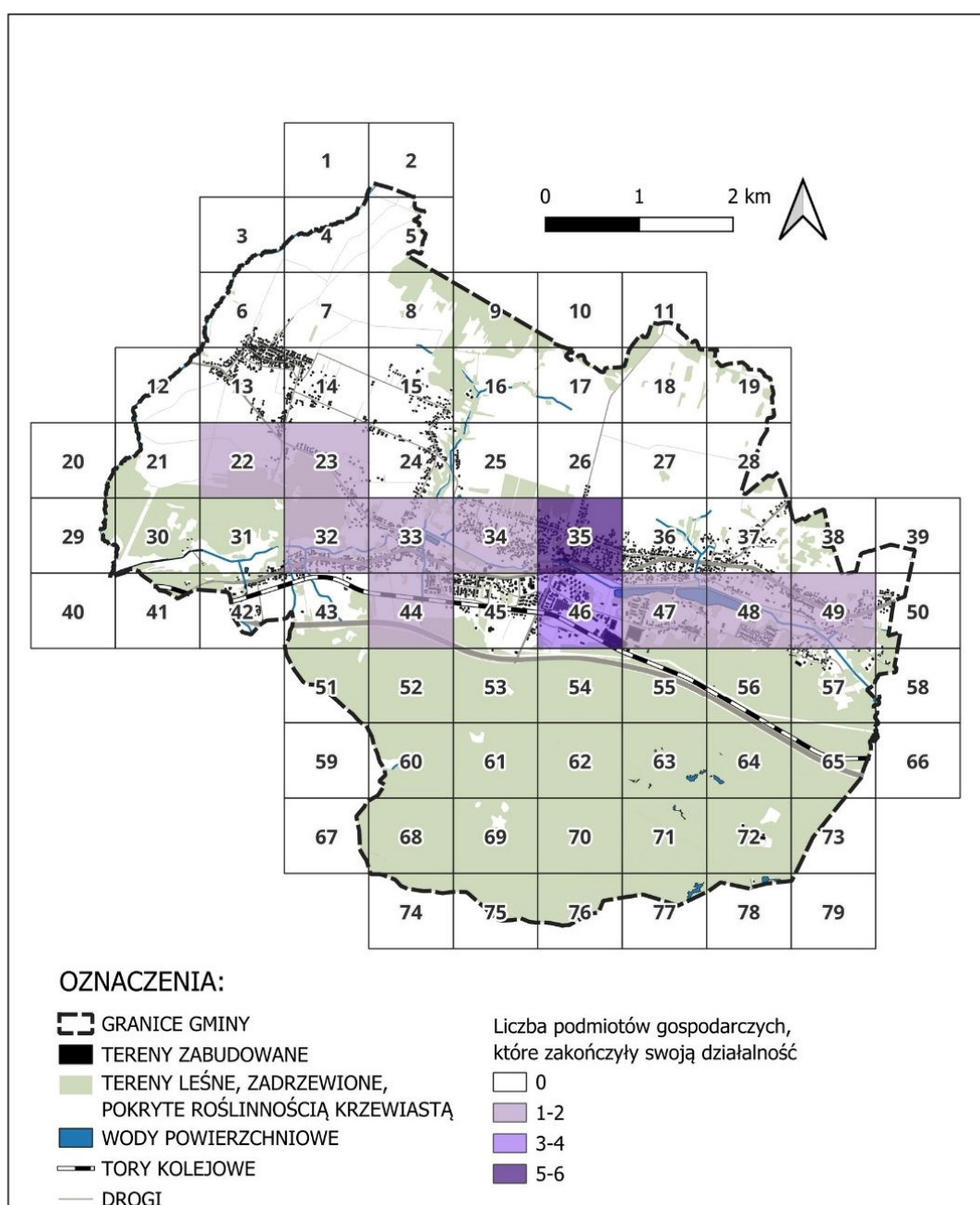

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W1: Liczba podmiotów gospodarczych, które zakończyły swoją działalność

Ryc. 27. Liczba podmiotów gospodarczych, które w 2024 r. zakończyły działalność. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Podsumowanie diagnozy negatywnych zjawisk gospodarczych

Tabela 14. Wartości wskaźnika oraz znormalizowane wartości wskaźnika dla sfery gospodarczej. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba.

SFERA GOSPODARCZA		
	Liczba podmiotów gospodarczych, które zakończyły swoją działalność	Wartość standaryzowana liczby podmiotów gospodarczych, które zakończyły swoją działalność
6	0	-0,48
7	0	-0,48
13	0	-0,48
14	0	-0,48
15	0	-0,48
16	0	-0,48
22	1	0,37
23	1	0,37
24	0	-0,48
25	0	-0,48
26	0	-0,48
30	0	-0,48
31	0	-0,48
32	1	0,37
33	1	0,37
34	1	0,37
35	6	4,64
36	0	-0,48
37	0	-0,48
41	0	-0,48
42	0	-0,48
43	0	-0,48
44	1	0,37
45	0	-0,48
46	3	2,08
47	1	0,37
48	1	0,37
49	1	0,37
50	0	-0,48
53	0	-0,48
57	0	-0,48
58	0	-0,48

Sferę gospodarczą analizowano przy użyciu jednego wskaźnika, w związku z czym obliczanie wskaźnika syntetycznego nie było konieczne.

Wybrany wskaźnik pełni rolę destymulanty, co oznacza, że wyższe wartości wskazują na negatywne zjawiska gospodarcze w Gminie Poręba. Najwyższe wartości analizowanego wskaźnika, świadczące o niekorzystnej sytuacji gospodarczej, odnotowano w kwadratach nr 35 i 46, co może sugerować występowanie trudności ekonomicznych w tych obszarach, wymagających uwagi i interwencji.

6.2 Analiza negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych

Istotą diagnozy sfery przestrzennej jest ocena obecnego zagospodarowania gminy w celu zidentyfikowania obszarów wymagających poprawy. W zakres oceny wchodzi funkcjonalność, dostępność czy też jakość przestrzeni publicznych na obszarze gminy.

Do analizy wybrano dwa wskaźniki, które łącznie obejmują różne aspekty sfery przestrzenno-funkcjonalnej:

- W1:** Liczba obiektów publicznych nieprzystosowanych dla osób z niepełnosprawnością
- W2:** Liczba przystanków komunikacji miejskiej przypadających na 100 mieszkańców obszaru

W1: Wskaźnik W1 pozwolił na ocenę dostępności przestrzeni publicznych. Analiza wykazała, że największe problemy w zakresie dostępności infrastruktury publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami występują na obszarze kwadratów nr 35 i 45. Są to obszary centrum miasta, gdzie znajduje się najwyższa liczba obiektów użyteczności publicznej.

W2: W ramach oceny dostępności zbiorowej komunikacji miejskiej, wykonano analizę liczby przystanków przypadających na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych.

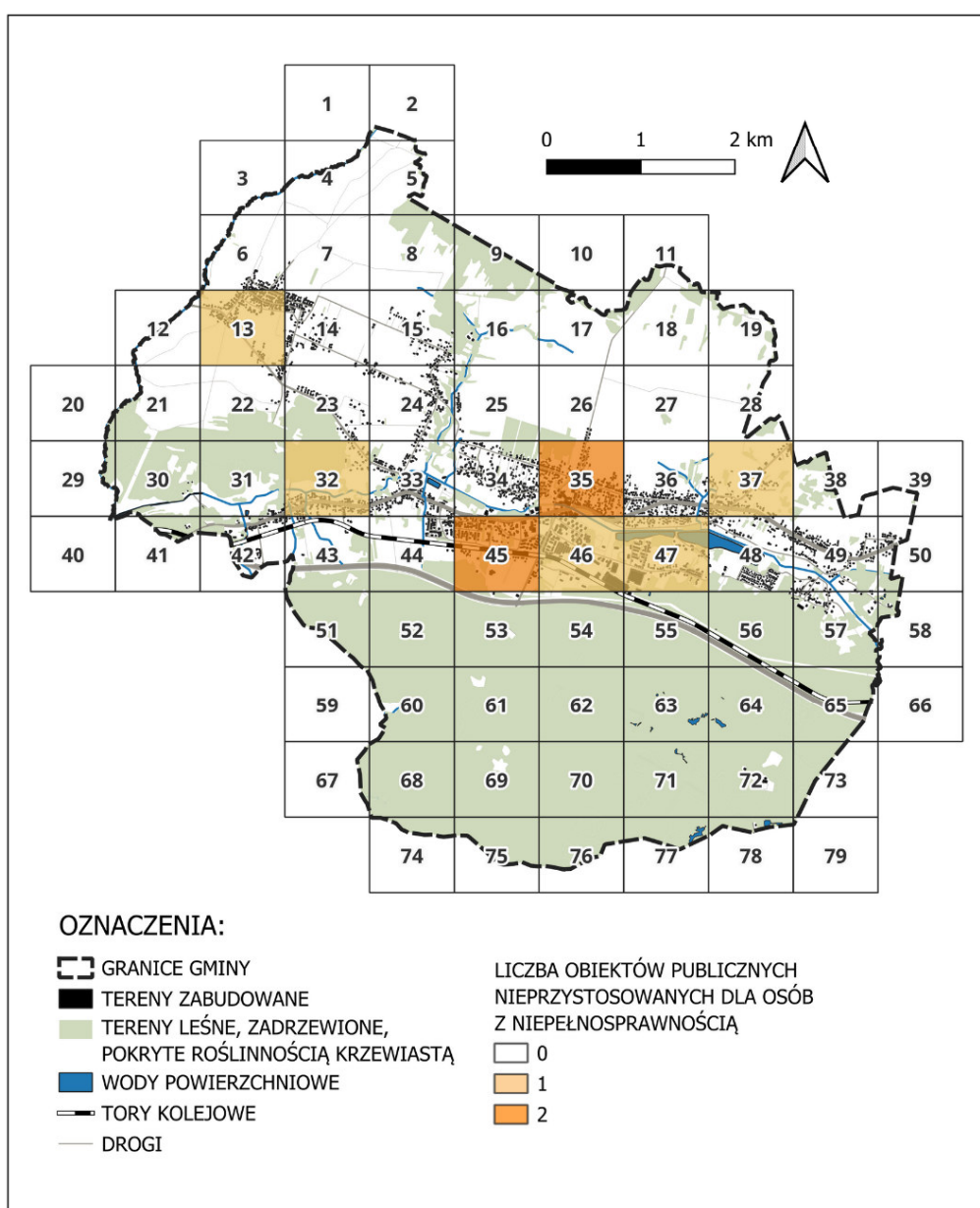
Obszary oznaczone intensywniejszym kolorem na kartogramie (ryc. 29) stanowią tereny i wyższej dostępności transportu publicznego. Analiza pokazuje, że największe ograniczenia w tym zakresie dotyczą północnej części obrębów Niwki i Dziechciarze oraz terenów wzdłuż torów kolejowych (we wschodniej i zachodniej części Gminy Poręba), gdzie przystanki komunikacji zbiorowej nie występują.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W1: Liczba obiektów publicznych nieprzystosowanych dla osób z niepełnosprawnością

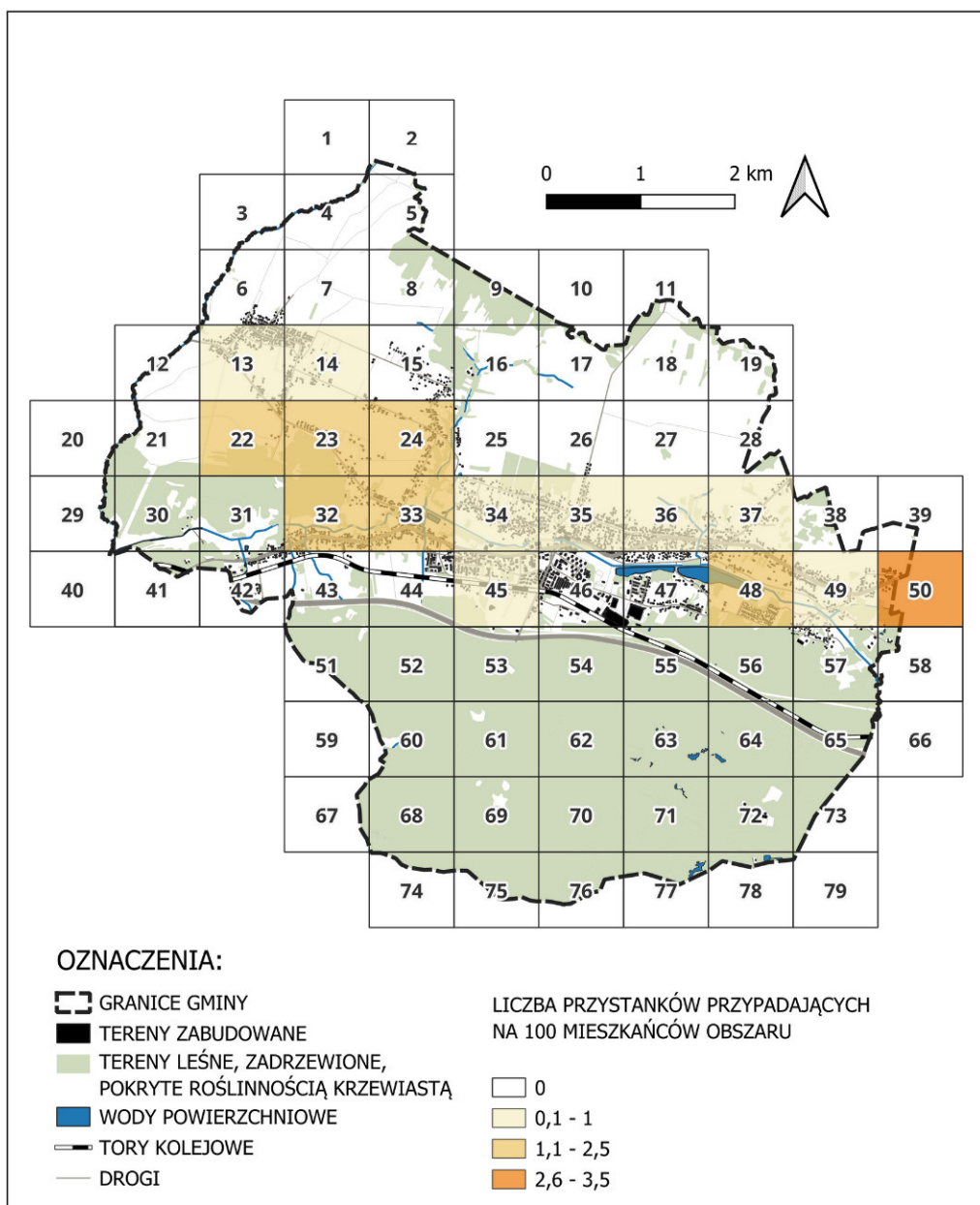
Ryc. 28. Liczba obiektów publicznych nieprzystosowanych dla osób z niepełnosprawnością.
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W2: Liczba przystanków komunikacji miejskiej przypadająca na 100 mieszkańców obszaru

Ryc. 29. Liczba przystanków przypadająca na 100 mieszkańców obszaru. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Podsumowanie diagnozy negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych

Tabela 15. Wartości wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA		
	Liczba obiektów publicznych nieprzystosowanych dla osób z niepełnosprawnością	Liczba przystanków komunikacji miejskiej przypadająca na 100 mieszkańców obszaru
6	0	0
7	0	0
13	1	0,29
14	0	0,44
15	0	0
16	0	0
22	0	2,22
23	0	1,04
24	0	1,02
25	0	0
26	0	0
30	0	0
31	0	0
32	1	1,21
33	0	1,21
34	0	0,4
35	2	0,34
36	0	0,84
37	1	0,41
41	0	0
42	0	0
43	0	0
44	0	0
45	2	0,25
46	1	0
47	1	0
48	0	1,36
49	0	0,59
50	0	3,23
53	0	0
57	0	0
58	0	0

Tabela 16. Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej oraz wskaźnik syntetyczny. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA				
	Liczba obiektów publicznych nieprzystosowanych dla osób z niepełnosprawnością	Liczba przystanków komunikacji miejskiej przypadająca na 100 mieszkańców obszaru	Stymulanta wskaźnika: Liczba przystanków komunikacji miejskiej przypadająca na 100 mieszkańców obszaru	Wskaźnik syntetyczny
6	-0,49	-0,63	0,63	0,07
7	-0,49	-0,63	0,63	0,07
13	1,26	-0,24	0,24	0,75
14	-0,49	-0,03	0,03	-0,23
15	-0,49	-0,63	0,63	0,07
16	-0,49	-0,63	0,63	0,07
22	-0,49	2,39	-2,39	-1,44
23	-0,49	0,79	-0,79	-0,64
24	-0,49	0,76	-0,76	-0,62
25	-0,49	-0,63	0,63	0,07
26	-0,49	-0,63	0,63	0,07
30	-0,49	-0,63	0,63	0,07
31	-0,49	-0,63	0,63	0,07
32	1,26	1,02	-1,02	0,12
33	-0,49	1,02	-1,02	-0,75
34	-0,49	-0,09	0,09	-0,20
35	3,00	-0,17	0,17	1,59
36	-0,49	0,51	-0,51	-0,50
37	1,26	-0,07	0,07	0,67
41	-0,49	-0,63	0,63	0,07
42	-0,49	-0,63	0,63	0,07
43	-0,49	-0,63	0,63	0,07
44	-0,49	-0,63	0,63	0,07
45	3,00	-0,29	0,29	1,65
46	1,26	-0,63	0,63	0,94
47	1,26	-0,63	0,63	0,94
48	-0,49	1,22	-1,22	-0,86
49	-0,49	0,17	-0,17	-0,33
50	-0,49	3,77	-3,77	-2,13
53	-0,49	-0,63	0,63	0,07
57	-0,49	-0,63	0,63	0,07
58	-0,49	-0,63	0,63	0,07

W analizie sfery przestrzenno-funkcjonalnej wyznaczono dwa wskaźniki, z których jeden pełnił rolę stymulanty. W celu przekształcenia stymulanty w destymulantę konieczne było przemnożenie wartości stymulanty przez liczbę -1. Dzięki temu działaniu uzyskano wartości, w których najwyższa liczba świadczy o największej intensywności negatywnego zjawiska, jak to było dotychczas.

Obu wskaźnikom przypisano jednakową wagę, stąd przy wyznaczaniu wskaźnika syntetycznego posłużono się wzorem:

$$\text{Wskaźnik syntetyczny} = W1 * 0,5 + W2 * (-1) * 0,5$$

Na podstawie obliczeń, najwyższe wartości wskaźnika syntetycznego odnotowano w kwadratach nr 35, 45, 46 oraz 47.

6.3 Analiza negatywnych zjawisk technicznych

Diagnoza sfery technicznej Gminy Poręba obejmuje analizę stanu infrastruktury oraz jej wpływu na sprawne funkcjonowanie miasta. Tego rodzaju analiza dostarcza nie tylko informacji o aktualnym stanie technicznym, ale również pozwala określić priorytety inwestycyjne oraz zidentyfikować potencjalne zagrożenia wynikające z niedostosowania infrastruktury do współczesnych standardów.

Do analizy wykorzystano siedem wskaźników, które łącznie obejmują różne aspekty sfery technicznej:

- W1:** Liczba budynków gminnych w złym stanie technicznym
- W2:** Liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym
- W3:** Liczba pustostanów gminnych
- W4:** Liczba lokali niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej
- W5:** Liczba zgłaszanych awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej

W1: Pierwszy wskaźnik w sferze technicznej określa skalę problemu związanego z degradacją infrastruktury publicznej. Obiekty wskazywane przez Urząd Miasta Poręba jako obiekty w złym stanie technicznym zlokalizowane są przede wszystkim w centralnej części miasta, przechodząc w stronę wschodnią - kwadraty o numerach: 35, 45, 46, 47, i 48.

W2: W Gminie Poręba znajdują się dwa obiekty wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków, z których jeden jest w złym stanie technicznym. Jest to wieża wyciągowa do transportu wsadu wielkopiecowego, zlokalizowana na działce nr 6773/32 obręb Poręba (kwadrat nr 35).

W3: Wskaźnik dotyczący liczby pustostanów w gminie w odniesieniu do 100 mieszkańców danej jednostki statystycznej odnosi się do obiektów, w których nikt nie jest zameldowany. Nie jest to jednak równoznaczne z faktem, że nikt nie zamieszkuje

danego obiektu. Najwyższe wartości wskaźnika W3 odnotowano w kwadratach nr 13 i 35. Stosunkowo wysoką wartość dotyczy również obszarów kwadratów nr 34 i 47.

W4: W Gminie Poręba występuje wiele ulic, które nie są objęte zbiorczą siecią kanalizacyjną, głównie ze względu na ich położenie oraz niską gęstość zaludnienia. W ramach analizy uwzględniono jednak wyłącznie te obszary, w których infrastruktura kanalizacyjna jest dostępna, lecz mimo to część budynków pozostaje do niej niepodłączona. Takie podejście pozwala na ocenę stopnia wykorzystania istniejącej sieci oraz identyfikację nieruchomości, które – pomimo technicznych możliwości – nadal nie korzystają z tej infrastruktury. Problem ten jest szczególnie widoczny w centrum miasta, gdzie rozbudowana sieć kanalizacyjna nie obejmuje wszystkich budynków. Jak wskazano wcześniej, jedynie 50,8% mieszkańców gminy posiada dostęp do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, co stanowi wynik niewystarczający i wymaga podjęcia działań w celu zwiększenia liczby podłączeń.

Najwięcej budynków niepodłączonych do istniejącej infrastruktury zlokalizowanych jest w centralnych kwadratach analizy, w szczególności w obszarach 33, 34, 35, 44 i 45.

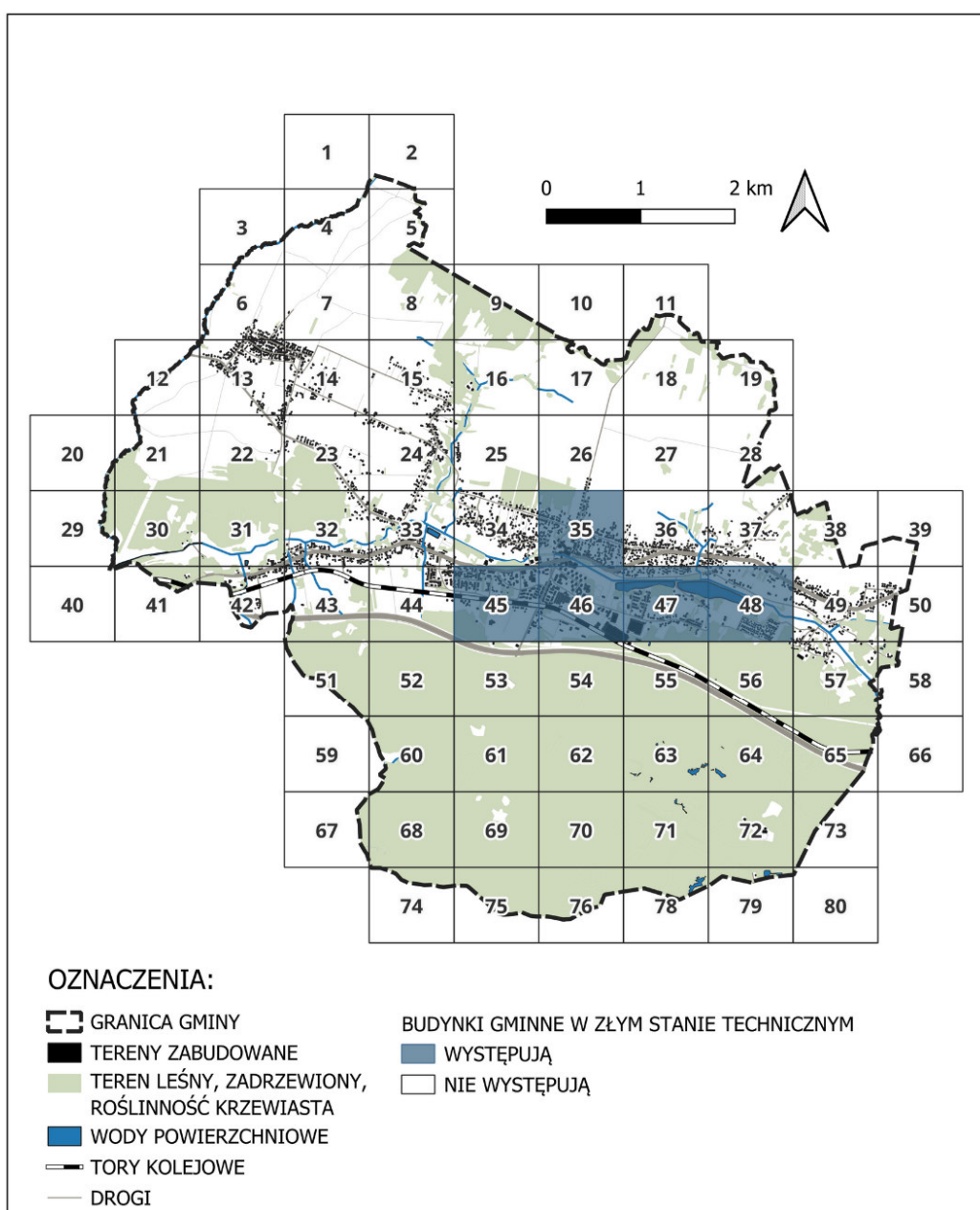
W5: Liczba zgłaszanych awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej odzwierciedla stan techniczny infrastruktury oraz jej niezawodność. Według danych z lat 2020-2024 r. awarie sieci występowały na terenie całej gminy, jednak ich najczęściej dotyczyło to obszaru ścisłego centrum gminy, tj. obszarów kwadratów numer 35, 45 i 46 oraz północno-zachodniej części gminy, tj. kwadrat numer 14.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W1: Występowanie budynków gminnych w złym stanie technicznym

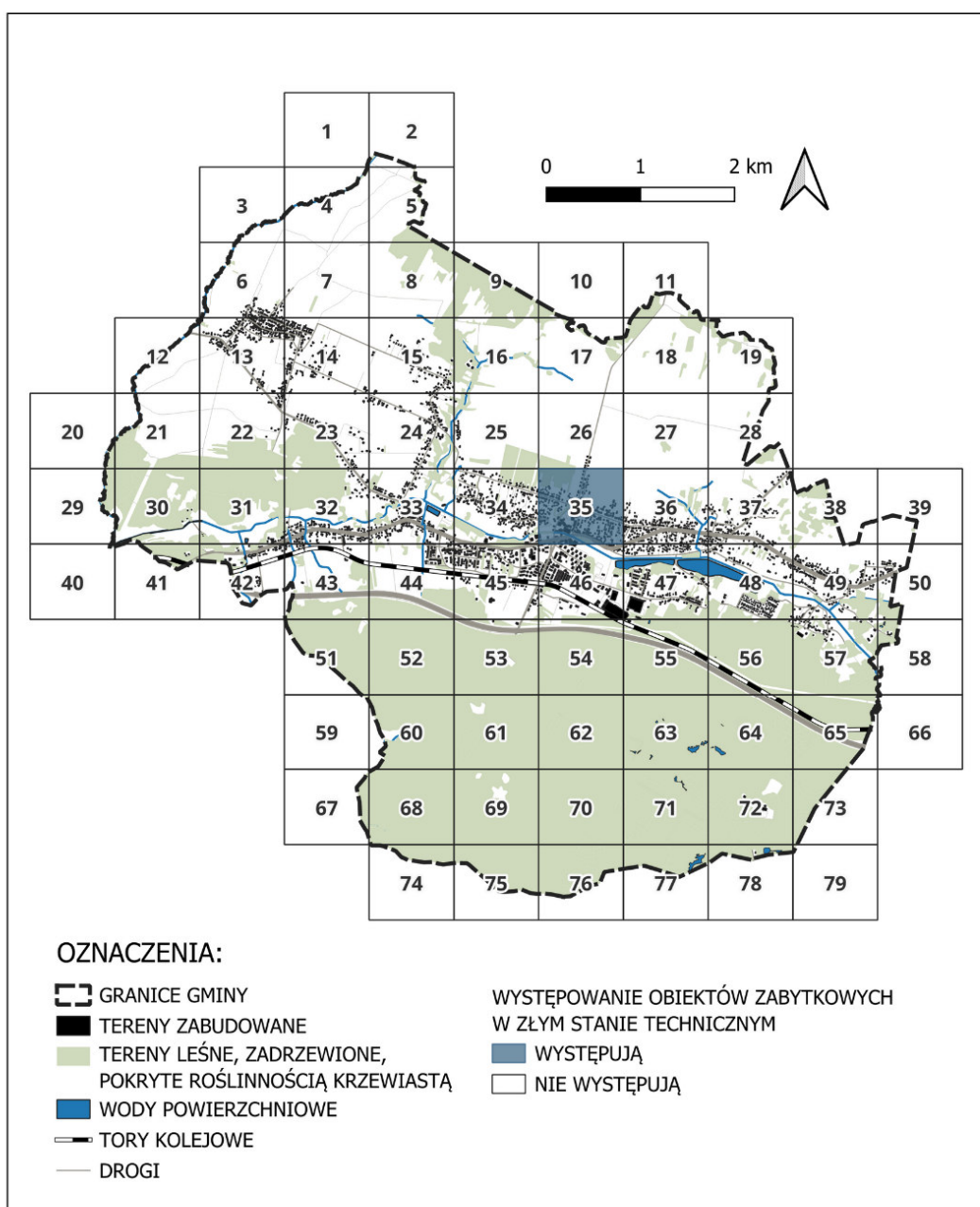
Ryc. 30. Występowanie budynków gminnych w złym stanie technicznym. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W2: Występowanie obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym

Ryc. 31. Występowanie obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

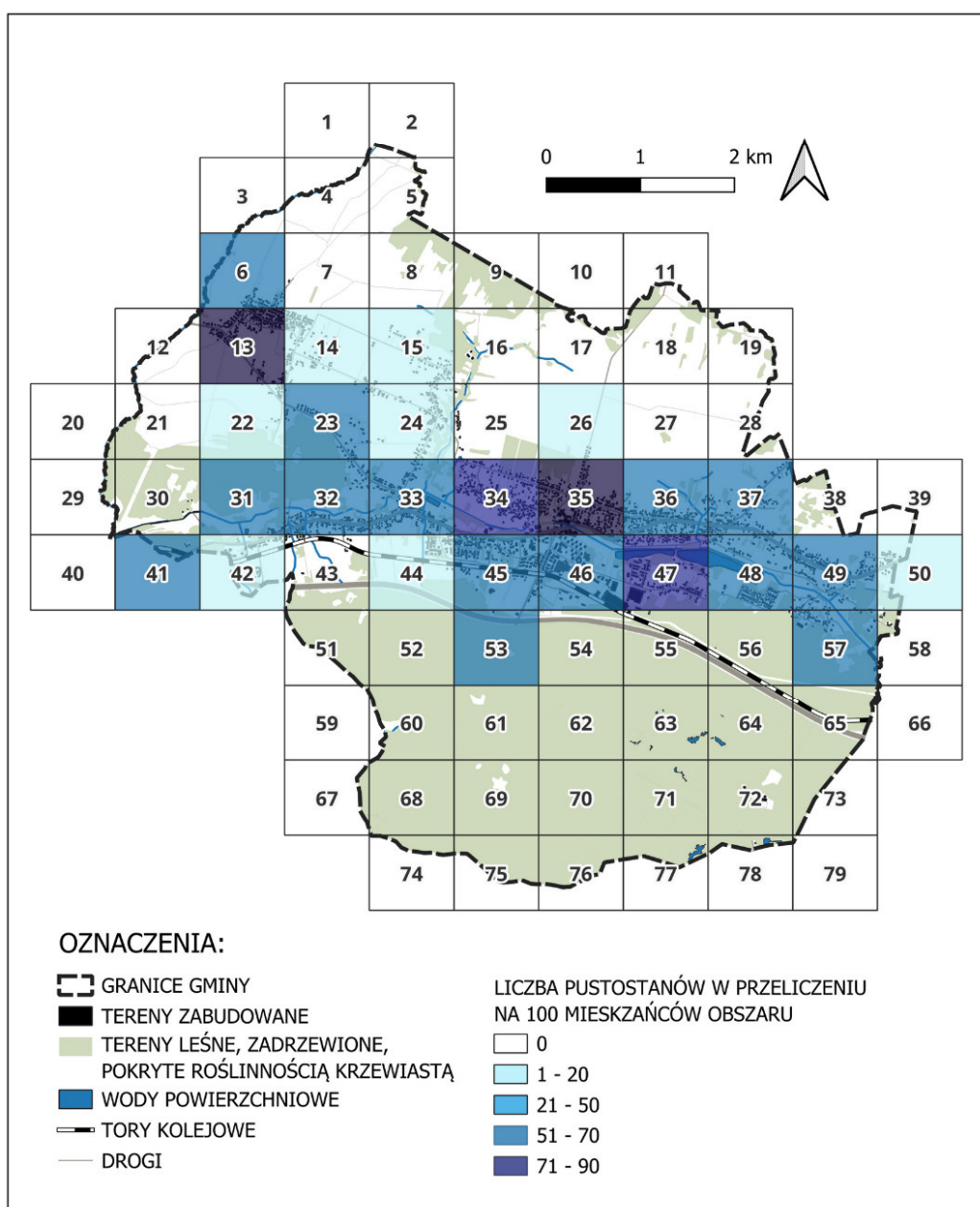

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W3: Liczba pustostanów w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru

Ryc. 32. Liczba pustostanów w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

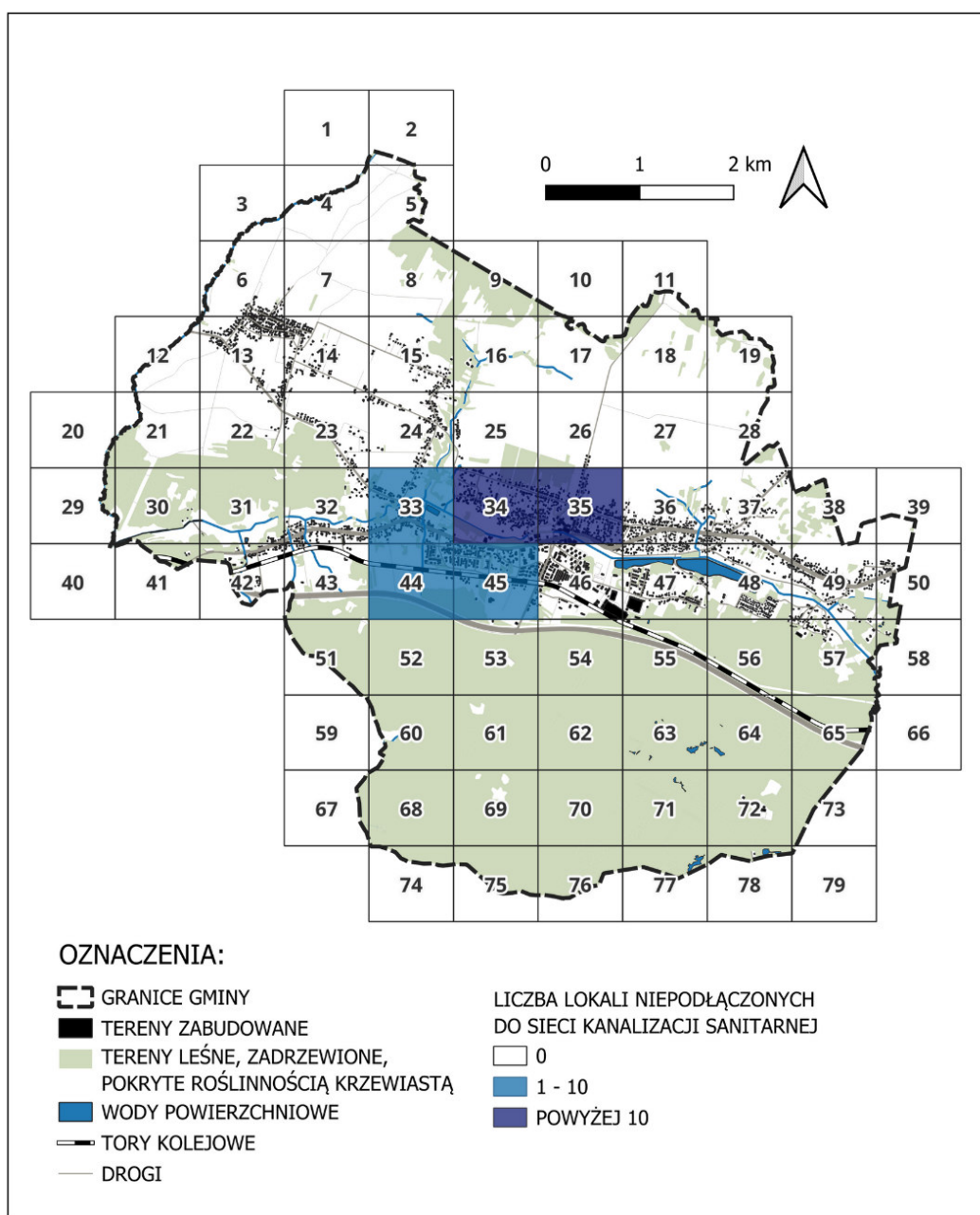

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W4: Liczba lokali niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej

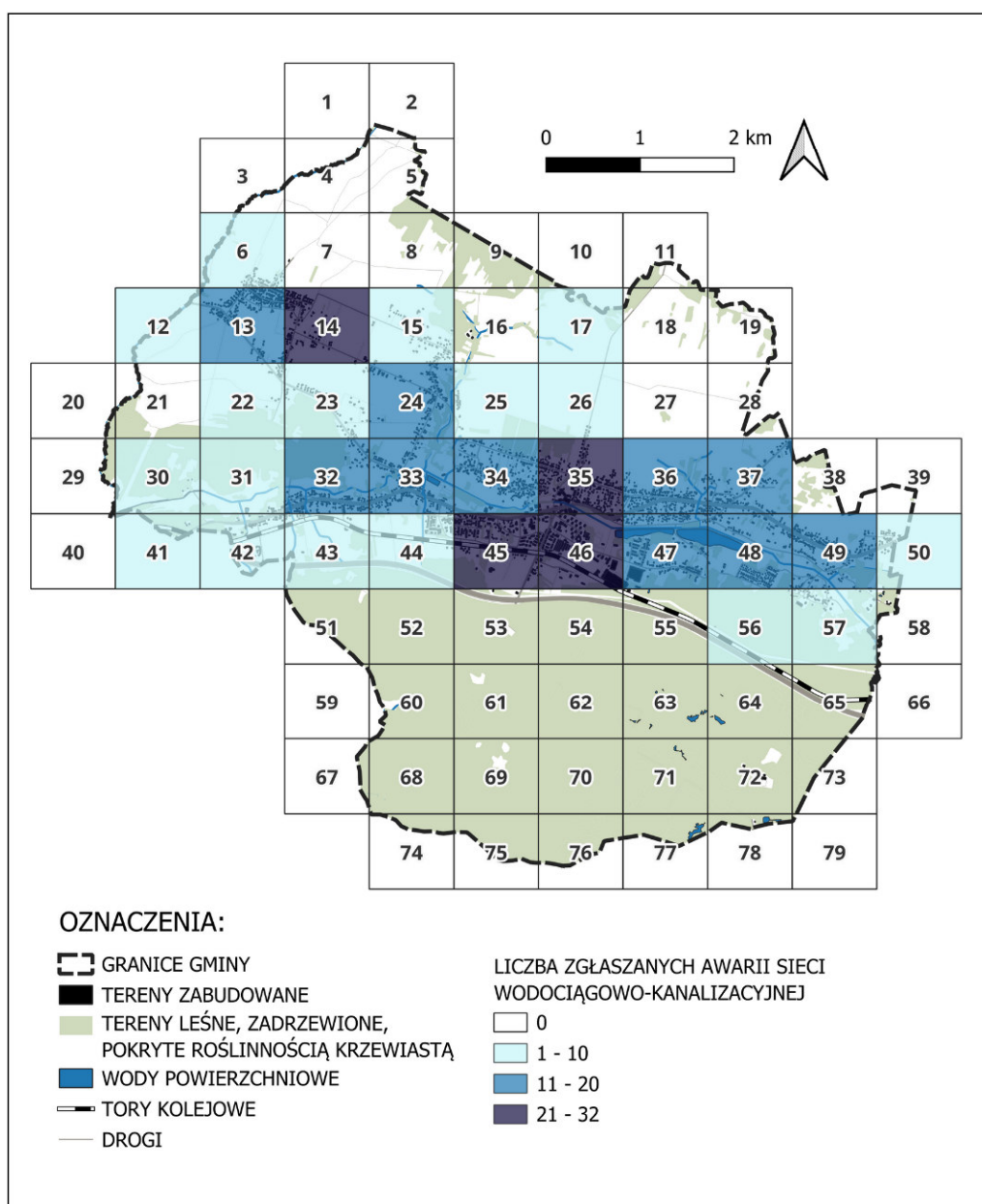
Ryc. 33. Liczba lokali niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W5: Liczba zgłaszanych awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej

Ryc. 34. Liczba zgłaszanych awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Podsumowanie diagnozy negatywnych zjawisk technicznych

Tabela 17. Wartości wskaźników dla sfery technicznej. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba.

SFERA TECHNICZNA					
	Występowanie budynków gminnych w złym stanie technicznym	Występowanie obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym	Liczba pustostanów w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	Liczba lokali niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej	Liczba zgłaszanych awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej
6	0	0	29,65	0	6
7	0	0	0	0	0
13	0	0	90	0	14
14	0	0	11,11	0	24
15	0	0	9,82	0	8
16	0	0	0	0	0
22	0	0	8,89	0	6
23	0	0	20,83	0	9
24	0	0	18,274	0	13
25	0	0	0	0	1
26	0	0	4,167	0	3
30	0	0	0	0	1
31	0	0	33,33	0	1
32	0	0	38,55	0	11
33	0	0	21,56	1	17
34	0	0	52,21	113	15
35	1	1	72,6	29	25
36	0	0	39,39	0	13
37	0	0	21,22	0	17
41	0	0	33,33	0	5
42	0	0	17,949	0	5
43	0	0	0	0	1
44	0	0	1,15	2	7
45	1	0	28,55	4	32
46	1	0	27,94	0	27
47	1	0	63,7	0	14
48	1	0	37,41	0	19
49	0	0	42,23	0	12
50	0	0	6,45	0	3
53	0	0	50	0	0
57	0	0	23,71	0	8

SFERA TECHNICZNA					
	Występowanie budynków gminnych w złym stanie technicznym	Występowanie obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym	Liczba pustostanów w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	Liczba lokali niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej	Liczba zgłaszanych awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej
58	0	0	0	0	0

W sferze technicznej oceniano wartości dla pięciu wskaźników. Każdy z nich pełnił funkcję destymulanty, co oznacza, że jego wyższe wartości wskazywały na gorszą sytuację techniczną w danej części miasta.

Aby uzyskać syntetyczny obraz stanu infrastruktury technicznej, przy wyznaczaniu wskaźnika syntetycznego wszystkim wskaźnikom przypisano równą wagę.

W obliczeniach zastosowano następujący wzór:

$$\text{Wskaźnik syntetyczny} = W1 * 0,2 + W2 * 0,2 + W3 * 0,2 + W4 * 0,2 + W5 * 0,2$$

W wyniku przeprowadzonych obliczeń najwyższe wartości wskaźnika syntetycznego zostały odnotowane w kwadratach o numerach: 34, 35, 45, 46 oraz 47, co zostało zaprezentowane w poniższej tabeli, w której wyznaczono wskaźnik syntetyczny sfery technicznej.

Tabela 18. Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej oraz wskaźnik syntetyczny. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba.

SFERA TECHNICZNA						
	W1	W2	W3	W4	W5	Wskaźnik syntetyczny
6	-0,43	-0,18	0,20	-0,23	-0,45	-0,22
7	-0,43	-0,18	-1,11	-0,23	-1,15	-0,62
13	-0,43	-0,18	2,87	-0,23	0,48	0,50
14	-0,43	-0,18	-0,62	-0,23	1,64	0,03
15	-0,43	-0,18	-0,68	-0,23	-0,22	-0,35
16	-0,43	-0,18	-1,11	-0,23	-1,15	-0,62
22	-0,43	-0,18	-0,72	-0,23	-0,45	-0,40
23	-0,43	-0,18	-0,19	-0,23	-0,11	-0,23
24	-0,43	-0,18	-0,30	-0,23	0,36	-0,16
25	-0,43	-0,18	-1,11	-0,23	-1,03	-0,60
26	-0,43	-0,18	-0,93	-0,23	-0,80	-0,51

SFERA TECHNICZNA						
	W1	W2	W3	W4	W5	Wskaźnik syntetyczny
30	-0,43	-0,18	-1,11	-0,23	-1,03	-0,60
31	-0,43	-0,18	0,36	-0,23	-1,03	-0,30
32	-0,43	-0,18	0,59	-0,23	0,13	-0,02
33	-0,43	-0,18	-0,16	-0,18	0,82	-0,03
34	-0,43	-0,18	1,20	5,39	0,59	1,31
35	2,32	5,57	2,10	1,21	1,75	2,59
36	-0,43	-0,18	0,63	-0,23	0,36	0,03
37	-0,43	-0,18	-0,17	-0,23	0,82	-0,04
41	-0,43	-0,18	0,36	-0,23	-0,57	-0,21
42	-0,43	-0,18	-0,32	-0,23	-0,57	-0,35
43	-0,43	-0,18	-1,11	-0,23	-1,03	-0,60
44	-0,43	-0,18	-1,06	-0,13	-0,34	-0,43
45	2,32	-0,18	0,15	-0,03	2,56	0,97
46	2,32	-0,18	0,12	-0,23	1,98	0,80
47	2,32	-0,18	1,71	-0,23	0,48	0,82
48	2,32	-0,18	0,54	-0,23	1,06	0,70
49	-0,43	-0,18	0,76	-0,23	0,24	0,03
50	-0,43	-0,18	-0,83	-0,23	-0,80	-0,49
53	-0,43	-0,18	1,10	-0,23	-1,15	-0,18
57	-0,43	-0,18	-0,06	-0,23	-0,22	-0,23
58	-0,43	-0,18	-1,11	-0,23	-1,15	-0,62

6.4 Analiza negatywnych zjawisk środowiskowych

Diagnoza sfery środowiskowej z perspektywy rewitalizacji koncentruje się na identyfikacji obszarów wymagających interwencji w celu poprawy jakości środowiska naturalnego. Ma to kluczowe znaczenie dla skutecznego planowania działań rewitalizacyjnych w gminie. W procesie rewitalizacji istotne jest uwzględnienie problemów związanych z zanieczyszczeniem środowiska, degradacją terenów zielonych i innych, które mogą wpływać na życie mieszkańców i ich codzienne funkcjonowanie. Do analizy wybrano dwa wskaźniki, które łącznie obejmują różne aspekty sfery środowiskowej:

- W1:** Liczba zainstalowanych instalacji OZE w ramach skorzystania z dofinansowania na wymianę nieekologicznych źródeł ciepła w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru
- W2:** Udział mieszkańców wykorzystujących węgiel jako nośnik ciepła

W1: Wskaźnik liczby osób korzystających z dofinansowań na odnawialne źródła energii (OZE) w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2024 r. obrazuje stopień zaangażowania społeczności w transformację energetyczną. Na poniższym kartogramie (ryc. 35) można dostrzec, że praktycznie na całym zurbanizowanym fragmencie miasta zostało uzyskane dofinansowanie na OZE co najmniej przez 1 mieszkańca. Najwięcej takich dofinansowań w odniesieniu do liczby osób udzielono dla mieszkańców obszaru znajdującego się w kwadracie nr 58, czyli przy wschodniej granicy administracyjnej Gminy Poręba.

W2: Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, największy udział mieszkańców wykorzystujących węgiel jako nośnik ciepła odnotowano w zachodniej części Poręby, w obrębach Niwki i Krzemenda.

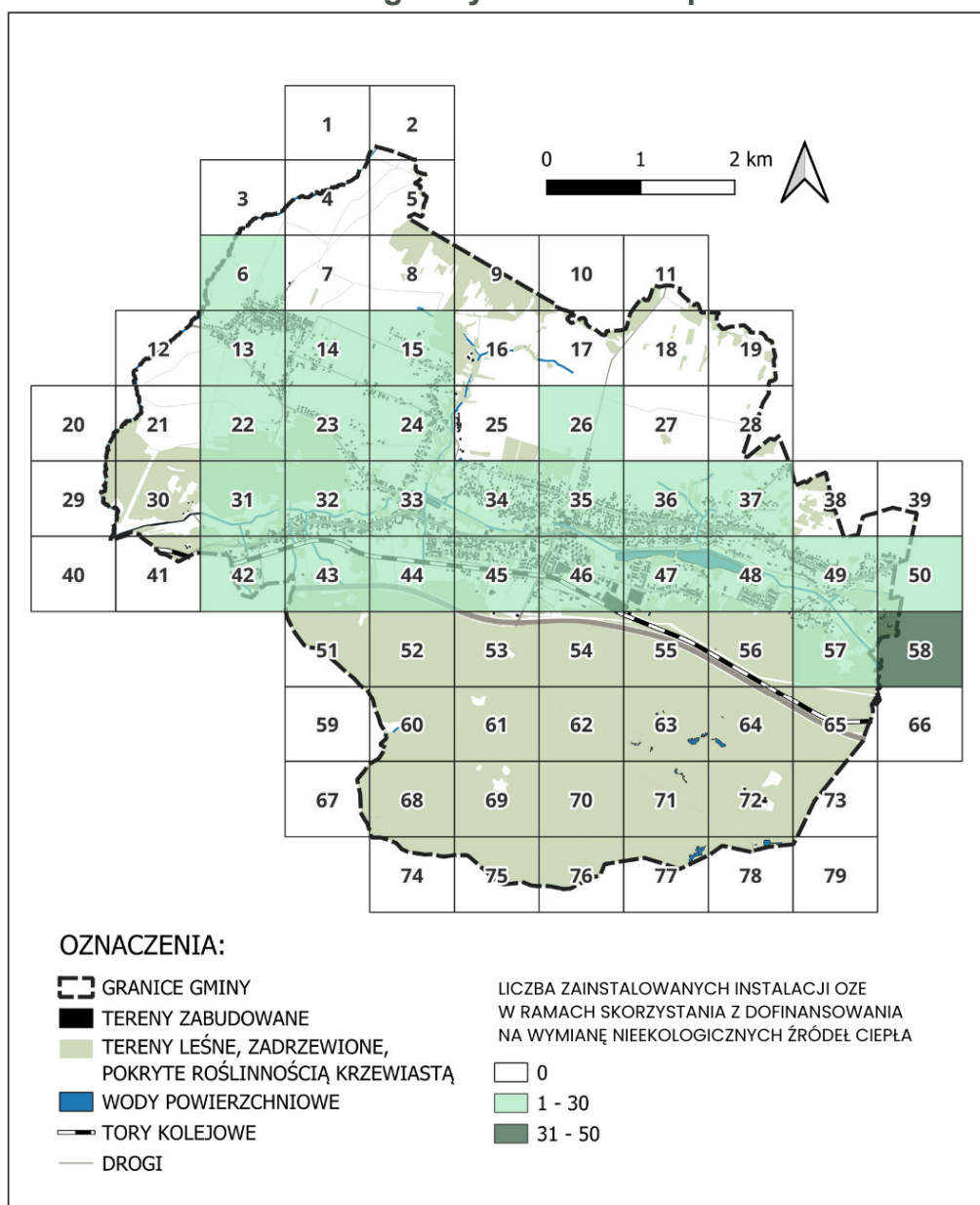

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W1: Liczba zainstalowanych instalacji OZE w ramach skorzystania z dofinansowania na wymianę nieekologicznych źródeł ciepła

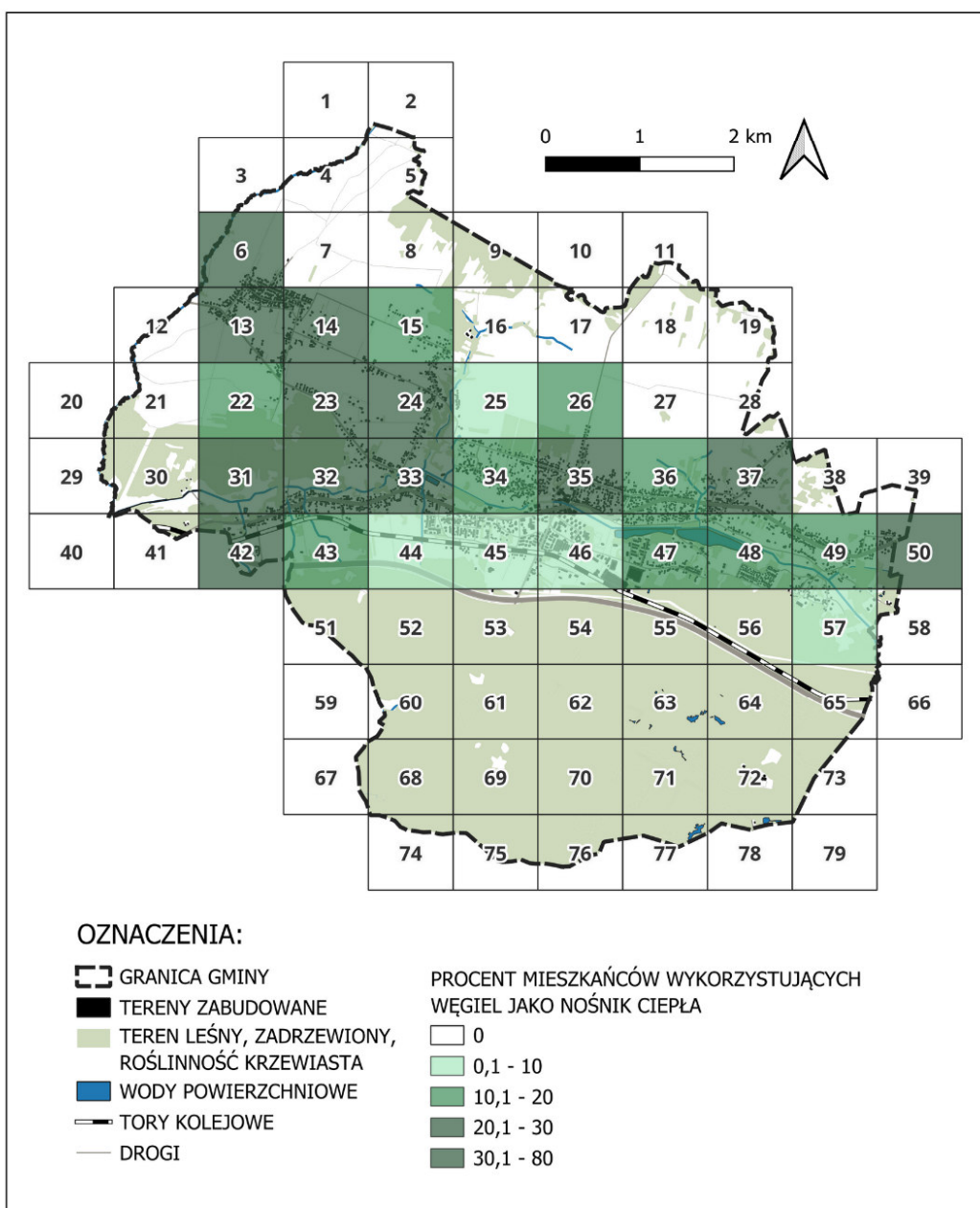
Ryc. 35 Liczba zainstalowanych instalacji OZE w ramach skorzystania z dofinansowania na wymianę nieekologicznych źródeł ciepła. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji w Gminie Poręba

WSKAŹNIK W2: Udział mieszkańców wykorzystujących węgiel jako nośnik ciepła

Ryc. 36. Udział mieszkańców wykorzystujących węgiel jako nośnik ciepła. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Podsumowanie diagnozy negatywnych zjawisk środowiskowych

Tabela 19. Wartości wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba.

SFERA ŚRODOWISKOWA		
Nr kwadratu	Liczba osób korzystających z dofinansowań na OZE w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	Udział mieszkańców wykorzystujących węgiel jako nośnik ciepła
6	3,7	0
7	0	0
13	5,71	28,57
14	7,11	22,22
15	2,68	14,29
16	0	0
22	6,67	20
23	6,25	21,9
24	7,61	22,84
25	0	4
26	8,33	12,5
30	0	0
31	11,11	44,44
32	4,02	24,9
33	5,31	24,06
34	4,42	16,67
35	5,71	21
36	5,03	11,45
37	5,31	20,4
41	0	0
42	6,41	23,08
43	13,04	17,39
44	5,75	8,62
45	2,35	4,7
46	0,05	0,48
47	3,85	11,54
48	6,12	13,61
49	7,62	17
50	6,45	29
53	0	0
57	10,31	0
58	50	0

SFERA ŚRODOWISKOWA				
Nr kwadratu	Liczba osób korzystających z dofinansowań na OZE w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	Stymulata wskaźnika Liczba osób korzystających z dofinansowań na OZE w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	Udział mieszkańców wykorzystujących węgiel jako nośnik ciepła	Wskaźnik syntetyczny
6	-0,30	0,30	-1,21	-0,46
7	-0,74	0,74	-1,21	-0,24
13	-0,07	0,07	1,34	0,70
14	0,10	-0,10	0,77	0,34
15	-0,42	0,42	0,06	0,24
16	-0,74	0,74	-1,21	-0,24
22	0,05	-0,05	0,57	0,26
23	0,00	0,00	0,74	0,37
24	0,16	-0,16	0,83	0,34
25	-0,74	0,74	-0,86	-0,06
26	0,24	-0,24	-0,10	-0,17
30	-0,74	0,74	-1,21	-0,24
31	0,57	-0,57	2,76	1,10
32	-0,26	0,26	1,01	0,64
33	-0,11	0,11	0,94	0,53
34	-0,22	0,22	0,28	0,25
35	-0,07	0,07	0,66	0,36
36	-0,15	0,15	-0,19	-0,02
37	-0,11	0,11	0,61	0,36
41	-0,74	0,74	-1,21	-0,24
42	0,02	-0,02	0,85	0,42
43	0,79	-0,79	0,34	-0,23
44	-0,06	0,06	-0,44	-0,19
45	-0,46	0,46	-0,79	-0,17
46	-0,73	0,73	-1,17	-0,22
47	-0,28	0,28	-0,18	0,05
48	-0,02	0,02	0,00	0,01
49	0,16	-0,16	0,31	0,07
50	0,02	-0,02	1,38	0,68
53	-0,74	0,74	-1,21	-0,24
57	0,47	-0,47	-1,21	-0,84
58	5,12	-5,12	-1,21	-3,17

W sferze środowiskowej ocenie podlegały dwa wskaźniki, z których jeden (W1: *Liczba osób korzystających z dofinansowań na OZE w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru*) stanowił stymulantę. W związku z tym jego wartość została przemnożona przez -1, aby odwrotnie skorelować wyższe wartości z lepszym stanem środowiskowym.

Oba wskaźniki mają zbliżone znaczenie w zakresie oceny stanu środowiska obszaru, w związku z czym do obliczeń wskaźnika syntetycznego przypisano im równą wagę.

Wzór, który posłużył do obliczenia wskaźnika syntetycznego przedstawiał się następująco:

$$\text{Wskaźnik syntetyczny} = W1 * (-1) * 0,5 + W2 * 0,5$$

Na podstawie przeprowadzonych obliczeń, najwyższe wartości wskaźnika syntetycznego w sferze środowiskowej odnotowano w kwadratach o numerach: 31, 32, 33 oraz 50

6.5 Delimitacja obszaru zdegradowanego

Zgodnie z *ustawą z dnia 9 września 2015 roku o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278.)*, przed przystąpieniem do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji, gmina zobowiązana jest do wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Może nim zostać obszar, który znajduje się w stanie kryzysowym, czyli występuje na nim kumulacja negatywnych zjawisk takich jak bezrobocie, ubóstwo, wysoka przestępczość czy słaba jakość edukacji. Dodatkowo, na takim obszarze musi wystąpić co najmniej jedno negatywne zdarzenie ze sfer: gospodarczej, technicznej, środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej np. niski stopień przedsiębiorczości, zagrożenie przekraczania standardów jakości powietrza, niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną lub zły stan techniczny obiektów budowlanych.

Obszar zdegradowany w Gminie Poręba został wyznaczony na podstawie analizy negatywnych zjawisk występujących w poszczególnych jednostkach analitycznych (kwadratach). **Największą kumulację zjawisk kryzysowych charakteryzuje obszar obejmujący kwadraty o numerach 35, 46 oraz 47, co uzasadnia objęcie ich zasięgiem obszaru zdegradowanego. Są to obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w okolicy ulicy Walentego Roździeńskiego, a także tereny położone pomiędzy torami kolejowymi, a rzeką Czarną Przemszą w okolicach ulicy Zakładowej. Tereny te stanowią centralną część Gminy Poręba.** W poniższej tabeli (*tabela. 20*) zamieszczono zestawienie wskaźników syntetycznych z każdej sfery, a następnie je zsumowano. Uzyskanie najwyższych wartości „Sumy” świadczy o największej liczbie i natężeniu negatywnych zjawisk w omawianej jednostce statystycznej.

Wyznaczony na podstawie analizy wskaźnikowej obszar zdegradowany zdecydowano się rozszerzyć o kwadrat nr 48. Decyzja ta wynika z kluczowego znaczenia tego terenu w kontekście planowanych działań rewitalizacyjnych Gminy Poręba. Co więcej, na obszarze kwadratu nr 48 zlokalizowana jest pozostała część jeziora Poręba II oraz terenów nadwodnych włączonych w obszar zdegradowany w ramach kwadratu nr 47.

Jeziora Poręba I i Poręba II wraz z terenami przyległymi stanowią obszar o wysokim potencjale rozwojowym, szczególnie w kontekście tworzenia przestrzeni publicznych i rekreacyjnych, co stanowi jeden z kluczowych elementów procesów rewitalizacyjnych.

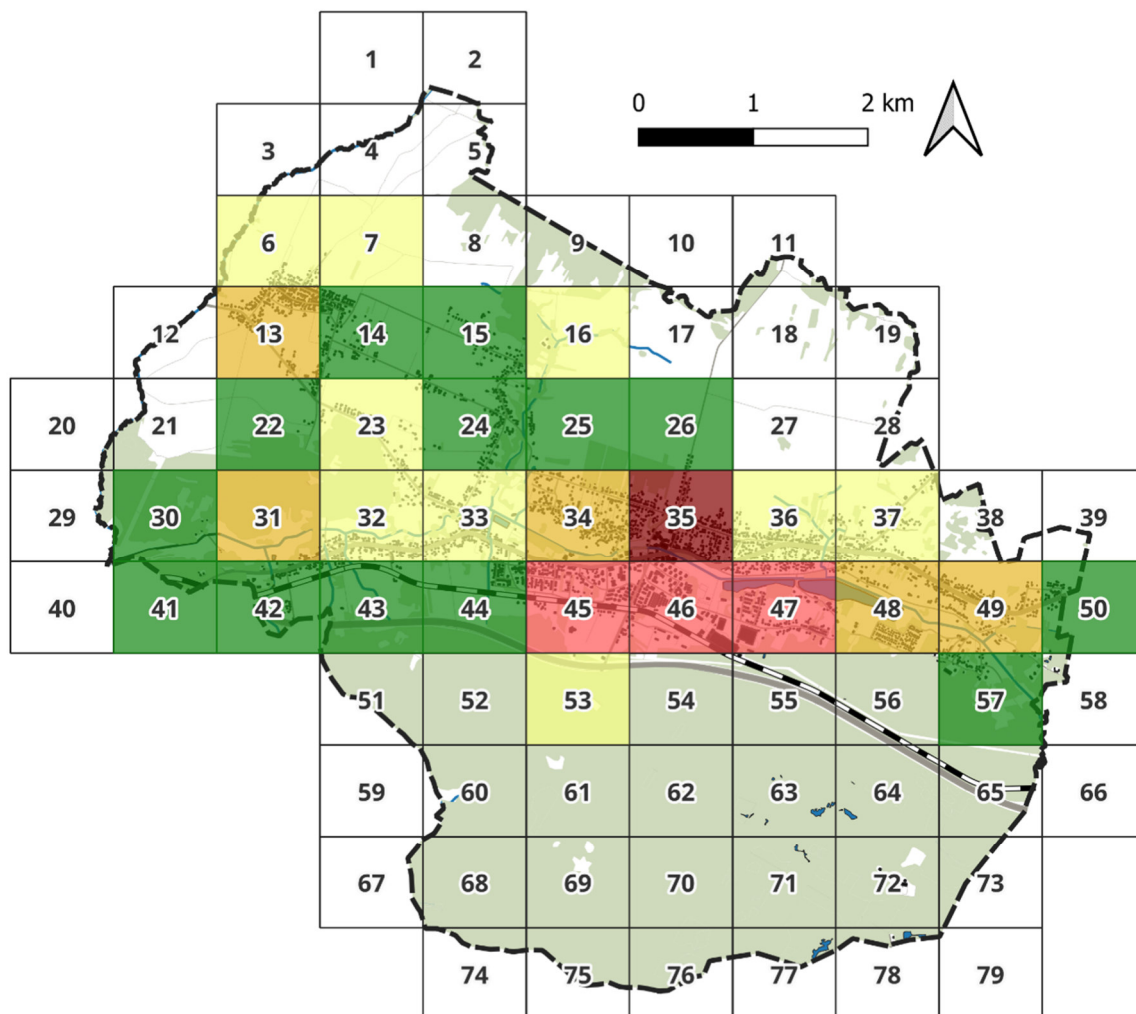
Warto zaznaczyć, że na obszarze kwadratu nr 48 również zdiagnozowano występowanie negatywnych zjawisk, głównie w sferze społecznej oraz technicznej, co dodatkowo uzasadnia włączenie tego rejonu w obszar zdegradowany.

Tabela 20. Zestawienie wskaźników syntetycznych w każdej z analizowanych sfer oraz łączna suma. Źródło: opracowanie własne.

NR KWADRATU	SFERA SPOŁ.	SFERA GOSP.	SFERA PRZESTRZ.	SFERA TECHN.	SFERA ŚROD.	SUMA
6	0,776	-0,480	0,071	-0,22	-0,07	0,074
7	1,361	-0,480	0,071	-0,62	-0,28	0,055
13	2,532	-0,480	0,747	0,50	0,62	3,924
14	-2,399	-0,480	-0,229	0,03	-0,10	-3,171
15	-2,753	-0,480	0,071	-0,35	-0,14	-3,650
16	1,361	-0,480	0,071	-0,62	-0,28	0,055
22	-4,009	0,374	-1,443	-0,40	-0,92	-6,404
23	1,303	0,374	-0,639	-0,23	-0,43	0,378
24	-1,213	-0,480	-0,625	-0,16	-0,39	-2,867
25	-2,490	-0,480	0,071	-0,60	-0,26	-3,761
26	-2,131	-0,480	0,071	-0,51	-0,22	-3,278
30	-3,030	-0,480	0,071	-0,60	-0,26	-4,301
31	5,689	-0,480	0,071	-0,30	-0,12	4,861
32	0,087	0,374	0,120	-0,02	0,05	0,605
33	-0,051	0,374	-0,754	-0,03	-0,39	-0,847
34	2,607	0,374	-0,202	1,31	0,56	4,649
35	2,740	4,644	1,587	2,59	2,09	13,651
36	0,777	-0,480	-0,502	0,03	-0,24	-0,412
37	-0,301	-0,480	0,665	-0,04	0,31	0,159
41	-1,581	-0,480	0,071	-0,21	-0,07	-2,270
42	-1,817	-0,480	0,071	-0,35	-0,14	-2,710
43	-3,618	-0,480	0,071	-0,60	-0,26	-4,889
44	-2,406	0,374	0,071	-0,43	-0,18	-2,569
45	2,987	-0,480	1,648	0,97	1,31	6,428
46	2,576	2,082	0,945	0,80	0,87	7,281
47	2,333	0,374	0,945	0,82	0,88	5,353
48	4,206	0,374	-0,857	0,70	-0,08	4,348
49	2,817	0,374	-0,332	0,03	-0,15	2,741
50	-1,976	-0,480	-2,132	-0,49	-1,31	-6,396
53	-0,835	-0,480	0,071	-0,18	-0,05	-1,476
57	-1,609	-0,480	0,071	-0,23	-0,08	-2,322
58	-1,932	-0,480	0,071	-0,62	-0,28	-3,238

OZNACZENIA:

- GRANICE GMINY
- TERENY ZABUDOWANE
- TERENY LEŚNE, ZADRZEWIONE,
POKRYTE ROŚLINNOŚCIĄ KRZEWIASTĄ
- WODY POWIERZCHNIOWE
- TORY KOLEJOWE
- DROGI

SUMA WSKAŹNIKÓW SYNTETYCZNYCH
ZE SFER: SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ,
PRZESTRZENNEJ, TECHNICZNEJ
ORAZ ŚRODOWISKOWEJ

- 6,5 - -2
- 2 - 2
- 2 - 5
- 5 - 8
- 8 - 14

Ryc. 37. Zbiorcze zestawienie sumy wskaźników syntetycznych w analizowanych sferach.
Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Tabela 21. Występowanie negatywnych zjawisk w każdej z jednostek statystycznych obszaru zdegradowano w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Źródło: opracowanie własne.

	Kwadrat nr 35	Kwadrat nr 45	Kwadrat nr 46	Kwadrat nr 47	Kwadrat nr 48
Sfera społeczna	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Sfera gospodarcza	TAK	NIE	TAK	NIE	NIE
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
Sfera techniczna	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Sfera środowiskowa	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE

Występowanie negatywnego zjawiska w poszczególnej sferze stwierdzono, jeśli wartość wskaźnika syntetycznego była większa od zera i stanowiła jeden z największych wyników w poszczególnej sferze.

Zgodnie z Art. 9.1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji obszar zdegradowany to teren, na którym koncentrują się negatywne zjawiska w sferze społecznej a ponadto występują negatywne zjawiska w co najmniej jednej z innych sfer (gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej). Z powyższej tabeli wynika, że każdy kwadrat, który został wskazany jako obszar zdegradowany jest zgodny z treścią uchwały.

Tabela 22. Opis obszaru zdegradowanego oraz występujących w nim negatywnych zjawisk w podziale na jednostki statystyczne. Źródło: opracowanie własne.

Nr kwadratu	Dominujące negatywne zjawiska	Opis
35	Wiele osób zameldowanych w granicach jednostki statycznej o numerze 35 korzysta z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa oraz pobiera zasiłki okresowe. Wystąpiła tam największa liczba przestępstw ((tj. bójki, pobicia i uszkodzenia ciała oraz pozostałe). Odnotowano tam najwyższy wskaźnik w sferze technicznej wynikający	Jest to jedyny wskazany obszar, który znajduje się na północ od Drogi Krajowej nr 78. Występuje na nim zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, liczne usługi, obiekty przemysłowe,

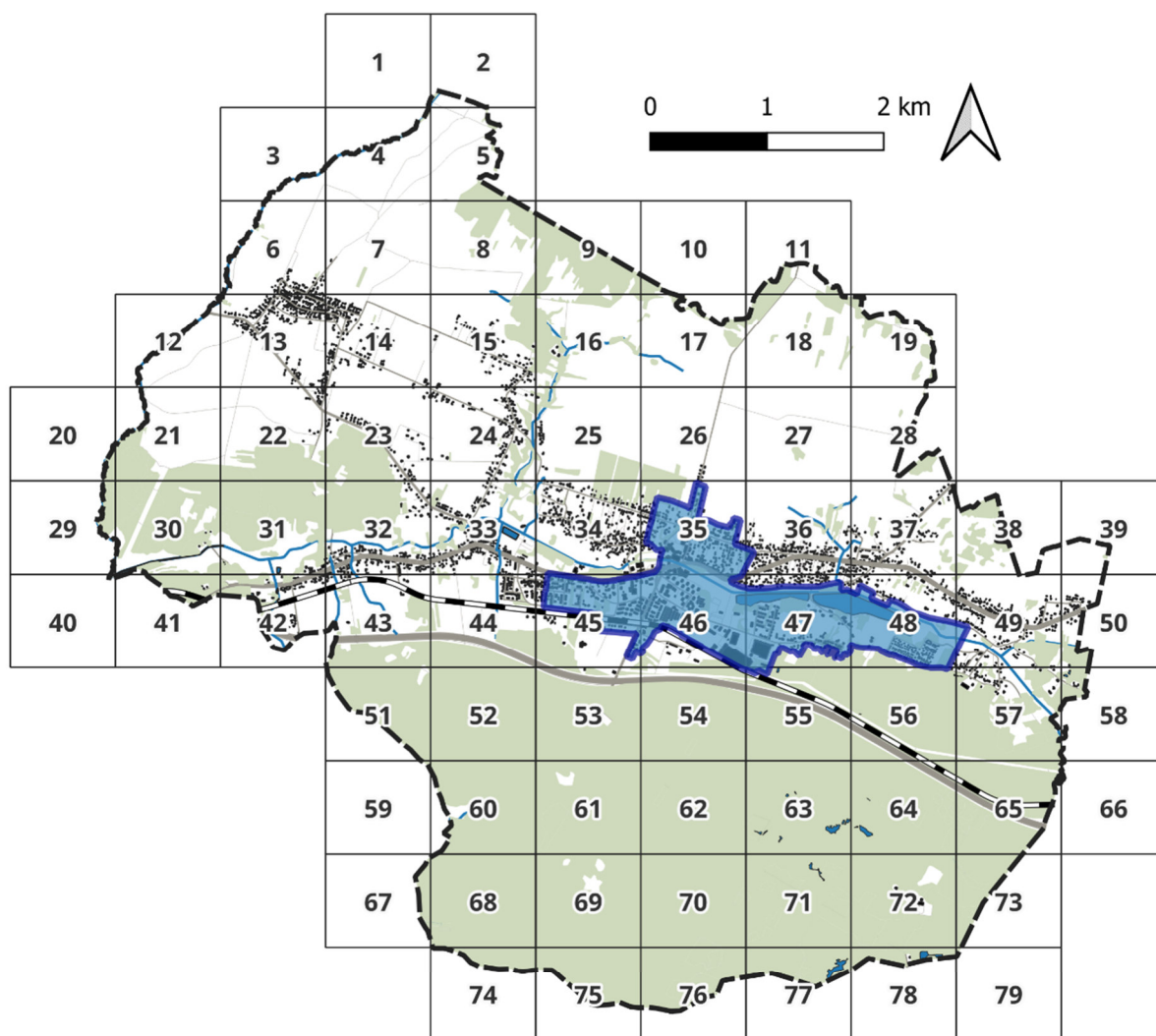

Nr kwadratu	Dominujące negatywne zjawiska	Opis
	z występowania budynków oraz zabytków w złym stanie technicznym oraz licznych awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej	Ochotnicza Straż Pożarna oraz zabytkowa Wieża Gichtowa.
45	Osoby zameldowane w granicach kwadratu o numerze 45 korzystają z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa oraz pobierają zasiłki okresowe. Wystąpiła na tym terenie największa liczba interwencji policji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz w sprawach narkotykowych. Największy wskaźnik odnotowano także w sferze gospodarczej, co świadczy o zamknięciu się największej ilości podmiotów gospodarczych. Odnotowano tam najwyższy wskaźnik syntetyczny w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, który wynikał z dużej liczby obiektów publicznych nieprzystosowanych do osób niepełnosprawnych	Na tym obszarze występuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna skupiająca się przy ulicach Dworcowej i Mickiewicza. Są to 5-kondygnacyjne bloki z wielkiej płyty. Zasięg obszaru zdegradowanego na niniejszym kwadracie swoim zasięgiem objął także osiedle domów jednorodzinnych, przy ulicach Konstruktorskiej i Odlewniczej. Znajduje się tam Kościół św. Józefa Oblubieńca NMP, Miejski Ośrodek Kultury w Porębie oraz Szkoła Podstawowa nr 1.
46	Na tym obszarze wskaźnik syntetyczny ubóstwa był największy – mieszkańcy korzystają z licznych form wsparcia jak zasiłki stałe i okresowe, zasiłki z tytułu ubóstwa, ze względu na alkoholizm i narkomanię czy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Stosunkowo dużo rodzin zostało objętych procedurą niebieskiej karty. Wiele podmiotów gospodarczych, które występowały na tym obszarze, zakończyły swoją działalność.	Dominującym typem zabudowy jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna składająca się z bloków z wielkiej płyty o 5 oraz 3 kondygnacjach. Ponadto na tym obszarze występuje wiele komórek i garaży, obiekty przemysłowe, Kompleks sportowy Orlik, Zespół Szkół w Porębie, nieczynny basen oraz Park Miejski w Porębie
47	Na tym obszarze mieszka wiele osób po 65 roku życia. Występują tam wysokie bezrobocie oraz częste interwencje policji związane z nadużywaniem alkoholu oraz w sprawach narkotykowych. Zdiagnozowano tam występowanie wielu budynków w złym stanie technicznych, a także występowanie obiektów nieprzystosowanych dla osób z niepełnosprawnością.	Występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz dużo terenów zieloni, z uwagi na występowanie jeziora. Na tym obszarze znajduje się także amfiteatr, Przedszkole nr 1 oraz zakłady przemysłowe.
48	Na tym obszarze odnotowano wysoki odsetek osób bezrobotnych. Odnotowano	W kwadracie nr 48 występuje nieliczna zabudowa

Nr kwadratu	Dominujące negatywne zjawiska	Opis
	tu jeden z najwyższych wyników wskaźnika syntetycznego mówiącego o przestępczości – wystąpiło na tym terenie wiele kradzieży oraz włamań, bójek, pobić i uszkodzeń ciała. Najwięcej uczniów szkół podstawowych zamieszkujących omawiany obszar posiadało wysoką absencję na zajęciach szkolnych. Na tym terenie znajduje się wiele budynków gminnych w złym stanie technicznym, pustostanów oraz wystąpiły liczne awarie sieci wodociągowo-kanalizacyjnej	mieszkaniowa jednorodzinna, a także ogrody działkowe. Jest to teren bogaty w zieleni, nad jeziorem „Jezioro Poręba II”.

Zgodnie z metodologią, dane były dotychczas prezentowane w podziale na jednostki analityczne (kwadraty), jednak na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego, teren został ograniczony do granic działek ewidencyjnych. Podczas tego procesu uwzględniono precyzyjne lokalizacje występowania negatywnych zjawisk oraz przeznaczenie terenów.

OZNACZENIA:

GRANICE GMINY	TORY KOLEJOWE
TERENY ZABUDOWANE	DROGI
TERENY LEŚNE, ZADRZEWIONE, POKRYTE ROŚLINNOŚCIĄ KRZEWIASTĄ	OBSZAR ZDEGRADOWANY GMINY PORĘBA
WODY POWIERZCHNIOWE	

Ryc. 38. Obszar zdegradowany Gminy Poręba. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k

OZNACZENIA:

 GRANICE GMINY OBSZAR ZDEGRADOWANY GMINY PORĘBA

Ryc. 39. Zbliżenie na obszar zdegradowany Gminy Poręba. Źródło: opracowanie własne. Podkład: ortofotomapa.

Wyznaczony obszar zdegradowany Gminy Poręba zajmuje powierzchnię 2,22 km², co stanowi 5,54% powierzchni Gminy. Obszar ten zamieszkuje 3 771 osób, co stanowi 48,33% ogólnej populacji Gminy.

7. DELIMITACJA (WYZNACZENIE) OBSZARU REWITALIZACJI

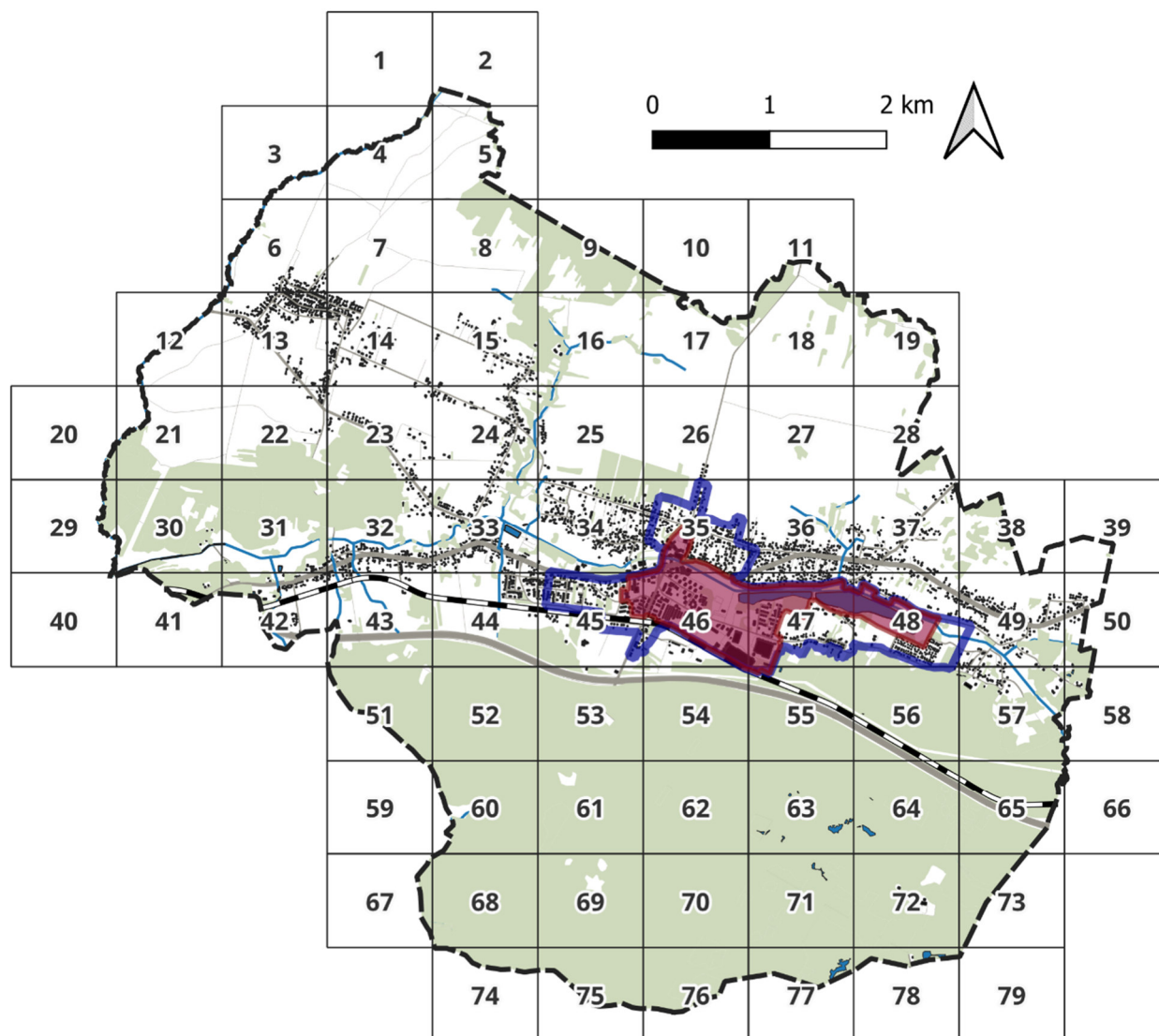
Jako obszar rewitalizacji wskazano część obszaru zdegradowanego, która charakteryzuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, a jednocześnie ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego Gminy Poręba. Granice obszaru wyznaczone zostały zgodnie z granicami działek ewidencyjnych, z uwzględnieniem potencjału do realizacji inwestycji, które w przyszłości mogą znacząco poprawić sytuację społeczną w zdegradowanym fragmencie Gminy.

Warto podkreślić, że układ urbanistyczny Gminy Poręba jest charakterystyczny, większość zabudowy koncentruje się wzdłuż jednej drogi, a zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, w której mieszka większość mieszkańców, znajduje się w jednym fragmencie miasta. Włączenie w obszar rewitalizacji całej zabudowy wielorodzinnej, na której występują negatywne zjawiska objęłoby zbyt wielu mieszkańców gminy, co jest niezgodne z ustawą o rewitalizacji. Dlatego zdecydowano się wyłączyć część zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, w których liczba i intensywność negatywnych zdarzeń była najniższa.

Zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278), obszar rewitalizacji nie może przekraczać 20% powierzchni gminy oraz obejmować więcej niż 30% całkowitej liczby ludności gminy. W przypadku Gminy Poręba, wyznaczony obszar rewitalizacji ma powierzchnię 1,16km², co stanowi 2,90% powierzchni gminy oraz zamieszkiwany jest przez 2 282 osoby, co odpowiada 29,25% mieszkańców. Oznacza to, że kryteria określone w ww. ustawie zostały spełnione.

Tabela 23. Powierzchnia oraz liczba mieszkańców obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Źródło: opracowanie własne.

	Obszar zdegradowany	Obszar rewitalizacji	Kryteria ustawowe
Powierzchnia	5,54%	2,90%	20%
Mieszkańcy	48,33%	29,25%	30%

OZNACZENIA:

GRANICE GMINY	TORY KOLEJOWE
TERENY ZABUDOWANE	DROGI
TERENY LEŚNE, ZADRZEWIONE, POKRYTE ROŚLINNOŚCIĄ KRZEWIASTĄ	obszar zdegradowany part 2
WODY POWIERZCHNIOWE	obszar rewitalizacji part 2

Ryc. 40. Obszar rewitalizacji i obszar zdegradowany Gminy Poręba. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k

Ryc. 41. Obszar rewitalizacji Gminy Poręba.
Źródło: opracowanie własne. Podkład: ortofotomapa.

Wyznaczony obszar rewitalizacji charakteryzuje się najwyższą koncentracją negatywnych zjawisk, w tym powiązanych ze sobą problemów społecznych, takich jak ubóstwo, przestępczość oraz niskie wyniki w nauce wśród uczniów szkół podstawowych.

Dokładna granica obszaru rewitalizacji przedstawiają się następująco:

- **Granica północna:** Rozpoczyna się w rejonie skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego z ul. Dzielną. Następnie biegnie wzdłuż ul. Wojska Polskiego zakręcając w ul. Mierzejewskiego, następnie przez fragment ul. Roździeńskiego zawraca ulicą Fabryczną, obejmując tym samym swoim zasięgiem zabytkową wieżę oraz tereny przemysłowe. Dalej granica przebiega ponownie wzdłuż ulicy Wojska Polskiego, ulicy Recznej oraz doliny rzeki Czarnej Przemszy.
- **Granica wschodnia:** Przebiega na wschód od jeziora Poręba II, a następnie przebiega wzdłuż fragmentu ulicy Łąkowej. Dalej biegnie ulicą Łąkową oraz wzdłuż działki, na której znajduje się jezioro (działka 8077/8 obręb Poręba). Następnie granica przebiega wzdłuż fragmentu ulicy Górnej, zakręcając w stronę południową przy działkach znajdujących się przy ulicy Akacjowej
- **Granica południowa:** W dalszej kolejności granica przebiega wzdłuż torów kolejowych, przecinając ulicę Fryderyka Chopina, aż do osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, które znajduje się przy ulicy Adama Mickiewicza.

- **Granica zachodnia:** rozpoczyna się wzdłuż działki 7422/21 obrębu Poręba. Następnie przez niewielki fragment biegnie wzdłuż ulicy Dworcowej, a następnie przy Szkole Podstawowej nr 1, zakręcając w ulicę Wojska Polskiego.

Wyznaczony obszar rewitalizacji jest kluczowym terenem w Gminie – obejmuje swoim zasięgiem liczne tereny zabudowany mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, a także liczne placówki usługowe, obiekty przemysłowe oraz tereny zielone, które stanowią potencjał do tworzenia miejsc integracji i spędzania wolnego czasu dla mieszkańców. Jest to główny rdzeń miasta, w którym koncentruje się życie mieszkańców, ze względu na dostępność licznych usług oraz występujące przestrzenie publiczne. Wskazany teren pełni ważną rolę historyczną i kulturalną, a jego kondycja ma wpływ na wizerunek całej Gminy Poręba. Podjęcie działań rewitalizacyjnych na tym obszarze pozytywnie wpłynie na jakość życia mieszkańców obszaru rewitalizacji jak i całego miasta. W skład obszaru weszły istotne dla historii miasta budowle jak budynek FUM, będący dawniej siedzibą Fabryki Urządzeń Mechanicznych “Poręba” z 1798 r. oraz wieża gichtowa, będąca wizytówką miasta i występująca w herbie, która dawniej służyła do transportu wsadu wielkopiecowego do przetapiania rudy, a obecnie jest wyłączona z użytku.

8. SPIS TABEL I RYCIN

Spis rycin:

Ryc. 1. Struktura osadnicza i funkcjonalna Gminy Poręba..	10
Ryc. 2. Liczba ludności w gminie Poręba w latach 2013 – 2023.....	11
Ryc. 3. Liczba mieszkańców Poręby w poszczególnych jednostkach statystycznych.	13
Ryc. 4. Osoby powyżej 65 roku życia zamieszkałe w Gminie Poręba w dniu 31.10.2024. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępniony przez Urząd Miasta Poręba.....	14
Ryc. 5. Obszary zurbanizowane w Gminie Poręba.....	23
Ryc. 6. Udział osób w wieku poprodukcyjnym spośród wszystkich mieszkańców obszaru. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępniony przez Urząd Miasta Poręba.....	25
Ryc. 7. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru.....	28
Ryc. 8. Liczba osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu w odniesieniu do ogólnej liczby osób bezrobotnych....	29
Ryc. 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru.....	34
Ryc. 10. Liczba osób korzystających z zasiłków stałych w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru.....	35
Ryc. 11. Liczba osób korzystających z zasiłków okresowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.....	36
Ryc. 12. Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię.....	37
Ryc. 13 Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru.....	38
Ryc. 14. Występowanie rodzin pobierających dodatek mieszkaniowy.....	39
Ryc. 15. Liczba dokonywanych przestępstw takich jak bójki, pobicia i uszkodzenia ciała.....	45
Ryc. 16. Liczba zgłaszanych kradzieży oraz włamań w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru.....	46
Ryc. 17. Liczba interwencji policji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz w sprawach narkotykowych.....	47
Ryc. 18. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty.....	48
Ryc. 19. Udział uczniów wykazujących wysoką absencję na zajęciach szkolnych w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów.....	54
Ryc. 20. Udział uczniów osiągających niskie wyniki w nauce w odniesieniu do liczby wszystkich uczniów.....	55
Ryc. 21. Udział uczniów wykazujących wysoką absencję na zajęciach szkolnych w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów.....	56
Ryc. 22. Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru.....	61
Ryc. 23. Udział dzieci uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku Kultury w odniesieniu do ogólnej liczby dzieci.....	62
Ryc. 24. Liczba osób dorosłych uczęszczających na zajęcia w Miejskim Ośrodku kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru.....	63

Ryc. 25. Liczba seniorów uczęszczających do klubu NESTOR oraz klubu SENIOR w Miejskim Domu Kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru w wieku 65+.	64
Ryc. 26. Podsumowanie wskaźników syntetycznych w sferze społecznej.	68
Ryc. 27. Liczba podmiotów gospodarczych, które w 2024 r. zakończyły działalność. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.	72
Ryc. 28. Liczba obiektów publicznych nieprzystosowanych dla osób z niepełnosprawnością.	75
Ryc. 29. Liczba przystanków przypadająca na 100 mieszkańców obszaru.	76
Ryc. 30. Występowanie budynków gminnych w złym stanie technicznym.	81
Ryc. 31. Występowanie obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym.	82
Ryc. 32. Liczba pustostanów w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru.	83
Ryc. 33. Liczba lokali niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej.	84
Ryc. 34. Liczba zgłaszanych awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej.	85
Ryc. 35. Liczba zainstalowanych instalacji OZE w ramach skorzystania z dofinansowania na wymianę nieekologicznych źródeł ciepła.	90
Ryc. 36. Udział mieszkańców wykorzystujących węgiel jako nośnik ciepła.	91
Ryc. 37. Zbiorcze zestawienie sumy wskaźników syntetycznych w analizowanych sferach.	97
Ryc. 38. Obszar zdegradowany Gminy Poręba.	101
Ryc. 39. Zbliżenie na obszar zdegradowany Gminy Poręba.	102
Ryc. 40. Obszar rewitalizacji i obszar zdegradowany Gminy Poręba.	104
Ryc. 41. Obszar rewitalizacji Gminy Poręba.	105

Spis tabel:

Tabela 1. Lista wskaźników wybranych w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Poręba.	16
Tabela 2. Wartości wskaźnika oraz znormalizowane wartości wskaźnika dla obszaru „Demografia” ze sfery społecznej.	26
Tabela 3. Wartości wskaźników, znormalizowane wartości wskaźników dla obszaru „Bezrobocie” ze sfery społecznej oraz wskaźnik syntetyczny.	30
Tabela 4. Wartości wskaźników obszaru dla obszaru „Ubóstwo” ze sfery społecznej.	40
Tabela 5. Znormalizowane wartości wskaźników dla obszaru „Ubóstwo” ze sfery społecznej oraz wskaźnik syntetyczny.	42
Tabela 6. Wartości wskaźników dla obszaru „Przestępczość” ze sfery społecznej.	49
Tabela 7. Znormalizowane wartości wskaźników dla obszaru „Przestępczość” ze sfery społecznej oraz wskaźnik syntetyczny.	50
Tabela 8. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Porębie w 2023 r.	52
Tabela 9. Wartości wskaźników dla obszaru „Poziom edukacji” ze sfery społecznej.	57
Tabela 10. Znormalizowane wartości wskaźników dla obszaru „Poziom edukacji” ze sfery społecznej oraz wskaźnik syntetyczny.	58
Tabela 11. Wartości wskaźników dla obszaru „Przestępczość” ze sfery społecznej. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Urzędu Miasta Poręba.	65
Tabela 12. Znormalizowane wartości wskaźników dla obszaru „Uczestnictwo w życiu publicznym” ze sfery społecznej oraz wskaźnik syntetyczny i stymulanta.	67

Tabela 13. Zestawienie wskaźników syntetycznych dla każdego z obszarów sfery społecznej.....	69
Tabela 14. Wartości wskaźnika oraz znormalizowane wartości wskaźnika dla sfery gospodarczej.....	73
Tabela 15. Wartości wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej.....	77
Tabela 16. Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej oraz wskaźnik syntetyczny.	78
Tabela 17. Wartości wskaźników dla sfery technicznej.....	86
Tabela 18. Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej oraz wskaźnik syntetyczny.	87
Tabela 19. Wartości wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej.....	92
Tabela 20. Zestawienie wskaźników syntetycznych w każdej z analizowanych sfer oraz łączna suma.	96
Tabela 21. Występowanie negatywnych zjawisk w każdej z jednostek statystycznych obszaru zdegradowano w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.	98
Tabela 22. Opis obszaru zdegradowanego oraz występujących w nim negatywnych zjawisk w podziale na jednostki statystyczne..	98
Tabela 23. Powierzchnia oraz liczba mieszkańców obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.	103